

Maskinvareog programvarehåndbok HP Compaq Notebook

Dokumentdelenummer: 372368-092

Mars 2005

Denne håndboken beskriver hvordan du finner frem til, starter og bruker de fleste maskinvare- og programvarefunksjonene på maskinen. Du finner også opplysninger om hvordan du velger innstillinger for strøm og sikkerhet. I tillegg finner du spesifikasjoner som kan være nyttige hvis du skal bruke maskinen på reiser i utlandet.

© Copyright 2005 Hewlett-Packard Development Company, L.P.

Microsoft og Windows er registerte varemerker for Microsoft Corporation i USA. Adobe og Acrobat er varemerker for Adobe Systems Incorporated. SD-logoen er varemerke for sin eier. Bluetooth er et varemerke for sin eier og brukes av Hewlett-Packard Company under lisens.

Informasjonen i dette dokumentet kan endres uten forhåndsvarsel. Garantiene for HP-produkter og tjenester er fremsatt i de uttrykkelige garantierklæringene som følger med slike produkter og tjenester. Opplysningene i dette dokumentet medfører ikke tilleggsgarantier. HP påtar seg ikke ansvar for eventuelle feil eller utelatelser.

Maskinvare- og programvarehåndbok HP Compaq Notebook Andre utgave, mars 2005 Første utgave, februar 2005

Referansenummer: nc8200, nw8200, nx8200

Dokumentdelenummer: 372368-092

Innhold

	Oversiki over komponemer
	Komponenter på oversiden
	Lamper
	Pekeenheter1–3
	Knapper1–5
	Taster 1–7
	Komponenter på fremsiden
	Komponenter på baksiden
	Komponenter på høyre side
	Komponenter på venstre side1–11
	Komponenter på undersiden 1–13
	Flere maskinvarekomponenter
	Flere komponenter
	Etiketter1–16
2	Strøm
	Plassering av strømlamper og brytere 2–1
	Strømkilder2–4
	Ventemodus og dvalemodus
	Ventemodus
	Dvalemodus
	Velge ventemodus, dvalemodus
	eller å slå av maskinen 2–7

	Standard strøminnstillinger 2–9
	Slå maskinen eller skjermen på eller av 2–9
	Starte eller avslutte ventemodus
	Starte eller avslutte dvalemodus 2–12
	Nødavslutning2–13
	Strømalternativer
	Vise vinduet Strømalternativer 2–14
	Vise Strømmåler-ikonet
	Velge eller endre et strømoppsett 2–15
	Bruke et passord
	Bestemme prosessorytelse
	(kun på enkelte modeller) 2–16
	Batterier
	Hovedbatteri og reisebatteri 2–19
	Sette inn hovedbatteriet 2–20
	Ta ut hovedbatteriet 2–21
	Lade batterier
	Sjekke ladenivået i batteriet 2–24
	Ved lav batterispenning 2–25
	Kalibrere batterier
	Batterisparing
	Oppbevare batterier2–34
	Gjenvinne brukte batterier 2–35
3	Pekeenheter og tastatur
	Pekeenheter
	Bruke styreputen
	Bruke pekepinnen (kun på enkelte modeller) 3–4
	Egenskaper for mus
	Direktetaster
	Hurtigreferanse for direktetaster 3–7
	Bruke direktetastkommandoer

	Numeriske tastaturer
	Innebygget numerisk tastatur
	Quick Launch-knapper
	Plassering av Quick Launch-knapper 3–15
	Bruke Quick Launch Buttons-programmet 3–16
	Info Center
4	Multimedia
	Lydfunksjoner
	Bruke lydinngangen (mikrofonkontakten) 4–3
	Bruke lydutgangen (hodetelefonkontakten) 4–3
	Justere lydvolumet
	Skjermfunksjoner
	Bruke S-Video-utgangen
	Koble til en skjerm eller projektor
	Multimediaprogramvare
	Om opphavsrett
	Installere programvare
	Aktivere autokjør
5	Disker og stasjoner
	Behandle disker og stasjoner 5–2
	IDE-lampe
	Hovedharddisk
	Ta ut hovedharddisken 5–4
	Sette inn hovedharddisken 5–7
	MultiBay II-stasjon
	Festeskrue for MultiBay II-stasjon 5–9
	MultiBay II-harddisk
	MultiBay II-optiske stasjoner 5–12
	Ta ut en optisk plate (med strøm) 5–15
	Ta ut en optisk plate (uten strøm) 5–16
	Vise innholdet på en optisk plate 5–17
	Unngå ventemodus og dvalemodus 5–17

6	PC-kort
	Hva er et PC-kort? 6-1 Sette inn PC-kort 6-2 Ta ut PC-kort 6-4
7	SD-kort
	Hva er et SD-kort? 7–1 Sette inn SD-kort 7–2 Ta ut SD-kort 7–3
8	Minnemoduler
	Hva er en minnemodul?8-1Minneutvidelsesbrønn8-2Hovedminnespor8-7Dvalemodusfil8-13
9	USB-enheter
	Hva er USB?9-1Koble til USB-enheter9-2Operativsystem og programvare9-2Bruk av eldre USB9-3
10	Modem og nettverk
	Internt modem10-1Koble til modemledningen10-2Bruke en landspesifikk modemadapter10-3Velge landinnstillinger for modemet10-4Forhåndsinstallert kommunikasjonsprogramvare10-7Nettverk10-7

11 Trådløst nettverk (kun på enkelte modeller)

	Trådløst nettverk (WLAN)
	(kun på enkelte modeller) 11–3
	Koble den trådløse maskinen til
	et trådløst firmanettverk
	Koble den trådløse maskinen
	til en offentlig trådløs sone
	Sette opp et trådløst hjemmenettverk 11–5
	Bruke en trådløs nettverkstilkobling 11–6
	Bruke trådløse sikkerhetsfunksjoner 11–7
	Installere trådløs programvare (valgfritt) 11–7
	Feilsøke trådløse enheter 11–9
	Bluetooth (kun på enkelte modeller) 11–10
	Slå trådløse enheter på og av
	Slå på enhetene
	Slå av eller deaktivere enhetene
	Infrarød kommunikasjon
	Sette opp en infrarød overføring 11–17
	Bruke ventemodus sammen med infrarød 11–17
	Mobile Printing
12	Sikkerhet
-	
	Sikkerhetsfunksjoner
	Sikkerhetsinnstillinger i Computer Setup
	Passord
	HP- og Windows-passord
	Retningslinjer for HP-passord
	og Windows-passord
	HP-administratorpassord
	Bestemme HP-administratorpassord 12–8
	Oppgi HP-administratorpassord

Oppstartpassord
Bestemme oppstartpassord
Oppgi oppstartpassord 12–10
Be om oppstartpassord ved omstart 12–11
DriveLock
Bestemme et DriveLock-passord 12–13
Oppgi et DriveLock-passord
Be om DriveLock-passord ved omstart 12–14
Endre et DriveLock-passord
Oppheve DriveLock-beskyttelse 12–16
Deaktivere en enhet
Systeminformasjon
Antivirusprogrammer
Brannmurprogram 12–21
Kritiske sikkerhetsoppdateringer
for Windows XP
Bruke smartkortleseren
(kun på enkelte modeller) 12–24
Beskytte smartkortleseren
Sette inn et smartkort
Ta ut et smartkort
HP ProtectTools Embedded Security Manager
(kun på enkelte modeller) 12–27
Embedded Security for ProtectTools 12–28
Credential Manager for ProtectTools 12–29
BIOS Configuration for ProtectTools 12–30
Smart Card Security for ProtectTools 12–31
Tyverisikringskabel

13	Computer Setup
	Bruke Computer Setup. 13–2 Standardinnstillinger i Computer Setup. 13–3 Menyene i Computer Setup. 13–4 Fil-menyen 13–4 Sikkerhet-menyen 13–5 Verktøy-menyen 13–7 Avansert-menyen 13–7
14	Oppdatere og gjenopprette programvare
	Programvareoppdateringer. 14–1 Anskaffe platen Support Software 14–2 Vise opplysninger om maskinen. 14–2 Programvareoppdateringer og HPs nettsted. 14–4 Laste ned en ROM-oppdatering 14–4 Laste ned andre HP-programmer 14–7 Systemgjenoppretting. 14–8 Beskytte dataene 14–8 Altiris Local Recovery 14–9 Bruke gjenopprettingspunkter. 14–10 Reparere eller installere programmer på nytt 14–11 Reinstallere programmer fra harddisken. 14–12 Installere operativsystemet 14–13 Installere drivere og andre programmer på nytt. 14–14
15	Vedlikeholde maskinen
	Temperatur 15–2 Tastatur 15–3 Skjerm 15–4 Styrepute 15–4 Rengjøre en eventuell ekstern mus 15–5

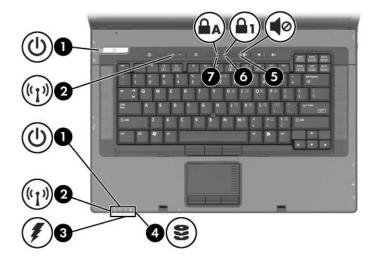
16	Reise og transport
	Klargjøre maskinen for reise og transport
A	Spesifikasjoner
	Driftsmiljø A-1 Strømforsyning A-2
В	Fleroppstart (MultiBoot)
	Standard oppstartsrekkefølge
C	HP-klientadministrasjon
	Konfigurasjon og distribusjonC-2Vedlikeholde og oppdatere programvareC-3HP Client Manager SoftwareC-3Altiris PC Transplant ProC-5System Software ManagerC-5

Register

Oversikt over komponenter

Komponenter på oversiden

Lamper

Komponent		Beskrivelse
0	Strøm/ventemodus-lamper (2)	■ På: maskinen er på. ■ Blinker: maskinen er i ventemodus.
2	Trådløslamper (2)	På: en innebygget trådløst enhet (kun på enkelte modeller) er slått på.

Komponent		Beskrivelse
•	Batterilampe	Gul: et batteri lades. Grønn: et batteri er nesten helt oppladet.
		■ Blinker gult: det er lite spenning igjen i batteriet som er eneste strømkilde. Når batteriet har kritisk lav spenning, blinker batterilampen raskere.
		Av: hvis maskinen er koblet til en ekstern strømkilde, slår lampen seg av når alle batteriene i maskinen er helt oppladet. Hvis maskinen ikke er koblet til en ekstern strømkilde, er lampen avslått helt til batteriet får lav spenning.
4	IDE-lampe	På: maskinen leser fra eller skriver til en disk i harddiskbrønnen eller i en ekstern MultiBay II.
6	Lyddempingslampe	På: lyden er slått av.
6	Num lock-lampe	På: Num lock er på, eller det innebygde numeriske tastaturet er aktivert.
0	Caps lock-lampe	På: Caps lock er på.

Pekeenheter

Det er ulike pekeenheter på de forskjellige maskinmodellene.

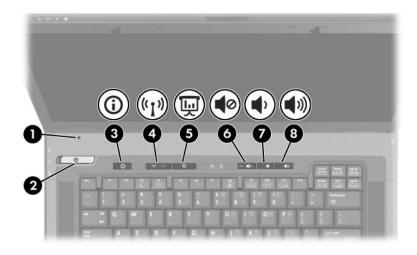
Komponent		Beskrivelse	
0	Pekepinne (kun på enkelte modeller)	Flytter pekeren og merker eller aktiverer elementene på skjermen.	
2	Venstre pekepinneknapp (kun på enkelte modeller)	Fungerer på samme måte som venstre knapp på en ekstern mus.	
•	Styrepute*	Flytter pekeren og merker eller aktiverer elementene på skjermen. Kan også brukes for å utføre andre musefunksjoner som rulling, merking og dobbeltklikk.	
4	Venstre styreputeknapp*	Fungerer på samme måte som venstre knapp på en ekstern mus.	

^{*}Denne tabellen beskriver standardinnstillingene. Opplysninger om hvordan du endrer styreputefunksjonene finner du under "Egenskaper for mus" i Kapittel 3.

Komponent		Beskrivelse
6	Midtre styreputeknapp (kun på enkelte modeller)	Fungerer på samme måte som den midtre knappen på en ekstern mus.
0	Høyre styreputeknapp*	Fungerer på samme måte som høyre knapp på en ekstern mus.
7	Rulleområde på styrepute*	Ruller opp eller ned.
8	Høyre pekepinneknapp (kun på enkelte modeller)	Fungerer på samme måte som høyre knapp på en ekstern mus.
0	Midtre pekepinneknapp (kun på enkelte modeller)	Fungerer på samme måte som den midtre knappen på en ekstern mus.

^{*}Denne tabellen beskriver standardinnstillingene. Opplysninger om hvordan du endrer styreputefunksjonene finner du under "Egenskaper for mus" i Kapittel 3.

Knapper

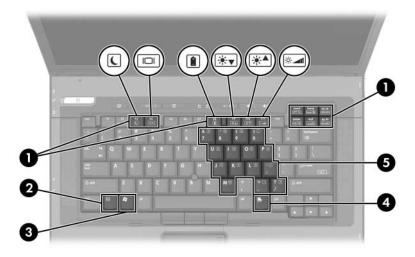

Komponent		Beskrivelse
0	Skjermbryter*	Starter ventemodus hvis du lukker skjermen mens maskinen er slått på.

^{*}Denne tabellen beskriver standardinnstillingene. Opplysninger om hvordan du endrer innstillingene for strømfunksjonene finner du under "Strømalternativer" i Kapittel 2. Opplysninger om hvordan du endrer de trådløse funksjonene finner du under "Trådløst nettverk (WLAN) (kun på enkelte modeller)" i Kapittel 11.

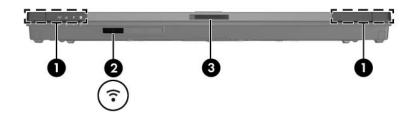
Komponent		Beskrivelse
0	Strøm/ventemodus-knapp*	Når maskinen er
		Avslått – trykk på knappen for å slå på maskinen.
		■ På – trykk på knappen for å slå av maskinen.
		■ I ventemodus – trykk raskt på knappen for å avslutte ventemodus.
		■ I dvalemodus – trykk raskt på knappen for å avslutte dvalemodus.
		Hvis maskinen henger og du ikke kan slå av Microsoft® Windows® på vanlig måte, trykker du på strøm/ventemodus-knappen og holder den nede i minst fire sekunder for å slå av maskinen.
8	Info Center-knapp	Viser en liste over dataprogrammer som brukes ofte.
4	Trådløsknapp*	Aktiverer og deaktiverer trådløse nettverksenheter eller Bluetooth®- enheter (kun på enkelte modeller).
6	Presentasjonsmodusknapp	Slår på presentasjonsmodus.
6	Lyddempingsknapp	Slår av lyden.
7	Lyd ned	Skrur ned lyden.
8	Lyd opp	Skrur opp lyden.
*De	nne tabellen beskriver standar	rdinnstillingene. Opplysninger om

Taster

Komponent		Beskrivelse
0	Funksjonstaster (f3, f4, f8-f11)	Utfører systemkommandoer når du trykker på dem samtidig med fn -tasten.
2	fn-tast	Utfører vanlige systemkommandoer når du trykker på den samtidig med en funksjonstast eller med esc -tasten.
6	Windows-logotast	Viser startmenyen i Windows.
4	Windows-programtast	Viser hurtigmenyen for elementet under pekeren.
6	Numeriske taster	Kan brukes på samme måte som tastene på et eksternt numerisk tastatur.

Komponenter på fremsiden

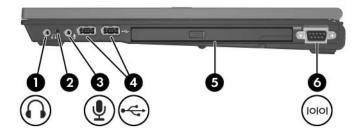
Koı	mponent	Beskrivelse
0	Trådløsantenner (2)*	Sender og mottar signaler fra trådløse enheter.
		Radiofrekvensstråling. Strålingen fra denne enheten ligger under FCCs grenseverdier for radiofrekvensstråling. Likevel bør du bruke denne enheten på en måte som medfører minst mulig kontakt med enheten under vanlig bruk. For å unngå å overskride FCCs grenseverdier for eksponering for radiofrekvensstråling, bør avstanden mellom personer som bruker utstyret, og antennen være minst 20 cm (8 tommer), også når skjermen på maskinen er lukket.
2	Infrarødport	Gir trådløs kommunikasjon mellom maskinen og en IrDA-kompatibel enhet.
( )	Skjermutløserknapp	Åpner datamaskinen.
syn	* Antennene finnes bare på enkelte maskinmodeller. Antennene er ikke synlige fra utsiden. Sørg for at områdene rundt antennene ikke er tildekket. På den måten oppnår du best mulig overføring.	

Komponenter på baksiden

Komponent		Beskrivelse
0	Strømkontakt	For å koble til en strømadapter eller en eventuell bil- eller flyadapter.
2	Kontakt for ekstern skjerm	For å koble til en ekstern VGA-skjerm eller projektor.

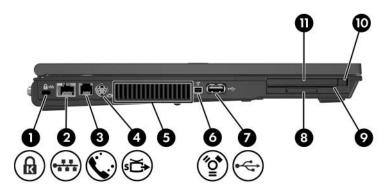
Komponenter på høyre side

Komponent		Beskrivelse
0	Lydutgang (hodetelefonkontakt)	Gjengir lyd når det er koblet til stereohøyttalere med egen strømforsyning, hodetelefoner eller fjernsynslyd.
2	Intern mikrofon	For å spille inn lyd.
•	Lydinngang (mikrofonkontakt)	For å koble til en monomikrofon.
4	USB-kontakter (2)	Kobler USB 1.1- og 2.0-kompatible enheter til maskinen via en standard USB-kabel, eller for å koble til en eventuell ekstern MultiBay eller en ekstern MultiBay II. Den eksterne MultiBay-en må også kobles til en ekstern strømkilde.
6	MultiBay II	Inneholder en eventuell MultiBay II- enhet.
6	Serieport	For å koble til en eventuell seriell enhet.

Komponenter på venstre side

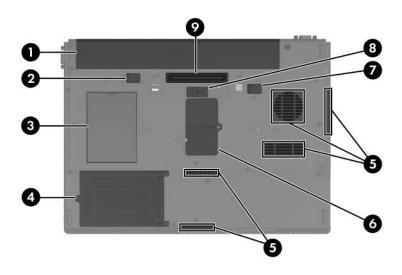
Det er ulike komponenter på de forskjellige maskinmodellene.

Kor	mponent	Beskrivelse
0	Feste for tyverisikringskabel	For å koble til en eventuell tyverisikringskabel til maskinen.
		Sikkerhetsfunksjonene fungerer først og fremst forebyggende. Funksjonene gir ingen garanti for at produktet ikke blir ødelagt eller stjålet.
2	RJ-45-nettverkskontakt	For å koble til en nettverkskabel.
8	RJ-11-kontakt (modem)	For å koble til modemledningen.

Kor	nponent	Beskrivelse
4	S-Video-utgang	Dette er en 7-pinners kontakt som kan brukes til to formål. Du kan koble til S-Video-enheter som for eksempel TV, overhead-projektor, videospiller eller videokamera med en standard (4-pinners) S-Video- ledning. De ekstra tre pinnene gjør at du også kan bruke en eventuell adapter for S-Video-til-kompositt sammen med maskinen.
6	Luftespalte	Kjøler ned interne komponenter.
		For å unngå at maskinen overopphetes, bør du unngå å sperre for luftespaltene. Pass på at ikke harde overflater, for eksempel en skriver, eller myke overflater, for eksempel en duk, sperrer for luftstrømmen.
6	1394-kontakt (4-pinner)	For å koble til en eventuell 4-pinners 1394-enhet, for eksempel et videokamera.
7	USB-kontakt	Kobler USB 1.1- og 2.0-kompatible enheter til maskinen via en standard USB-kabel, eller for å koble til en eventuell ekstern MultiBay eller en ekstern MultiBay II. Den eksterne MultiBay-en må også kobles til en ekstern strømkilde.
8	SD-kortspor	Støtter SD-kort (SD = Secure Digital).
0	Smartkortleser	Støtter smartkort.
•	PC-kortspor	Støtter Type I- eller Type II-PC-kort.
0	Utløserknapp for PC-kort	Løser ut PC-kort fra PC-kortsporet.

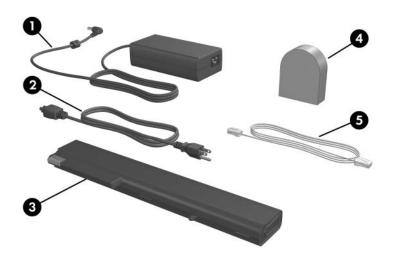
Komponenter på undersiden

Komponent		Beskrivelse
0	Hovedbatteribrønn	Inneholder hovedbatteriet.
2	Hovedbatteriutløser	Løser ut hovedbatteriet fra batteri- brønnen. Låsefestet for hovedbatteriet må være låst opp.
8	Visittkortholder	Har plass til et visittkort i standardstørrelse.
4	Harddiskbrønn	Inneholder hovedharddisken.
6	Luftespalter (5)	Kjøler ned interne komponenter. For å unngå at maskinen overopphetes, bør du unngå å sperre for luftespaltene. Pass på at ikke harde overflater, for eksempel en skriver, eller myke overflater, for eksempel en duk, sperrer for luftstrømmen.

Komponent		Beskrivelse
6	Minnemodulbrønn	Inneholder ett minnespor.
•	Hovedbatterifeste	Fester hovedbatteriet i batteribrønnen. Du må låse opp dette festet før du kan løse ut batteriet.
8	Reisebatterikontakt	For å koble til et eventuelt reisebatteri.
9	Forankringskontakt	Brukes for å koble maskinen til en eventuell forankringsenhet.

Flere maskinvarekomponenter

Komponent		Beskrivelse
0	Strømadapter	Brukes for å kjøre maskinen fra strømnettet og for å lade opp batteriet.
2	Strømledning*	For å koble strømadapteren til en stikkontakt.
8	Hovedbatteri*	Brukes for å drive maskinen når den ikke er koblet til en ekstern strømkilde.
4	Modemadapter*	For å koble modemledningen til andre telefonkontakter enn RJ-11.
6	Modemledning*	Kobler modemet til en telefonkontakt eller til en landspesifikk modemadapter.
*De	et er ulike strømledninger,	modemledninger og modemadaptere i ulike

Flere komponenter

Etiketter

Etikettene på maskinen inneholder informasjon som kan være nyttig ved feilsøking av problemer, og hvis du skal bruke maskinen i utlandet.

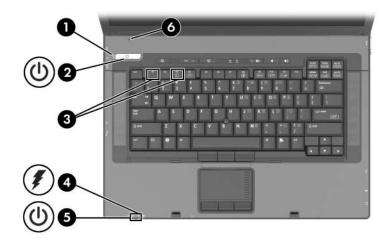

Etikettene kan være plassert på ulike steder på de forskjellige maskinmodellene.

- Servicemerket (Service Tag) viser produktnavnet, produktnummeret (P/N) og serienummeret (S/N) for maskinen. Du kan få bruk for produktnummeret og serienummeret når du skal kontakte kundestøtte. Serviceetiketten er festet på undersiden av maskinen. Du kan vise den samme informasjonen som du finner på serviceetiketten, ved å velge **Start > Hjelp og støtte**.
- Microsofts ekthetsertifikat (Certificate of Authenticity) inneholder produktnøkkelen for Microsoft Windows. Du kan få bruk for produktnøkkelen hvis du skal oppdatere eller feilsøke operativsystemet. Dette sertifikatet er festet på undersiden av maskinen.
- Reguleringsopplysningsetiketten viser reguleringsinformasjon for maskinen. Reguleringsetiketten er festet på undersiden av maskinen.
- Modemgodkjenningsetiketten viser reguleringsopplysninger for modemet og viser godkjenningsmerkene som kreves av enkelte land der modemet er godkjent for bruk. Du kan få bruk for disse opplysningene ved reise i utlandet. Modemgodkjenningsetiketten er festet på undersiden av maskinen.
- Trådløssertifiseringsetiketter. Noen maskiner leveres med en trådløs nettverksenhet og/eller en Bluetooth®-enhet. Hvis maskinen er levert med én eller flere trådløse enheter, vises det et sertifikat med reguleringsopplysninger for hver enhet, og godkjenningsmerker som kreves av enkelte land der modemet er godkjent for bruk. Du kan få bruk for disse opplysningene ved reise i utlandet. Trådløssertifiseringsetikettene er festet på undersiden av maskinen.

Strøm

Plassering av strømlamper og brytere

Komponent		Beskrivelse
0	Strøm/ventemodus-lampe	■ På: maskinen er på.
		■ Blinker: maskinen er i ventemodus.

Komponent		Beskrivelse	
Q	Strøm/ventemodus-knapp*	Når maskinen er	
		Avslått – trykk på knappen for å slå på maskinen.	
		■ På – trykk på knappen for å slå av maskinen.	
		 I ventemodus – trykk raskt på knappen for å avslutte ventemodus. 	
		I dvalemodus – trykk raskt på knappen for å avslutte dvalemodus.	
		Hvis maskinen henger og du ikke kan slå av Microsoft Windows på vanlig måte, trykker du på strøm/ ventemodus-knappen og holder den nede i minst fire sekunder for å slå av maskinen.	
0	fn+f3	Starter ventemodus.	
4	Batterilampe	■ Gul: et batteri lades.	
		■ Grønn: et batteri er nesten helt oppladet.	
		Blinker gult: det er lite spenning igjen i batteriet som er eneste strømkilde. Når batteriet har kritisk lav spenning, begynner batterilampen å blinke raskere.	
		Av: hvis maskinen er koblet til en ekstern strømkilde, slår lampen seg av når alle batteriene i maskinen er helt oppladet. Hvis maskinen ikke er koblet til en ekstern strømkilde, er lampen avslått helt til batteriet får lav spenning.	
*Denne tabellen beskriver standardinnstillingene. Opplysninger om hvordan du endrer strømfunksjonene finner du under "Strømalternativer" i dette kapitlet.			

Komponent		Beskrivelse	
6	Strøm/ventemodus-lampe	■ På: maskinen er på. ■ Blinker: maskinen er i ventemodus.	
0	Skjermbryter*	Starter ventemodus hvis du lukker skjermen mens maskinen er slått på.	

^{*}Denne tabellen beskriver standardinnstillingene. Opplysninger om hvordan du endrer strømfunksjonene finner du under "Strømalternativer" i dette kapitlet.

Strømkilder

Maskinen kan kjøre på intern vekselstrøm fra et batteri eller på ekstern vekselstrøm fra en annen strømkilde. Tabellen nedenfor beskriver hvilken strømkilde du bør velge for de mest vanlige oppgavene.

Oppgave	Anbefalt strømkilde	
Arbeide med et vanlig dataprogram	■ Ladet batteri i maskinen ■ En av følgende eksterne enheter: □ Strømadapter □ En eventuell ekstra strømadapter □ En eventuell forankringsenhet □ En eventuell bil- eller flyadapter	
Lade eller kalibrere et batteri i maskinen	Ekstern strøm fra en av følgende enheter: Strømadapter En eventuell ekstra strømadapter En eventuell forankringsenhet En eventuell bil- eller flyadapter	
Installere eller endre systemprogramvare eller skrive til en CD eller DVD.	Ekstern strøm fra: ■ Strømadapter ■ En eventuell ekstra strømadapter ■ En eventuell forankringsenhet	

Ventemodus og dvalemodus

Ventemodus og dvalemodus er strømsparingsfunksjoner som også reduserer oppstartstiden. Ventemodus og dvalemodus kan startes manuelt av deg, eller automatisk av maskinen. Under "Velge ventemodus, dvalemodus eller å slå av maskinen" i dette kapitlet finner du detaljerte opplysninger om når du bør bruke de ulike innstillingene.

Ventemodus

OBS: For å unngå at batteriet lades helt ut, bør du ikke la maskinen være i ventemodus over lengre perioder. Koble datamaskinen til en ekstern strømkilde.

Ventemodus reduserer strømforbruket i systemkomponenter som ikke er i bruk. Når maskinen går i ventemodus, lagres arbeidet i minnet (RAM) og skjermen tømmes. Når du avslutter ventemodus, hentes informasjonen fra minnet og vises på skjermen igjen.

- Det er vanligvis ikke nødvendig å lagre arbeidet før du starter ventemodus, men det er en god vane å gjøre det likevel.
- Mens maskinen er i ventemodus, blinker strøm/ventemoduslampen.

Dvalemodus

OBS: Hvis du endrer konfigurasjonen av maskinen mens den er i dvalemodus, er det ikke sikkert at du kan gjenoppta arbeidet fra dvalemodus. Mens maskinen er i dvalemodus:

- Ikke koble maskinen til eller fra en forankringsenhet.
- Ikke legg til eller ta ut minnemoduler.
- Ikke ta ut eller sett inn harddisker.
- Ikke koble til eller fra eksterne enheter.
- Ikke sett inn eller ta ut et PC-kort eller et SD-kort (SD = Secure Digital).

Når maskinen går i dvalemodus, lagres først det som er i minnet i datamaskinen, i en egen dvalemodusfil på harddisken. Deretter slås maskinen av. Når du avslutter dvalemodus, hentes informasjonen fra dvalemodusfilen og vises på skjermen igjen. Hvis du bruker oppstartpassord, må du oppgi dette passordet for å avslutte dvalemodus.

Du kan deaktivere dvalemodus. Hvis dvalemodus er deaktivert og maskinen har lav batterispenning, vil maskinen ikke automatisk kunne lagre arbeidet ditt hvis den går tom for strøm.

Innstillingen for dvalemodus vises ikke i vinduet **Strømalternativer** hvis dvalemodus har blitt deaktivert. Du må aktivere dvalemodus for å kunne velge innstillingen i vinduet **Strømalternativer**.

Slik kontrollerer du om dyalemodus er aktivert:

- 1. Velg Start > Kontrollpanel > Ytelse og vedlikehold > Strømalternativer > kategorien Dvalemodus.
- 2. Kontrollér at det er krysset av i feltet **Aktiver dvalemodus**.

Velge ventemodus, dvalemodus eller å slå av maskinen

De neste avsnittene beskriver når du bør starte ventemodus eller dvalemodus, og når du bør slå av maskinen.

Når du forlater maskinen

- Når du starter ventemodus, slås skjermen av og maskinen bruker mindre strøm. Det du arbeidet med, vises umiddelbart på skjermen når du avslutter ventemodus.
- Hvis du starter dvalemodus, slås skjermen av, arbeidet lagres på harddisken og maskinen bruker langt mindre strøm enn i ventemodus
- Hvis maskinen skal være koblet fra ekstern strøm i en lengre periode, anbefaler vi at du slår av maskinen og tar ut batteriet. På den måten forlenger du levetiden på batteriet. Detaljerte opplysninger om hvordan du oppbevarer batterier finner du under "Oppbevare batterier" i dette kapitlet.

Når strømkilden er usikker

Kontrollér at dvalemodus er aktivert, spesielt hvis du kjører maskinen på batteristrøm og ikke har tilgang til ekstern strøm. Hvis batteriet blir utladet, lagres arbeidet ditt i en dvalemodusfil og maskinen slås av.

Hvis du tar en pause i arbeidet når strømkilden er usikker, anbefaler vi at du gjør ett av følgende:

- Start dvalemodus.
- Slå av maskinen.
- Lagre det du arbeider med, og start deretter ventemodus.

Når du bruker infrarød kommunikasjon eller stasjonsmedier

OBS: Ikke start ventemodus eller dvalemodus mens du bruker optiske stasjonsmedier. Det kan føre til dårligere avspillingskvalitet eller til at lyden eller bildet forsvinner.

Ventemodus og dvalemodus kan forstyrre bruken av infrarød kommunikasjon, Bluetooth® og stasjonsmedier. Legg merke til følgende:

- Hvis maskinen er i ventemodus eller dvalemodus, kan du ikke starte en infrarød overføring eller en Bluetoothoverføring.
- Hvis ventemodus eller dvalemodus startes ved et uhell mens et optisk stasjonsmedium (for eksempel en CD eller DVD) er i bruk:
  - Kan avspillingen bli avbrutt.
  - ☐ Kan du se meldingen: "Hvis du setter datamaskinen i dvalemodus eller ventemodus, kan avspillingen stoppe. Vil du fortsette?". Velg **Nei**.
  - ☐ Kan du måtte starte avspillingen på nytt for å gjenopprette lvd eller bilde.

Standard strøminnstillinger

Tabellene nedenfor beskriver standardinnstillingene for strømfunksjoner. Du kan selv endre mange av disse innstillingene slik at de passer til dine behov. Flere opplysninger om hvordan du endrer standard strøminnstillinger finner du under "Strømalternativer" i dette kapitlet.

Slå maskinen eller skjermen på eller av

Oppgave	Slik går du frem	Resultat
Slå på datamaskinen.	Trykk på strøm/ ventemodus-knappen. Trykk på strøm/ ventemodus-knappen for å slå på maskinen eller for å avbryte ventemodus eller dvalemodus.	 Strøm/ventemodus- lampene begynner å lyse. Operativsystemet lastes.

Oppgave	Slik går du frem	Resultat
Slå av datamaskinen.*	Lagre arbeidet ditt og avslutt alle åpne programmer. Deretter gjør du følgende: ■ Trykk på strøm/ ventemodus-knappen og følg eventuelle veiledninger på skjermen for å slå av maskinen. - eller - ■ Slå av maskinen via operativsystemet på én av disse måtene: □ Velg Start > Slå av datamaskinen > Slå av. □ Trykk på Windows-logo-tasten og velg Slå av datamaskinen > Slå av.	 Strøm/ventemodus-lampene slår seg av. Operativsystemet avsluttes. Maskinen slår seg av.
Slå av skjermen mens maskinen er påslått.	Lukk maskinen.	Startes ventemodus hvis du lukker skjermen (skjermen trykker ned skjermbryteren). Dette sparer batteristrøm.

^{*}Hvis maskinen ikke reagerer og du ikke klarer å slå av maskinen med en av disse metodene, leser du opplysningene under "Nødavslutning" senere i dette kapitlet.

Starte eller avslutte ventemodus

Oppgave	Slik går du frem	Resultat
Starte ventemodus.	Mens maskinen er slått på, velger du en av disse fremgangsmåtene: ■ Trykk på fn+f3. ■ Lukk skjermen. ■ Velg Start > Slå av datamaskinen > Ventemodus. Hvis Ventemodus-alternativet ikke vises, trykker du på skift-tasten.	■ Strøm/ventemodus- lampene blinker. ■ Skjermen slår seg av.
La maskinen gå i ventemodus.	Ingen handling er nødvendig. Hvis maskinen kjører på batteristrøm, vil maskinen starte ventemodus automatisk hvis den ikke har vært brukt på 10 minutter. (standardinnstilling). Hvis maskinen er koblet til ekstern strøm, vil maskinen ikke starte ventemodus. Du kan endre strøminnstillingene og tidsutkoblingene i vinduet Strømalternativer.	■ Strøm/ventemodus- lampene blinker. ■ Skjermen slår seg av.
Avslutte manuell eller automatisk ventemodus.	Trykk på strøm/ventemodus- knappen.	 Strøm/ventemodus- lampene begynner å lyse. Det du arbeidet med kommer tilbake på skjermen.

Starte eller avslutte dvalemodus

Oppgave	Slik går du frem	Resultat
Starte dvalemodus.	Mens maskinen er slått på velger du Start > Slå av datamaskinen > Dvalemodus. Hvis Dvalemodus-alternativet ikke vises, trykker du på og holder nede skift-tasten. Hvis maskinen er i ventemodus, må du avbryte ventemodus før du kan starte dvalemodus.	 Strøm/ventemodus- lampene slår seg av. Skjermen slår seg av.
La maskinen gå i dvale- modus (med dvalemodus aktivert).	 Ingen handling er nødvendig. Hvis maskinen kjører på batteristrøm, går den automatisk i dvalemodus hvis du ikke har brukt maskinen på 30 minutter eller hvis den har kritisk lav batterispenning. Hvis maskinen er koblet til ekstern strøm, vil maskinen ikke starte dvalemodus. Du kan endre strøminnstillingene og tidsutkoblingene i vinduet Strømalternativer. 	 Strøm/ventemodus- lampene slår seg av. Skjermen slår seg av.
Avslutte manuell eller automatisk dvalemodus.	Trykk på strøm/ ventemodus-knappen. Hvis dvalemodus er startet på grunn av kritisk lav batterispenning, kobler du maskinen til ekstern strøm eller setter inn et ladet batteri før du trykker på strøm/ventemodus-knappen. Ikke koble maskinen til strøm før strøm/ ventemodus- lampen har slått seg av.	 Strøm/ventemodus- lampene begynner å lyse. Det du arbeidet med kommer tilbake på skjermen.

Nødavslutning

OBS: Hvis du bruker metodene for nødavslutning, risikerer du å miste data som du ikke har lagret.

Hvis maskinen ikke reagerer på kommandoer og du ikke klarer å avslutte Microsoft® Windows® på vanlig måte, kan du bruke følgende metoder for nødavslutning. Bruk metodene i den rekkefølgen de er angitt:

- Trykk på ctrl+alt+delete. Velg Slå av.
- Trykk på og hold nede strøm/ventemodus-knappen i minst fem sekunder.
- Koble maskinen fra ekstern strøm og ta ut batteriet. Opplysninger om hvordan du tar ut og oppbevarer batterier finner du under "Oppbevare batterier" i dette kapitlet.

Strømalternativer

Du kan endre mange av strøminnstillingene i vinduet **Strømalternativer**. Du kan for eksempel velge å bli varslet med en lydalarm når batteriet har lite spenning, eller du kan endre standardinnstillingen for strøm/ventemodus-knappen.

Når maskinen er påslått, gjelder følgende funksjoner som standard:

- Når du trykker på direktetasten **fn+f3**, starter ventemodus.
- Skjermbryteren starter ventemodus. Skjermbryteren brukes når du lukker skjermen.

Vise vinduet Strømalternativer

Slik viser du vinduet **Strømalternativer**:

- » Dobbeltklikk på **Strømmåler**-ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows.
- eller -
- » Velg Start > Kontrollpanel > Ytelse og vedlikehold > Strømalternativer.

Vise Strømmåler-ikonet

Som standard vises **Strømmåler**-ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows. Ikonet endrer form for å vise om maskinen kjører på batteri eller på ekstern strøm. Dobbeltklikk på ikonet for å vise vinduet **Strømalternativer**.

Slik viser eller skjuler du **Strømmåler**-ikonet på oppgavelinjen:

- 1. Velg Start > Kontrollpanel > Ytelse og vedlikehold > Strømalternativer.
- 2. Velg Avansert-kategorien.
- 3. Kryss av eller fjern avkrysningen i feltet **Vis alltid ikon** på oppgavelinjen.
- 4. Velg Bruk-knappen.
- 5. Velg OK.

Hvis du ikke kan se ikonet på oppgavelinjen i Windows, kan det være skjult. Velg pilen eller dra den vertikale streken på oppgavelinjen for å vise eventuelle skjulte ikoner.

Velge eller endre et strømoppsett

På kategorien **Strømoppsett** i vinduet **Strømalternativer** bestemmer du hvor mye strøm de ulike systemkomponentene skal bruke. Du kan lage ulike oppsett avhengig av om maskinen kjører på batteri eller på ekstern strøm.

Du kan også velge et strømoppsett som starter ventemodus eller slår av skjermen eller harddisken etter en valgt tidsperiode (tidsavbrudd).

Slik velger du et strømoppsett:

- Velg Start > Kontrollpanel > Ytelse og vedlikehold > Strømalternativer.
- 2. Velg kategorien **Strømoppsett**.
- 3. Velg strømoppsettet du vil endre. Deretter endrer du innstillingene i de ulike listene.
- 4. Velg **Bruk**-knappen.

Bruke et passord

Du kan velge at du skal bli spurt om passord når maskinen slås på, eller når maskinen avslutter ventemodus eller dvalemodus.

Slik velger du å bli bedt om passord:

- 1. Velg Start > Kontrollpanel > Ytelse og vedlikehold > Strømalternativer.
- 2. Velg Avansert-kategorien.
- 3. Kryss av i feltet **Krev passord når datamaskinen gjenopptar kjøring etter hvilemodus**.
- 4. Velg **Bruk**-knappen.

Flere opplysninger om passord finner du i Kapittel 12, "Sikkerhet".

Bestemme prosessorytelse (kun på enkelte modeller)

På enkelte maskinmodeller støtter Windows XP programvare som gjør at du kan bestemme prosessorytelsen. Du kan velge en prosessorhastighet som gir deg best mulig ytelse, eller som sparer mest mulig strøm.

Du kan for eksempel bestemme at maskinen automatisk skal endre prosessorytelse når du bytter mellom batteristrøm og ekstern strøm.

Du styrer prosessorytelsen ved hjelp av vinduet **Strømalternativer**.

Slik viser du innstillingene for å styre prosessorytelsen i Windows XP:

» Velg Start > Kontrollpanel > Ytelse og vedlikehold > Strømalternativer > kategorien Strømoppsett.

Strømoppsettet du velger, bestemmer hvordan prosessorytelsen blir når maskinen er koblet til ekstern strøm eller kjører på batteri. Hvert strømoppsett for ekstern strøm eller batteristrøm bestemmer en prosessorinnstilling.

Du kan bruke forskjellige innstillinger, avhengig av om maskinen kjører på ekstern strøm eller på batteristrøm. Etter at du har valgt et strømoppsett, styres prosessorytelsen automatisk. Tabellen nedenfor beskriver prosessorytelsen for de ulike strømoppsetteene når maskinen kjører på batterier eller på ekstern strøm.

Strømoppsett	Prosessorytelse på ekstern strøm	Prosessorytelse på batteristrøm
Hjemme/ kontorpult	Kjører alltid med høyest ytelse.	Ytelsen tilpasses CPU-behovet.
Bærbar	Ytelsen tilpasses CPU-behovet.	Ytelsen tilpasses CPU-behovet.
Presentasjon	Ytelsen tilpasses CPU-behovet.	Kjører med lavest mulig ytelse.
Alltid på	Kjører alltid med høyest ytelse.	Kjører alltid med høyest ytelse.
Minimal strømstyring	Ytelsen tilpasses CPU-behovet.	Ytelsen tilpasses CPU-behovet.
Maks. batteri	Ytelsen tilpasses CPU-behovet.	Kjører med lavest mulig ytelse.

Batterier

Når maskinen er koblet til en ekstern vekselstrømkilde (som regel strømnettet), kjører den på vekselstrøm. Når det er et oppladet batteri i maskinen og den ikke er koblet til ekstern strøm, kjører maskinen på batteristrøm.

Maskinen bytter mellom vekselstrøm og batteristrøm avhengig av om en ekstern vekselstrømkilde er tilgjengelig. Hvis, for eksempel, maskinen har et oppladet batteri og kjører på strømnettet via strømadapteren, vil maskinen skifte til batteristrøm hvis du kobler strømadapteren fra maskinen.

Om du skal la batteriet bli værende i maskinen eller oppbevare det et annet sted, avhenger av hvordan du arbeider. Hvis du lar batteriet bli værende i maskinen, lades det så lenge maskinen er koblet til en ekstern vekselstrømkilde. På den måten er du beskyttet mot å miste arbeidet ditt hvis strømmen går.

På den andre siden vil batterier som står i maskinen, lades sakte ut når maskinen er slått av. Dette er grunnen til at hovedbatteriet leveres for seg selv og må settes inn i maskinen før maskinen kan kjøres på batteristrøm.

Hovedbatteri og reisebatteri

Du kan bruke inntil to batterier i maskinen:

- Hovedbatteriet er et 8-cellers litium-ion-batteri som kun kan brukes i batteribrønnen. Maskinen leveres med ett hovedbatteri.
- Reisebatteriet er et ekstrabatteri som kan festes på undersiden av maskinen.

Hvis du ikke skal bruke maskinen på to uker eller lenger, bør du ta ut batteriet og oppbevare det slik at du forlenger levetiden på batteriet. Flere opplysninger finner du under "Oppbevare batterier" i dette kapitlet.

Du bør kun bruke strømadaptere og batterier som er kompatible med maskinen. Flere opplysninger finner du på HPs nettsted på http://www.hp.com eller ved å bruke opplysningene i heftet *Worldwide Telephone Numbers*, som leveres sammen med maskinen, for å kontakte kundestøtte.

Sette inn hovedbatteriet

Slik setter du inn et hovedbatteri:

- 1. Snu maskinen opp-ned og slik at hovedbatteribrønnen vender mot deg.
- 2. Skyv batteriet inn i batteribrønnen til det er helt på plass.

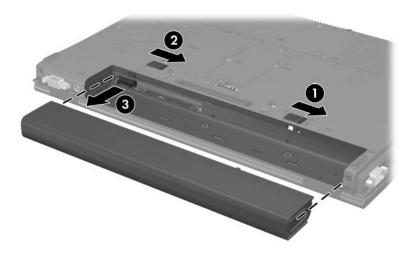
Ta ut hovedbatteriet

OBS: For å unngå at du mister ulagrede data når du bytter et batteri som er den eneste strømkilden, må du starte dvalemodus eller slå av maskinen før du tar ut batteriet. Hvis du ikke er sikker på om datamaskinen er av eller i dvalemodus, trykker du raskt på **strøm/ventemodus**-knappen. Deretter slår du av maskinen via operativsystemet.

Slik tar du ut et hovedbatteri:

- 1. Snu maskinen opp-ned og slik at hovedbatteribrønnen vender mot deg.
- 2. Skyv batterifestet mot høyre **1**. Den høyre siden av batteriet løses litt ut.
- 3. Trykk på og hold batteriutløseren mot høyre **2** og skyv batteriet ut av maskinen **3**.

Lade batterier

Har du flere batterier i maskinen, lades de opp og ut i en bestemt rekkefølge.

- Oppladingssekvens:
  - 1. Hovedbatteriet i batteribrønnen i maskinen
  - 2. Reisebatteriet
- Utladingssekvens:
  - Reisebatteriet
  - 2. Hovedbatteriet i batteribrønnen i maskinen

Mens et batteri lades, lyser batterilampen på maskinen gult. Når batteriet er nesten helt oppladet, lyser batterilampen grønt. Batterilampen slås av når alle batteriene er helt oppladet.

De ulike maskinmodellene kan ha litt forskjellig utseende.

Hovedbatteriet lades når det er satt inn i maskinen og maskinen er koblet til en ekstern strømkilde. Maskinen kan få ekstern strøm ved hjelp av:

- Strømadapter
- En eventuell ekstra strømadapter
- En eventuell forankringsenhet
- En eventuell bil- eller flyadapter

Med en eventuell flyadapter kan du kjøre maskinen, men ikke lade batteriene.

Lade et nytt batteri

Lad batteriet helt opp mens maskinen er koblet til ekstern strøm via strømadapteren.

Et nytt batteri som bare har blitt delvis oppladet, kan brukes til å kjøre maskinen, men visningen av batteriladenivået kan være unøyaktig.

Lade et batteri som er i bruk

Slik forlenger du levetiden for batteriet og sørger for mer nøyaktig visning av batteriladenivået:

- La batteriet lades ut ved vanlig bruk til 10 prosent av full lading før du lader det opp igjen.
- Lad batteriet helt opp før du bruker det.

Sjekke ladenivået i batteriet

Denne delen beskriver flere metoder for å kontrollere hvor mye spenning det er igjen i et batteri.

Vise nøyaktige ladeopplysninger

Slik øker du nøyaktigheten for batteriladevisningen:

- La batteriet lades ut ved vanlig bruk til omtrent 10 prosent av full lading før du lader det opp igjen.
- Lad batteriet helt opp før du bruker det.
- Hvis et batteri ikke har vært brukt på en måned eller mer, kalibrerer du batteriet i stedet for å lade det opp. Du finner opplysninger om kalibrering under "Kalibrere batterier" i dette kapitlet.

Vise ladeopplysninger på skjermen

Denne delen beskriver hvordan du viser og tolker ladenivåene.

Ladevisninger

Slik viser du status for batteriene som står i maskinen:

» Velg **Strømmåler**-ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows

```
- eller -
```

» Velg Start > Kontrollpanel > Ytelse og vedlikehold > Strømalternativer > kategorien Strømmåler

Tolke ladevisningen

Ladenivået vises som regel som en prosentsats og som antall minutter.

- Prosentene viser hvor mye lading som er igjen i batteriet.
- Tiden viser omtrent hvor lenge batteriet kan drive maskinen hvis strømforbruket fortsetter på samme nivå som nå. Tiden som gjenstår vil for eksempel minske hvis du starter avspillingen av en DVD, eller øke hvis du stanser avspillingen av en DVD.

Batteriene identifiseres vanligvis etter hvilken plassering de har:

- Plassering 1 er batteriet i hovedbatteribrønnen.
- Plassering 2 er et eventuelt reisebatteri.

I noen ladevisninger ser du et lynikon ved siden av en batteriplassering. Ikonet viser at batteriet i denne plasseringen er under opplading.

Ved lav batterispenning

Noen av varslene og systemtiltakene ved lav batterispenning kan endres i vinduet **Strømalternativer** i operativsystemet. Opplysningene i denne delen beskriver fabrikkinnstillingene for varslene og systemtiltakene. Innstillingene i vinduet **Strømalternativer** har ingen innvirkning på lamper.

Varsler om lav batterispenning

Når et batteri som er den eneste strømkilden, når et lavt batterinivå, blinker batterilampen.

Hvis problemet med lav batterispenning ikke løses, oppstår en situasjon med kritisk lav batterispenning.

Hvis batteriet har kritisk lav spenning:

- Hvis dvalemodus er aktivert og maskinen er på eller i ventemodus, går maskinen i dvalemodus.
- Hvis dvalemodus er deaktivert og maskinen er på eller i ventemodus, vil den bli værende i ventemodus en kort stund. Deretter slår den seg av, og du mister data som du ikke har lagret.

Slik kontrollerer du om dvalemodus er aktivert:

- 1. Velg Start > Kontrollpanel > Ytelse og vedlikehold > Strømalternativer > kategorien Dvalemodus.
- 2. Kontrollér at det er krysset av i feltet Aktiver dvalemodus.

Tiltak ved lav batterispenning

OBS: Hvis maskinen har nådd kritisk lav batterispenning og har startet dvalemodus, venter du til strøm/ventemodus-lampen slår seg av før du kobler maskinen til strøm eller setter inn et oppladet batteri.

Hvis en ekstern strømkilde er tilgjengelig

Hvis maskinen har lav batterispenning og en ekstern strømkilde er tilgjengelig, kobler du til strømadapteren eller en eventuell bil- eller fly-adapter.

Hvis et oppladet batteri er tilgjengelig

Hvis maskinen har lav batterispenning, og et oppladet batteri er tilgjengelig, gjør du følgende:

- 1. Slå av maskinen eller start dvalemodus.
- 2. Sett inn et oppladet batteri.
- 3. Slå på maskinen.

Hvis ingen strømkilder er tilgjengelig

Hvis maskinen har lav batterispenning, og det ikke er noen strømkilder tilgjengelig, gjør du følgende:

- » Start dvalemodus.
- eller -
- » Lagre det du arbeider med, og slå av maskinen.

Hvis maskinen ikke kan avslutte dvalemodus

Hvis maskinen har lav batterispenning og ikke har nok strøm til å avslutte dvalemodus:

- 1. Sett inn et oppladet batteri eller koble til en ekstern strømkilde.
- 2. Avslutt dvalemodus ved å trykke på strøm/ventemodus-knappen.

Kalibrere batterier

Denne delen beskriver når og hvordan du kalibrerer batterier.

Når skal du kalibrere

Det skal ikke være nødvendig å kalibrere batterier, selv om de brukes ofte, mer enn én gang i måneden. Du behøver ikke å kalibrere et nytt batteri før du bruker det for første gang. Kalibrér batteriet under følgende omstendigheter:

- Når visningen av batteriladenivået virker unøyaktig.
- Hvis kjøretiden mellom hver ny lading endres betraktelig.
- Hvis batteriet ikke har vært brukt på én måned eller lenger.

Slik kalibrerer du

Ved kalibrering av batterier lades batteriet først helt opp. Deretter lades det helt ut, før det lades helt opp igjen.

Lade batterier

Batterier kan lades enten du bruker maskinen eller ikke, men de lades raskere når maskinen er slått av.

Slik lader du batteriet:

- 1. Sett batteriet inn i maskinen.
- 2. Koble maskinen til ekstern strøm. Batterilampen på maskinen lyser.
- 3. La maskinen være koblet til ekstern strøm helt til batteriet er fullt oppladet. Batterilampen på maskinen slår seg av.

Lade ut batterier

Før du starter utladningen av batteriet må du deaktivere dvalemodus.

Slik deaktiverer du dvalemodus:

- 1. Velg Start > Kontrollpanel > Ytelse og vedlikehold > Strømalternativer > kategorien Dvalemodus.
- 2. Fjern krysset i feltet **Aktiver dvalemodus**.
- 3. Velg **Bruk**-knappen.

Maskinen må være påslått mens batteriet lades ut. Batteriet lades ut både mens maskinen er i bruk og mens den ikke er i bruk, men lades raskere ut hvis maskinen er i bruk.

- Hvis du planlegger å ikke bruke maskinen mens batteriet lades ut, lagrer du arbeidet ditt før du starter på utladningen.
- Hvis du bruker maskinen i løpet av utladningen og har valgt tidsutkoblinger for å spare strøm, kan du forvente følgende under utladningen:
  - ☐ Skjermen vil ikke slå seg av automatisk.
  - Harddiskhastigheten vil ikke reduseres automatisk når disken ikke er i bruk.
  - ☐ Maskinen vil ikke automatisk gå i ventemodus.

Slik lader du et batteri helt ut:

- Gjør ett av følgende:
   Velg Strømmåler-ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows.
   eller
  - ☐ Velg Start > Kontrollpanel > Ytelse og vedlikehold > Strømalternativer > kategorien Strømoppsett.
- 2. Notér de to innstillingene i kolonnen **Går på strøm** og de to innstillingene i kolonnen **Kjører på batterier** slik at du kan tilbakestille dem etter kalibreringen.
- 3. Velg **Aldri** i alle de fire feltene.
- 4. Velg OK.
- Koble maskinen fra den eksterne strømkilden, men ikke slå av maskinen.
- 6. Kjør maskinen på batteristrøm til batteriet er helt utladet. Batterilampen begynner å blinke når batteriet når lav batterispenning. Når batteriet er helt utladet, slukkes batterilampen og maskinen slår seg av.

Lade opp batteriet igjen

OBS: Etter at batteriet er kalibrert, aktiverer du dvalemodus igjen. Hvis du ikke aktiverer dvalemodus, risikerer du at du mister data hvis maskinen går helt tom for batteristrøm. Slik aktiverer du dvalemodus:

- Velg Start > Kontrollpanel > Ytelse og vedlikehold > Strømalternativer > kategorien Dvalemodus.
- Kryss av i feltet Aktiver dvalemodus.
- Velg Bruk.

Slik lader du opp batteriet igjen:

- La maskinen være koblet til ekstern strøm helt til batteriet er fullt oppladet. Batterilampen slår seg av når batteriet er helt oppladet.
  - Du kan bruke maskinen mens batteriet lades opp, men batteriet lades opp raskere hvis maskinen er slått av.
- 2. Hvis maskinen er slått av, slår du den på når batteriet er helt oppladet og batterilampen ikke lyser.
- 3. Velg Start > Kontrollpanel > Ytelse og vedlikehold > Strømalternativer > kategorien Strømoppsett.
- 4. Finn frem innstillingene du noterte tidligere. Legg inn innstillingene du noterte for feltene under **Går på strøm** og **Kjører på batterier**.
- 5. Velg **OK**.

Batterisparing

Ved hjelp av fremgangsmåtene og innstillingene som er beskrevet nedenfor, kan du spare strøm og sørge for at batteriet varer lengst mulig før du må lade det.

Spare batteristrøm mens du arbeider

Slik sparer du strøm mens du bruker maskinen:

- Avslutt modemprogrammer og slå av trådløse og nettverkstilkoblinger når du ikke bruker dem.
- Slå av nettverkskort selv når du ikke bruker nettverkstilkoblingen. Du kan slå av nettverkskortet med Strømsparing for nettverk (LAN Power Save) ved å koble fra nettverkskabelen. Flere opplysninger finner du under "Bruke strømsparing for nettverk" i dette kapitlet.
- Koble fra eksterne enheter som du ikke bruker, og som ikke er koblet til en ekstern strømkilde.
- Stopp eller ta ut PC-kort når du ikke bruker dem. Flere opplysninger finner du under Kapittel 6, "PC-kort".
- Ta ut CD-er og DVD-er som du ikke bruker.
- Bruk direktetastene **fn+f9** og **fn+f10** for å justere lysstyrken på skjermen etter behov.
- Bruk eksterne høyttalere med egen strømforsyning i stedet for de innebygde høyttalerne, eller bruk volumknappene for å justere lydvolumet etter behov.
- Skru av en enhet som er koblet til S-Video-utgangen, ved å bruke direktetastene **fn+f4** eller ved å slå av støtte for enheten i Windows.
- Sett maskinen i ventemodus eller dvalemodus eller slå maskinen av når du forlater den.

Velge innstillinger for strømsparing

Slik velger du innstillinger for strømsparing:

Velg kort ventetid f\u00far skjermbeskytteren sl\u00e4s p\u00e4. Velg en skjermbeskytter med minst mulig grafikk og bevegelse.

Slik viser du innstillingene for skjermbeskytter:

- » Velg Start > Kontrollpanel > Utseende og temaer > Velg en skjermbeskytter.
- Bruk operativsystemet for å velge et strømoppsett som bruker lite strøm. Flere opplysninger finner du under "Velge eller endre et strømoppsett" i dette kapitlet.

Bruke strømsparing for nettverk

Maskinen har en egen strømsparingsfunksjon for nettverksenheter. Strømsparingsfunksjonen for nettverksenheter slår av nettverkskort når maskinen ikke er koblet til ekstern strøm og når nettverkskabelen er frakoblet.

Som standard er strømsparing for nettverk aktivert. Du endrer innstillingene for strømsparing for nettverk i Computer Setup. Flere opplysninger finner du under "Avansert-menyen" i Kapittel 13, "Computer Setup".

Slik starter du strømsparingsfunksjonen for nettverksenheter:

» Koble fra nettverkskabelen.

Nettverksenheten vises ikke i Enhetsbehandling når strømsparingsfunksjonen for nettverksenheter er aktivert. For å bruke nettverksenheten gjør du ett av følgende:

- Koble maskinen til en ekstern strømkilde.
- Koble til en nettverkskabel.
- Deaktiver strømsparing for nettverk i Computer Setup.

Oppbevare batterier

OBS: For å unngå at batteriene blir skadet, bør de ikke utsettes for høye temperaturer over lengre tid.

Hvis maskinen skal være frakoblet og ikke i bruk i mer enn to uker, bør du ta ut og oppbevare batteriene et annet sted.

Ved høye temperaturer øker selvutladingen av batterier. For å forlenge levetiden for batteriet, bør du oppbevare det på et kjølig og tørt sted.

Bruk tabellen nedenfor for å finne ut hvor lenge du kan oppbevare et batteri. Lagringstidene er basert på at batteriet har 50 prosent av full lading. Et helt oppladet batteri kan oppbevares i en lengre periode, mens et batteri med lavere lading kan oppbevares kortere.

Kalibrér batterier som har vært oppbevart i en måned eller mer, før du bruker det.

Temperatur °C	Temperatur °F	Lagringstid
46° til 60°	115° til 140°	Kortere enn 1 måned
26° til 45°	79° til 113°	Ikke lenger enn 3 måneder
0° til 25°	32° til 77°	1 år

Gjenvinne brukte batterier

ADVARSEL: For å unngå brannfare og risiko for forbrenninger må du ikke demontere, knuse, stikke hull på, kortslutte, brenne eller kaste batteriet i vann. Ikke utsett batteriet for temperaturer over 60°C. Bruk bare godkjente batterier for å erstatte utslitte batterier.

Når batteriet er oppbrukt, skal det ikke kastes sammen med vanlig husholdningsavfall. Følg lokale lover og forskrifter når du skal kvitte deg med brukte batterier.

I Europa kvitter du deg med batteriene via offentlige innsamlingssystemer eller sender dem tilbake til HP, din serviceleverandør eller deres representanter.

Pekeenheter og tastatur

Pekeenheter

Du kan bruke pekepinnen (kun på enkelte modeller) og styreputen om hverandre.

Det er ulike pekeenheter på de forskjellige maskinmodellene.

Komponent Beskrivelse		Beskrivelse
0	Pekepinne (kun på enkelte modeller)	Flytter pekeren og merker eller aktiverer elementene på skjermen.
2	Venstre pekepinneknapp (kun på enkelte modeller)	Fungerer på samme måte som venstre knapp på en ekstern mus.
8	Styrepute*	Flytter pekeren og merker eller aktiverer elementene på skjermen. Kan også brukes for å utføre andre musefunksjoner som rulling, merking og dobbeltklikk.
4	Venstre styreputeknapp*	Fungerer på samme måte som venstre knapp på en ekstern mus.
6	Midtre styreputeknapp (kun på enkelte modeller)	Fungerer på samme måte som den midtre knappen på en ekstern mus.
6	Høyre styreputeknapp*	Fungerer på samme måte som høyre knapp på en ekstern mus.

^{*}Denne tabellen beskriver standardinnstillingene. Opplysninger om hvordan du endrer innstillingene for styreputen finner du under "Egenskaper for mus" i Kapittel 3.

(Fortsetter)

Kor	mponent	Beskrivelse
•	Rulleområde på styrepute*	Ruller oppover eller nedover.
8	Høyre pekepinneknapp (kun på enkelte modeller)	Fungerer på samme måte som høyre knapp på en ekstern mus.
0	Midtre pekepinneknapp (kun på enkelte modeller)	Fungerer på samme måte som den midtre knappen på en ekstern mus.

^{*}Denne tabellen beskriver standardinnstillingene. Opplysninger om hvordan du endrer innstillingene for styreputen finner du under "Egenskaper for mus" i Kapittel 3.

Bruke styreputen

- For å flytte pekeren, skyver du fingeren over styreputen i samme retning som du ønsker å flytte pekeren.
- Venstre og høyre styreputeknapp bruker du på samme måte som venstre og høyre knapp på en ekstern mus.
- For å rulle oppover eller nedover med rulleområdet på styreputen, skyver du fingeren oppover eller nedover det opphøyde området.

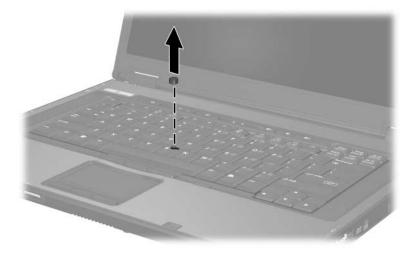
Bruke pekepinnen (kun på enkelte modeller)

Skyv pekepinnen i den retningen du vil flytte pekeren på skjermen.

Venstre og høyre pekepinneknapp (kun på enkelte modeller) bruker du på samme måte som venstre og høyre knapp på en ekstern mus.

Slik skifter du hetten på pekepinnen:

- 1. Slå av datamaskinen.
- 2. Trekk forsiktig av den slitte pekepinnehetten.

3. Trykk en ny pekepinnehette på plass.

Egenskaper for mus

Ved hjelp av museinnstillingene i Windows kan du tilpasse innstillingene for pekeenheter, blant annet:

- Aktivere eller deaktivere en pekeenhet (aktivert som standard).
- Innstillinger for "tapping" på styreputen gjør at du kan du tappe (dunke lett med fingeren) én gang på styreputen for å merke et objekt, og to ganger for å dobbeltklikke (aktivert som standard).
- Kantbevegelse (Edge Motion) gjør at du kan fortsette å rulle selv om fingeren har nådd kanten av styreputen (deaktivert som standard).
- Håndflatesjekk (Palm Check) hindrer at du flytter markøren hvis håndflatene berører styreputen mens du skriver (deaktivert som standard).

Du finner også andre innstillinger i vinduet **Egenskaper for mus**, for eksempel for pekerhastighet og pekerspor.

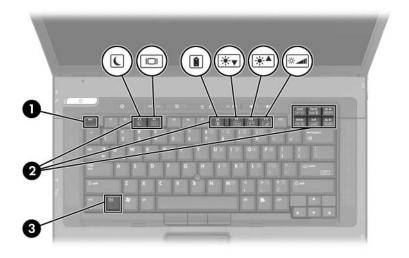
Slik viser du vinduet Egenskaper for mus:

» Velg Start > Kontrollpanel > Skrivere og annen maskinvare > Mus.

Direktetaster

Direktetaster er forhåndsdefinerte kombinasjoner av **esc**-tasten ①, én av funksjonstastene ② og fn -tasten ③.

Symbolene på tastene **esc**, **f3**, **f4**, og **f8** til **f11** viser hvilken funksjon de har når de brukes som direktetaster. Direktetastfunksjonene er beskrevet i de neste avsnittene.

Hurtigreferanse for direktetaster

Tastkombinasjon for å aktivere funksjon	Tastkombinasjon for å deaktivere funksjon
fn+f3	Strøm/ventemodus-knapp
fn+f4	fn+f4
fn+f8	fn+f8
fn+f9	fn+f10
fn+f10	fn+f9
fn+f11	fn+f11
fn+esc	fn+esc
	å aktivere funksjon fn+f3 fn+f4 fn+f8 fn+f9 fn+f10 fn+f11

Bruke direktetastkommandoer

Starte ventemodus (fn+f3)

Når maskinen er slått på, trykker du på direktetastene **fn+f3** for å starte ventemodus. Når maskinen går i ventemodus, lagres arbeidet ditt i minnet (RAM), skjermen tømmes og maskinen sparer strøm. Mens maskinen er i ventemodus blinker strøm/ventemodus-lampen.

Slik avslutter du ventemodus:

» Trykk på strøm/ventemodus-knappen.

Fabrikkinnstillingen er at direktetastene **fn+f3** starter ventemodus. Du kan endre funksjonen direktetasten **fn+f3** har. Du kan for eksempel velge at direktetasten **fn+f3** skal starte dvalemodus i stedet for ventemodus. Flere opplysninger om ventemodus, dvalemodus og om hvordan du endrer funksjonen for direktetasten **fn+f3** finner du i Kapittel 2, "Strøm".

Skifte skjerm (fn+f4)

Med direktetasten **fn+f4** kan du skifte visningen mellom enhetene som er koblet til kontakten for ekstern enhet eller S-Video-utgangen på maskinen. Hvis for eksempel en ekstern skjerm er koblet til maskinen, trykker du flere ganger på **fn+f4** for å veksle mellom skjermen på datamaskinen, den eksterne skjermen eller begge skjermene samtidig.

De fleste eksterne skjermer mottar bildeinformasjon fra maskinen via standarden for ekstern VGA-video. Direktetasten fn+f4 kan også brukes for å skifte visning til andre enheter som er koblet til maskinen.

Følgende bildeoverføringstyper, med eksempler på enheter som bruker dem. støttes av direktetasten **fn+f4**:

- LCD (skjermen på maskinen)
- Ekstern VGA (de fleste eksterne skjermer)
- S-Video (fjernsyn, videokameraer, videospillere og skjermkort med S-Video-inn-kontakter)
- Komposittvideo (composite) (fjernsyn, videokameraer, videospillere og videokort med kombinert-video-inn-kontakter)
- DVI-D (eksterne skjermer som støtter DVI-D-grensesnittet)

DVI-D kan kun kobles til maskinen mens den er koblet til en eventuell forankringsenhet.

Vise batteriladeinformasjon (fn+f8)

Trykk på **fn+f8** for å vise ladeinformasjon om alle installerte batterier. Du får informasjon om hvilke batterier som lades, og en oversikt over ladenivået for hvert batteri.

Plasseringen av batteriene vises med et tall:

- Plassering 1 er hovedbatteriet.
- Plassering 2 er reisebatteriet.

Redusere lysstyrken på skjermen (fn+f9)

Trykk på **fn+f9** for å redusere lysstyrken på skjermen. Hold nede tastene for å endre lysstyrken trinnvis.

Øke lysstyrken på skjermen (fn+f10)

Trykk på **fn+f10** for å øke lysstyrken på skjermen. Hold nede tastene for å endre lysstyrken trinnvis.

Lysføler (fn+f11)

Trykk på **fn+f11** for å slå på og av lysføleren. Flere opplysninger om lysføleren finner du under "Lysføler" i dette kapitlet.

Vise systeminformasjon (fn+esc)

Trykk på **fn+esc** for å vise informasjon om systemkomponenter og programvareversjoner. Trykk én gang til på **fn+esc** for å fjerne systeminformasjonen fra skjermen.

System-BIOS-datoen er versjonsnummeret for system-ROM. BIOS-datoen kan vises i desimalformat, for eksempel 10/19/2002 F.07.

Bruke direktetaster på eksterne tastaturer

Hvilke direktetaster du kan benytte på et eksternt tastatur, avhenger av hvilken type eksternt tastatur du bruker. USB-tastatur støtter bare direktetastfunksjonene som kontrolleres av programmet Quick Launch Buttons. Flere opplysninger om programmet Quick Launch Buttons finner du under "Quick Launch-knapper" senere i dette kapitlet.

Tabellen nedenfor beskriver hvordan bestemte direktetaster brukes på et eksternt tastatur.

Taster på bærbar maskin	Taster på eksternt tastatur
fn+f3	scroll lock+scroll lock+f3 (kun PS/2-tastatur)
fn+f4	scroll lock+scroll lock+f4 (kun PS/2-tastatur)
fn+f8	scroll lock+scroll lock+f8
fn+f9	scroll lock+scroll lock+f9 (kun PS/2-tastatur)
fn+f10	scroll lock+scroll lock+f10 (kun PS/2-tastatur)
fn+f11	scroll lock+scroll lock+f11
fn+esc	scroll lock+scroll lock+esc

Numeriske tastaturer

Maskinen har et innebygd numerisk tastatur og støtter et eksternt numerisk tastatur eller et eksternt tastatur med eget numerisk tastatur.

Innebygget numerisk tastatur

De 15 tastene på det innebygde numeriske tastaturet kan brukes på samme måte som tastene på et eksternt tastatur. Når det innebygde numeriske tastaturet er slått på, fungerer tastene på tastaturet på den måten som vises av symbolet på øverste høyre hjørne av tasten.

Komponent		Beskrivelse
0	Num lock-lampe	På: Num lock eller det innebygde numeriske tastaturet er på.
2	num lk-tast	Slår på og av det innebygde numeriske tastaturet når du trykker på tasten sammen med fn -tasten.
0	Innebygget numerisk tastatur	15-tasters numerisk tastatur. Slås på og av ved å trykke på fn+num lk .
4	fn-tast	Slår på og av det innebygde numeriske tastaturet når du trykker på tasten sammen med num lk -tasten.

Aktivere eller deaktivere det innebygde numeriske tastaturet

Trykk på **fn+num lk** for å aktivere det innebygde numeriske tastaturet. Num lock-lampen slår seg på. Trykk på **fn+num lk** én gang til for å bruke tastene som vanlige taster igjen.

Det innebygde numeriske tastaturet fungerer ikke mens et eksternt tastatur eller numerisk tastatur er koblet til maskinen eller til en eventuell forankringsenhet.

Bytte tastfunksjoner på det innebygde numeriske tastaturet

Du kan bytte mellom å bruke tastene på det innebygde numeriske tastaturet som numeriske taster eller som vanlige taster, ved å bruke **fn**-tasten eller tastkombinasjonen **fn+skift**.

- Slik endrer du funksjonen for en numerisk tast mens det numeriske tastaturet er deaktivert:
  - Trykk på og hold nede **fn**-tasten mens du trykker på den numeriske tasten.
- Slik kan du bruke de numeriske tastene som standard taster mens det numeriske tastaturet er aktivert:
  - ☐ Trykk på og hold nede **fn**-tasten for å skrive med små bokstaver.
  - ☐ Trykk på og hold nede **fn+skift** for å skrive med store bokstaver.

Bruke et eksternt numerisk tastatur

De fleste tastene på de fleste eksterne numeriske tastaturer fungerer forskjellig når num lock er slått på eller av. For eksempel:

- Når num lock er på, fungerer de fleste tastene som talltaster.
- Når num lock er av, fungerer de fleste tastene som piltaster, page up eller page down.

Når num lock på et eksternt numerisk tastatur er slått på, lyser num lock-lampen på datamaskinen. Når num lock på et eksternt numerisk tastatur er slått av, slås også num lock-lampen på datamaskinen av.

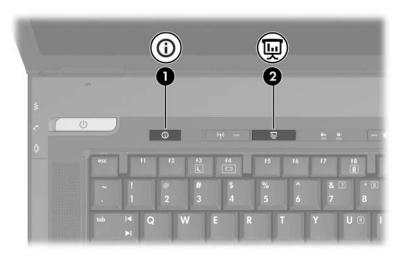
Hvis et eksternt numerisk tastatur er koblet til, kan du ikke slå på det innebygde numeriske tastaturet.

For å slå av eller på num lock på et eksternt numerisk tastatur mens du arbeider, trykker du på **num lk**-tasten på det eksterne numeriske tastaturet, ikke på tastaturet på datamaskinen.

Quick Launch-knapper

Plassering av Quick Launch-knapper

Maskinen har to Quick Launch-knapper som åpner programmer som ofte brukes.

Komponent		Beskrivelse
0	Info Center-knapp	Viser en liste over dataprogrammer som brukes ofte.
2	Presentasjonsmodusknapp	Starter presentasjonsmodus. Flere opplysninger om presentasjonsmodus finner du under "Presentasjonsmodus" i dette kapitlet.

Bruke Quick Launch Buttons-programmet

Quick Launch Buttons-programmet støtter Quick Launchknappene og direktetastene på tastaturet på maskinen og på et eventuelt eksternt tastatur. Du kan koble et eksternt tastatur til en USB-kontakt på maskinen eller til en eventuell forankringsenhet.

Slik åpner du programmet Quick Launch Buttons:

» Velg Start > Kontrollpanel > Skrivere og annen maskinvare > Quick Launch Buttons.

Du kan også åpne programmet Quick Launch Buttons ved hjelp av ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows. Slik viser du et ikon på oppgavelinjen eller på skrivebordet i Windows:

- 1. Åpne programmet Quick Launch Buttons.
- 2. Velg **Avansert**-kategorien.
- 3. Kryss av i feltet **Vis ikon på oppgavelinjen** for å vise et ikon på oppgavelinjen.

Du kan dobbeltklikke på ikonet for å starte programmet Quick Launch Buttons. Du kan venstreklikke på ikonet for å endre det gjeldende oppsettet. Høyreklikker du på ikonet, vises en meny med disse valgene:

- Tilpasse Quick Launch Buttons-innstillinger: åpner programmet Quick Launch Buttons.
- **Skjul ikon**: fjerner ikonet fra oppgavelinjen
- Slå presentasjon på/av: slår presentasjonsmodus på eller av
- Slå lysføleren på/av: slår lysføleren på eller av

Presentasjonsmodus

Første gangen du trykker på knappen Presentasjonmodus, vises det en velkomstdialogboks. Med denne dialogboksen kan du bestemme hva som automatisk skal åpnes når du trykker på Presentasjonmodus-knappen. Du kan også tilpasse strøminnstillingene slik at du får best mulig visningsforhold. Du kan også velge om velkomstdialogboksen skal vises hver gang du trykker på Presentasjonmodus-knappen.

Hvis du krysser av i feltet **Ikke vis denne velkomstmeldingen igjen**, må du åpne programmet Quick Launch Buttons for å endre innstillingene.

Presentasjonsmodusknapp

Med Presentasjonsmodus-knappen slår du av og på presentasjonsmodus. Når du slår på presentasjonsmodus, åpnes et program, en mappe, en fil eller et nettsted som du har angitt. Bildet vises samtidig på skjermen på datamaskinen og på en ekstern enhet som er koblet til kontakten for ekstern skjerm eller til S-Video-utgangen bak på maskinen, eller til kontaktene på en eventuell forankringsenhet.

Presentasjonsmodusinnstillinger

Du kan endre innstillingene for presentasjonsmodus ved hjelp av Quick Launch Buttons-programmet. Du kan endre innstillingene for presentasjonsmodus ved hjelp av Quick Launch Buttons-programmet. Flere opplysninger om programmet Quick Launch Buttons finner du under "Bruke Quick Launch Buttons-programmet" tidligere i dette kapitlet.

I feltet **Program som skal startes** kan du bestemme filen, programmet, nettstedet eller mappen som skal åpnes når du trykker på presentasjonsmodus-knappen. Du kan klikke på **Bla gjennom**-knappen for å finne frem til det som skal åpnes, eller du kan velge en oppføring som du nylig har brukt, ved å klikke på pilen i feltet **Program som skal startes**.

Lysføler

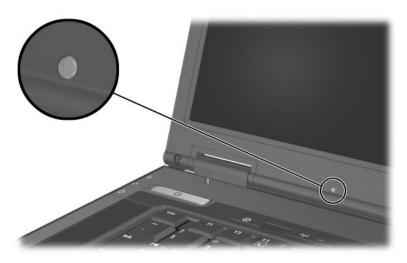
Maskinen har en innebygget lysføler som gjør at maskinen automatisk kan justere lysstyrken på skjermen i forhold til omgivelsene. Når belysningene i omgivelsene endrer seg, oppdager lysføleren endringen og justerer automatisk lysstyrken på skjermen.

Du kan slå lysføleren på og av på tre måter:

- Ved å trykke på fn+f11.
- Med programmet Quick Launch Buttons.
- Ved hjelp av Quick Launch Buttons-ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows.

For at du skal kunne slå av og på lysføleren med programmet Quick Launch Buttons eller ikonet på oppgavelinjen, må Quick Launch Buttons være installert. For å slå på og av lysføleren med direktetasten, trykker du på **fn+f11**.

Du kan slå på og av lysføleren med programmet Quick Launch Buttons:

- 1. Åpne programmet Quick Launch Buttons:
  - ☐ Velg Start > Kontrollpanel > Skrivere og annen maskinvare > Quick Launch Buttons.
  - eller -
  - ☐ Dobbeltklikk på Quick Launch Buttons-ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows
- 2. Velg **Avansert**-kategorien.
- 3. Kryss av eller fjern krysset i feltet **Aktivér lysføler**.
- 4. Velg **Bruk** og deretter **OK**.

Du kan slå på og av lysføleren med Quick Launch Buttons-ikonet helt til høyre på oppgavelinjen:

- 1. Høyreklikk på Quick Launch Buttons-ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows
- 2. Velg Slå lysføleren på eller Slå lysføleren av.

Ordne vinduer

Ved hjelp av funksjonen Ordne vinduer kan du raskt organisere og vise åpne vinduer på skrivebordet.

- 1. Åpne programmet Quick Launch Buttons:
  - ☐ Velg Start > Kontrollpanel > Skrivere og annen maskinvare > Quick Launch Buttons.
  - eller -
  - ☐ Dobbeltklikk på Quick Launch Buttons-ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows
- 2. Velg **Ordne vinduer**-kategorien.
- 3. Velg om du vil ordne vinduene vertikalt eller horisontalt.
- 4. Velg hvilke dataprogrammer som skal ordnes, i listen **Programmer som kjører**.
- 5. Velg **OK**.

Info Center

Med Info Center-funksjonen kan du raskt åpne følgende dataprogrammer:

- Databeskyttelsesløsninger
- Hjelp og støtte
- Demoer av tilleggsutstyr fra HP
- Software Setup (Oppsett av programvare)
- Wireless Assistant
- Systemkonfigurasjon

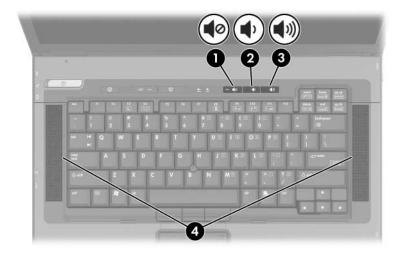
Slik starter du Info Center:

- Trykk på Info Center-knappen.
- eller –
- Velg Start > Info Center.

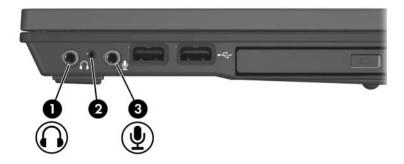
Flere opplysninger finner du i hjelpetekstene for Info Center.

Multimedia

Lydfunksjoner

Komponent		Beskrivelse
0	Lyddempingsknapp	Slår av lyden.
2	Lyd ned	Skrur ned lyden.
8	Lyd opp	Skrur opp lyden.
4	Høyttalere (2)	Gjengir lyd.

Komponent		Beskrivelse	
0	Lydutgang (hodetelefonkontakt)	Gjengir lyd når det er koblet til stereohøyttalere med egen strømforsyning, hodetelefoner eller fjernsynslyd.	
2	Intern stereomikrofon	For å spille inn stereolyd.	
•	Lydinngang (mikrofonkontakt)	For å koble til en monomikrofon.	

Bruke lydinngangen (mikrofonkontakten)

Maskinen har en kontakt for en stereomikrofon. Når du kobler til en mikrofon i mikrofonkontakten, bruker du en mikrofon med 3,5-mm plugg.

- Hvis du kobler til en stereomikrofon, kan du spille inn stereolyd.
- Hvis du kobler til en monomikrofon, vil lyden i den venstre kanalen bli spilt inn i begge kanaler.
- Hvis du bruker en dynamisk mikrofon, vil du ikke oppnå den anbefalte følsomheten.
- Den interne mikrofonen kobles ut når du kobler en ekstern mikrofon til datamaskinen.

Bruke lydutgangen (hodetelefonkontakten)

ADVARSEL: Skru ned lydstyrken før du tar på deg hodetelefonene, slik at du ikke risikerer å skade hørselen.

OBS: For å unngå skade på eksterne enheter, må du ikke koble en enkeltkanals (mono) plugg til stereohøyttaler/hodetelefonkontakten.

Hodetelefonkontakten brukes også for å koble til lydfunksjonen av lyd/video-enheter som en TV eller videospiller.

Når du kobler til en enhet til hodetelefonkontakten:

- Bruk bare en 3,5-mm stereoplugg.
- Oppnår du best lydkvalitet med 24- til 32-ohm hodetelefoner.

De innebygde høyttalerne i maskinen deaktiveres når du kobler til en lyd/bilde-enhet.

Justere lydvolumet

Bruk følgende metoder for å justere lydstyrken:

- Volumknappene på maskinen
  - ☐ Trykk på lyddempingsknappen hvis du vil dempe eller gjenopprette lyden. Du kan også dempe eller gjenopprette lyden ved å trykke på knappene lyd ned og lyd opp samtidig.
  - ☐ Trykk på lyd ned-knappen for å redusere lydvolumet.
  - ☐ Trykk på lyd opp-knappen for å øke volumet.
- Volumkontrollen i Windows:
  - Klikk én gang på Volum-ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows.
  - 2. Dra glidebryteren opp eller ned for å justere lydvolumet. Kryss av i feltet **Demp** for å dempe lyden.
  - eller –
  - 1. Dobbeltklikk på **Volum**-ikonet.
  - Under Volumkontroll kan du øke eller senke volumet ved å skyve volum-bryteren opp eller ned. Du kan også justere balansen eller dempe lyden.

Lydstyrken kan også justeres fra enkelte programmer.

Hvis **volum**-ikonet ikke vises på oppgavelinjen, følger du denne fremgangsmåten for å vise det.

- 1. Velg Start > Kontrollpanel > Lyder, tale og lydenheter > Lyder og lydenheter.
- 2. Velg kategorien **Volum**.
- 3. Kryss av i feltet Vis volumikon på oppgavelinjen.
- 4. Velg Bruk.

Skjermfunksjoner

Maskinen har en 7-pinners S-Video-utgang slik at du kan koble maskinen til en eventuell S-Video-enhet, for eksempel fjernsyn, videospillere eller overheadprojektorer, med en standard (4-pinners) S-Video-kabel. S-Video-utgangen har 3 ekstra pinner slik at du kan benytte en eventuell S-Video-til-kompositt-adapter sammen med maskinen.

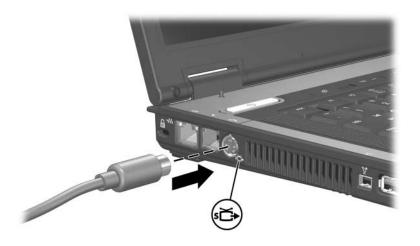
Maskinen kan støtte én S-Video-enhet koblet til S-Videoutgangen og samtidig visning av på den interne skjermen eller en annen støttet ekstern bildeenhet. En S-Video-tilkobling gir vanligvis bedre bildekvalitet enn en kompositt-video-tilkobling.

For å overføre videosignaler via S-Video-utgangen, må du ha en standard S-Video-ledning. Denne får du kjøpt hos de fleste elektronikkforhandlere. Hvis du vil kombinere lyd- og video-funksjoner, for eksempel for å vise en DVD på et fjernsyn, må du ha en standard lydkabel. Denne får du kjøpt hos de fleste TV- eller elektronikkforhandlere.

Bruke S-Video-utgangen

Slik kobler du en videoenhet til S-Video-utgangen:

1. Plugg den ene enden av S-Video-ledningen inn i S-Video-utgangen på datamaskinen.

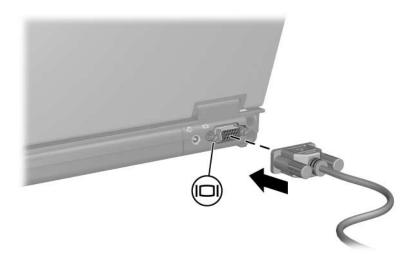
2. Kolbe den andre enden av ledningen til skjermenheten. Du finner flere opplysninger i dokumentasjonen for skjermenheten.

Hvis S-Video-utgangen på datamaskinen ikke er tilgjengelig mens maskinen er koblet til en eventuell forankringsenhet, kobler du enheten til S-Video-utgangen på forankringsenheten.

Koble til en skjerm eller projektor

For å koble en ekstern skjerm eller projektor til datamaskinen, setter du skjermkabelen inn i kontakten for ekstern skjerm bak på maskinen.

Hvis en tilkoblet ekstern skjerm eller projektor ikke viser noe bilde, trykker du på **fn+f4** for å skifte visning til den eksterne skjermen.

Multimediaprogramvare

Følgende programvare støttes for bruk sammen med maskinen:

- Windows Media Player—spiller lyd-CD-er og DVD-er og kopierer lyd- og data-CD-er. Dette programmet er en del av Windows-operativsystemet.
- InterVideo WinDVD—spiller av video-CD-er og DVD-filmer. Dette programmet er forhåndsinstallert på enkelt maskinmodeller. Du kan også skaffe dette programmet på følgende måter:
  - ☐ Installér WinDVD fra platen *Application and Driver Recovery* (Gjenoppretting av programmer og drivere) som leveres sammen med de fleste maskinmodellene.
  - ☐ Hvis du ikke har platen Application and Driver Recovery (Gjenoppretting av programmer og drivere), kontakter du kundestøtte ved hjelp av opplysningene i heftet Worldwide Telephone Numbers (kun på engelsk) som leveres sammen med maskinen. Be om å få tilsendt en kopi av gjenopprettingsplaten for maskinmodellen din.
  - ☐ Last ned programvaren fra HPs nettsted på http://www.hp.com.
- InterVideo WinDVD Creator Plus—lar deg opprette, redigere og brenne filmer på en DVD eller video-CD. Dette programmet finner du på platen *InterVideo WinDVD Creator*, som leveres sammen kategorien med enkelte maskiner.
- Sonic RecordNow!—lar deg lage kopier av musikk-CD-er og DVD-er og lage dine egne musikk-CD-er og DVD-er. RecordNow! er forhåndsinstallert på enkelte maskiner.

Om opphavsrett

Det er forbudt å lage uautoriserte kopier av materiale som er beskyttet av opphavsrett, inkludert dataprogrammer, filmer og musikk-CD-er. Denne maskinen skal ikke benyttes til slike formål.

Installere programvare

Slik installerer du programvare som er levert på en plate sammen med maskinen:

- 1. Sett inn en optisk stasjon i en ekstern MultiBay eller MultiBay II. Les opplysningene under "MultiBay II-optiske stasjoner" i Kapittel 5, "Disker og stasjoner".
- 2. Koble maskinen til strømnettet.
- 3. Lukk eventuelle åpne programmer.
- 4. Sett inn en programvareplate i den optiske stasjonen.
  - ☐ Hvis autokjør er aktivert, ser du en installeringsveiviser.
  - ☐ Hvis autokjør er deaktivert, velger du **Start > Kjør**. Skriv: x:\setup.exe

(der x er stasjonsbokstaven for den optiske stasjonen). Deretter velger du OK.

- 5. Når du ser installeringsveiviseren, følger du installasjonsveiledningen på skjermen.
- 6. Start maskinen på nytt hvis du blir bedt om det.

Gjenta installeringsprosedyren for all programvaren du vil installere.

WinDVD Creator krever at du har bestemte typer stasjoner for at programmet skal bli installert på riktig måte. For å installere WinDVD Creator følger du veiledingen som leveres sammen med platen InterVideo WinDVD Creator.

Aktivere autokjør

Med autokjør kan du bestemme om innholdet på en CD eller DVD skal vises automatisk, eller ikke. Autokjør starter et program, eller spiller av et spor fra en plate, straks platen settes inn i stasjonen. Som standard er autokjør aktivert på maskinen:

Opplysninger om hvordan du deaktiverer eller aktiverer autokjør finner du i dokumentasjonen for operativsystemet eller Endre soneinnstillinger for DVD

OBS: Du kan endre soneinnstillingen på den optiske stasjonen inntil fem ganger.

- Soneinnstillingen du velger den femte gangen, blir den permanente soneinnstillingen for den optiske stasjonen.
- Antallet gjenstående tillatte endringer av soneinnstillingen på stasjonen vises i feltet Antall ganger før permanent i WinDVD-vinduet. Dette antallet inkluderer den femte og permanente endringen.

De fleste DVD-er som inneholder materiale som er beskyttet av opphavsrett, benytter sonekoder. Sonekodene beskytter opphavsretten internasjonalt.

Du kan bare spille av en DVD med sonekode hvis sonekoden på DVD-en er den samme som soneinnstillingen for den optiske stasjonen.

Hvis sonekoden på en DVD ikke samsvarer med soneinnstillingen på den optiske stasjonen, ser du meldingen "Playback Of Content From This Region Is Not Permitted" (Avspilling av innhold fra denne sonen er ikke tillatt) når du setter inn DVD-en. For å spille DVD-en må du endre soneinnstillingene på den optiske stasjonen. Soneinnstillingene kan du endre via operativsystemet eller via enkelte DVD-spillere.

Bruke operativsystemet

Slik endrer du innstillingene via operativsystemet:

- Start Enhetsbehandling ved å velge Start > Min datamaskin.
- 2. Høyreklikk i vinduet og velg **Egenskaper** > kategorien **Maskinvare** > **Enhetsbehandling** > **DVD/CD-ROM-stasjoner**.
- 3. Høyreklikk på den optiske stasjonen du vil endre soneinnstillinger for, og velg **Egenskaper**.
- 4. Gjør endringen på kategorien **DVD-region**.
- 5. Velg **OK**.
- 6. Flere opplysinger får du ved å velge **Start > Hjelp og støtte**.

Bruke WinDVD

Slik endrer du soneinnstillingene for en stasjon ved hjelp av WinDVD:

- 1. Start WinDVD på en av disse måtene:
  - □ Velg **WinDVD**-ikonet på oppgavelinjen.
  - ☐ Velg Start > Alle programmer > InterVideo WinDVD > InterVideo WinDVD.
- 2. Høyreklikk på WinDVD-vinduet.
- 3. Velg Egenskaper.
- 4. Velg knappen for området og velg deretter sonekoden du vil bruke.
- 5. Velg OK.

Bruke andre DVD-programmer

Opplysninger om hvordan du endrer soneinnstillingene med andre DVD-programmer enn WinDVD finner du i dokumentasjonen for programmet.

Disker og stasjoner

Med uttagbare disker og stasjoner kan du lagre og få tilgang til data.

- En standard disk eller stasjon kan kobles til maskinen ved å sette disken eller stasjonen inn i MultiBay II-brønnen i maskinen eller i en eventuell forankringsenhet.
- Du kan koble til USB-stasjoner ved å koble stasjonen til USB-kontakten på maskinen eller på en eventuell forankringsenhet.

Flere opplysninger om hvordan du kobler til en USB-stasjon finner du i Kapittel 9, "USB-enheter".

Behandle disker og stasjoner

Disker og stasjoner må behandles forsiktig. Følgende retningslinjer gjelder alle disker og stasjoner. Andre retningslinjer er beskrevet i de aktuelle fremgangsmåtene.

OBS: Slik unngår du å miste data og å skade datamaskinen eller stasjoner:

- Håndtér disker og stasjoner forsiktig. Ikke slipp dem i gulvet.
- Unødvendig bruk av kraft kan skade kontaktene på disker og stasjoner. Når du setter inn en stasjon skal du kun bruke nok kraft til at stasjonen klikker på plass.
- Ikke bruk rensemidler eller andre væsker på en disk eller stasjon. Utsett den ikke heller for ekstreme temperaturer.
- Ta ikke ut hovedharddisken (harddisken i harddiskbrønnen) bortsett fra når den skal repareres eller byttes.
- Utlading av statisk elektrisitet kan skade elektroniske komponenter. Slik unngår du å skade datamaskinen eller stasjoner med statisk elektrisitet:
  - Lad ut din egen statiske elektrisitet ved å berøre en jordet metallgjenstand før du håndterer en disk eller stasjon.
  - Unngå å berøre kontaktene på disker og stasjoner.
    Flere opplysninger om hvordan du unngår skader som følge av statisk elektrisitet, finner du i håndboken *Opplysninger* om forskrifter og sikkerhet på CD-en *Notebook Documentation*

(Maskindokumentasjon).

- Unngå å utsette harddisker og disketter for enheter som har magnetiske felter. Blant sikkerhetsutstyr som har magnetiske felter, er sikkerhetsporter og håndskannere som brukes på flyplasser. Sikkerhetsutstyr som kontrollerer håndbagasje, vanligvis ved hjelp av et transportbelte, bruker oftest røntgenstråler i stedet for magnetisme. Røntgenstråler skader ikke harddisker eller disketter.
- Hvis du skal sende en disk eller stasjon med post, bør du pakke den inn i materiale som beskytter den mot sjokk, vibrasjoner, temperatur og fuktighet. Merk pakken med "Forsiktig. Datautstyr.", "FRAGILE" eller lignende.

IDE-lampe

Lampen for harddiskaktivitet lyser når hovedharddisken eller en harddisk eller optisk stasjon i MultiBay II-brønnen brukes.

Hovedharddisk

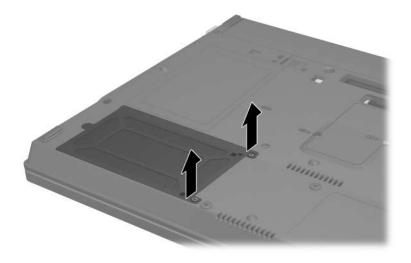

OBS: For å redusere risikoen for å miste data, bør du starte ventemodus før du flytter en datamaskin eller en ekstern harddisk fra ett sted til et annet. For å starte ventemodus velger du Start > Slå av datamaskinen > Ventemodus. Flere opplysninger om hvordan du starter og avslutter ventemodus finner du i Kapittel 2, "Strøm".

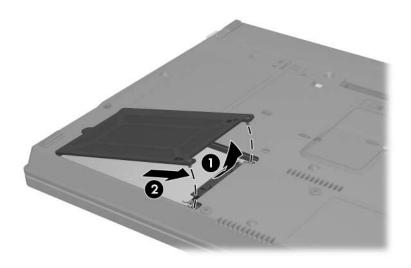
Ta ut hovedharddisken

Slik tar du ut hovedharddisken:

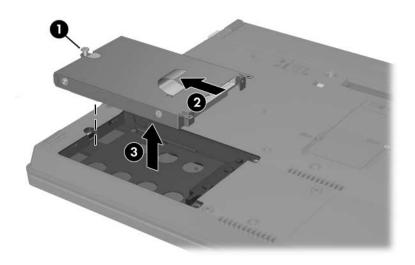
- 1. Lagre arbeidet ditt og avslutt alle åpne programmer.
- 2. Slå av maskinen og lukk skjermen.
- 3. Snu maskinen opp-ned.
- 4. Løsne skruene i dekslet over harddiskbrønnen.
  - Skruene i harddiskbrønndekslet er festet permanent. Ikke forsøk å skru skruene helt ut av harddiskbrønndekslet.

5. Løft opp harddiskdekslet **1** fra maskinen **2**.

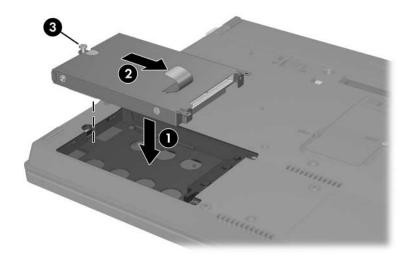
- 6. Løsne harddiskskruen **1**.
- 7. Ta ut harddisken ved å skyve den mot kanten av datamaskinen **2** og løfte den opp **3**.

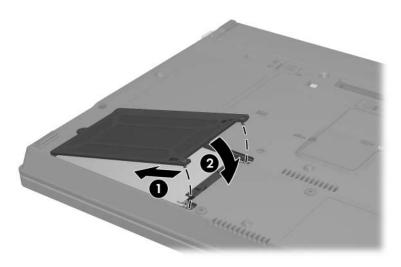
Sette inn hovedharddisken

Slik setter du inn hovedharddisken:

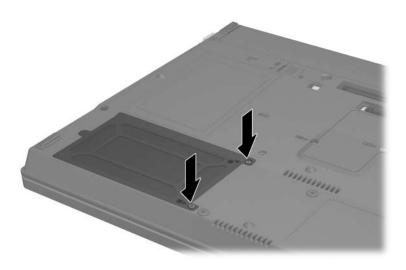
- 1. Senk harddisken inn i harddiskbrønnen **①** og skyv harddisken bort fra kanten av datamaskinen til den er helt på plass **②**.
- 2. Fest harddiskskruen **3**.

3. Plassér sporene på harddiskdekslet jevnt med sporene på maskinen **0** og trykk harddiskdekslet ned på plass **2**.

4. Skru på plass skruene i dekslet over harddiskbrønnen.

MultiBay II-stasjon

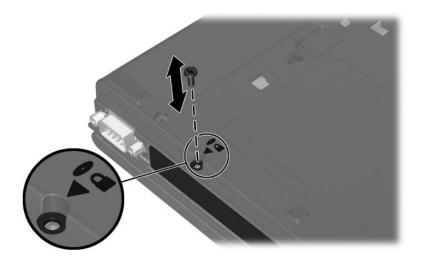
I MultiBay II-stasjonen kan du sette inn en eventuell ekstra harddisk (med en adapter) og en eventuell optisk stasjon.

Festeskrue for MultiBay II-stasjon

Som ekstra sikkerhet for MultiBay II-enhet, er den festet med en festeskrue på undersiden av maskinen under MultiBay II-brønnen Denne festeskruen må være på plass når du skal transportere maskinen eller sende den som frakt, men du kan ta ut skruen ved vanlig bruk av maskinen.

Du må ta ut festeskruen før du tar eller setter inn en enhet i MultiBay II-stasjonen.

MultiBay II-harddisk

I MultiBay II-stasjonen kan du sette inn en eventuell ekstra harddiskmodul. En harddiskmodul består av en harddisk som er festet til en adapter.

Sette inn en harddiskmodul

For å sette en harddiskmodul inn i MultiBay II-brønnen skyver du forsiktig på høyre side av harddiskmodulen til den er på plass i MultiBay II-brønnen.

Ta ut en harddiskmodul

Slik tar du ut en harddiskmodul fra MultiBay II:

- 1. Lagre arbeidet ditt og avslutt alle åpne programmer.
- 2. Velg ikonet **Trygg fjerning av maskinvare** helt til høyre på oppgavelinjen i Windows. Du ser en dialogboks med en liste over tilkoblede enheter.
- 3. Velg harddisken og velg **Stopp**-knappen. Du ser meldingen "Trygt å fjerne maskinvare".
- 4. Trykk forsiktig innover på høyre side av harddiskmodulen **1** for å løse den ut.
- 5. Trekk harddiskmodulen **2** ut av MultiBay II.

MultiBay II-optiske stasjoner

Denne delen beskriver hvordan du bruker optiske stasjoner (som CD-ROM- og DVD-stasjoner) i MultiBay II.

Sette inn en optisk stasjon

For å sette en optisk stasjon inn i MultiBay II-brønnen skyver du forsiktig på høyre side av stasjonen til den er på plass i MultiBay II-brønnen.

Ta ut en optisk stasjon

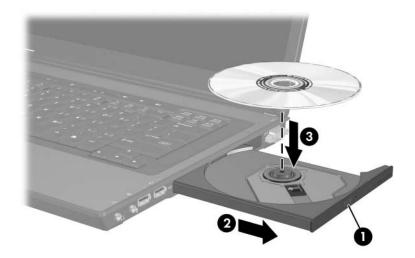
Slik tar du ut en optisk stasjon fra MultiBay II:

- 1. Lagre arbeidet ditt og avslutt alle åpne programmer.
- 2. Velg ikonet **Trygg fjerning av maskinvare** helt til høyre på oppgavelinjen i Windows. Du ser en dialogboks med en liste over tilkoblede enheter.
- 3. Velg den optiske stasjonen og velg **Stopp**-knappen. Du ser meldingen "Trygt å fjerne maskinvare".
- 4. Trykk forsiktig på den høyre siden av den optiske stasjonen for å løse den ut.
- 5. Trekk den optiske stasjonen 2 ut av MultiBay II.

Sette inn en optisk plate

- 1. Slå på datamaskinen.
- 2. Trykk på utløserknappen **1** på dekslet for å løse ut skuffen.
- 3. Trekk skuffen **②** helt ut. Legg en CD eller en enkeltsidig DVD med etikettsiden opp inn i skuffen.
- 4. Trykk platen **3** forsiktig ned på spindelen til platen klikker på plass. Pass på at du tar i kantene av platen og ikke på selve overflaten av platen. Hvis skuffen ikke er trukket helt ut, vipper du platen slik at den er plassert over spindelen før du trykker platen på plass.

5. Lukk skuffen.

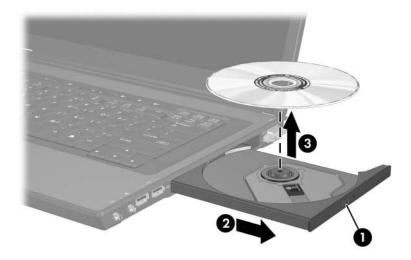

Etter at du setter inn en DVD er det normalt at det tar en liten stund før Autokjør starter WinDVD og spiller DVD-en.

Ta ut en optisk plate (med strøm)

Hvis strøm er tilgjengelig:

- 1. Slå på datamaskinen.
- 2. Trykk på utløserknappen **1** på frontdekslet for å løse ut skuffen. Deretter trekker du skuffen **2** helt ut.
- 3. Ta ut platen **3** fra skuffen ved å trykke forsiktig på spindelen samtidig som du trekker oppover i ytterkantene av platen. Ta tak i kanten av platen, og ikke på selve overflaten. Hvis skuffen ikke er trukket helt ut, vipper du platen når du tar den ut.

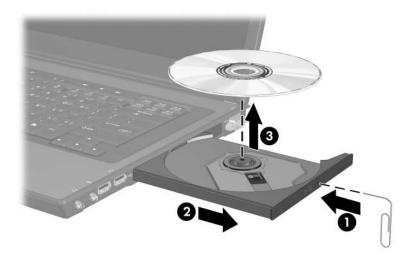

4. Lukk skuffen, og legg platen i omslaget.

Ta ut en optisk plate (uten strøm)

Hvis strøm ikke er tilgjengelig:

- 1. Stikk spissen av en binders inn i utløseren **1** på frontdekslet av maskinen.
- 2. Trykk forsiktig på bindersen til skuffen løses ut. Deretter trekker du skuffen helt ut ②.
- 3. Ta ut platen fra skuffen ved å trykke forsiktig på spindelen samtidig som du trekker oppover i ytterkantene av platen ③. Pass på at du tar i kantene av platen og ikke på selve overflaten av platen. Hvis skuffen ikke er trukket helt ut, vipper du platen når du tar den ut. Legg platen i omslaget.

4. Lukk skuffen.

Vise innholdet på en optisk plate

Når du setter en optisk plate inn i en stasjon og autokjør er aktivert, vises innholdet på platen på skjermen.

Slik viser du innholdet på en plate dersom Autokjør ikke er aktivert:

1. Velg **Start > Kjør** og skriv:

X:

der X = stasjonsbokstaven for stasjonen som inneholder platen.

2. Trykk på enter.

Unngå ventemodus og dvalemodus

OBS: For å forhindre dårligere avspillingskvalitet og tap av lyd- eller video-funksjoner, bør du ikke starte ventemodus eller dvalemodus under avspillingen.

Hvis du starter ventemodus eller dvalemodus utilsiktet mens et stasjonsmedium (for eksempel en CD, CD-RW eller DVD) er i bruk:

- Kan avspillingen bli avbrutt.
- Kan du se meldingen: "Hvis du setter datamaskinen i dvalemodus eller ventemodus, kan avspillingen stoppe. Vil du fortsette?" Velg **Nei**.

For å avslutte dvalemodus eller ventemodus trykker du raskt på strøm/ventemodus-knappen. Avspillingen av lyd eller video fortsetter automatisk, eller du kan måtte starte avspillingen på nytt.

PC-kort

Hva er et PC-kort?

OBS: Hvis du installerer spesialprogramvare fra en PC-kortprodusent, er det ikke sikkert at du kan bruke andre PC-kort. Hvis dokumentasjonen for PC-kortet ber deg installere drivere:

- Installér kun drivere for operativsystemet som du bruker.
- Ikke installér annen programvare, som korttjenester, socket-tjenester eller enablere, som også kan leveres sammen med PC-kortet.

Et PC-kort er en enhet på størrelse med et kredittkort, laget i henhold til spesifikasjonene til Personal Computer Memory Card International Association (PCMCIA).

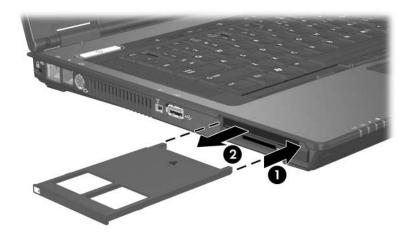
- Maskinen støtter både 32-bits (CardBus) og 16-bits PC-kort.
- Maskinen har ett PC-kortspor og støtter ett Type I-kort eller ett Type II-kort.
- Kort for "zoomed video" støttes ikke.
- 12-V PC-kort støttes ikke.

Sette inn PC-kort

OBS: Slik unngår du å skade kontaktene:

- Bruk minst mulig kraft når du setter PC-kortet inn i PC-kortsporet.
- Ikke flytt eller transporter maskinen mens et PC-kort står i.
  - 1. Trykk på PC-kortutløseren for å løse ut PC-kortdekslet. Du kan måtte trykke to ganger på PC-kortutløseren: én gang for å løse ut knappen, og én gang for å løse ut PC-kortdekslet.
- 2. Skyv PC-kortdekslet forsiktig ut **2**.

- 3. Hold PC-kortet slik at etiketten vender opp og kontakten vender inn mot maskinen.
- 4. Skyv kortet forsiktig på plass. Du hører et lydsignal når operativsystemet har oppdaget PC-kortet.

Ta ut PC-kort

OBS: For å unngå å miste data eller at maskinen henger, må du stoppe et PC-kort før du tar det ut.

- Stopp PC-kortet ved først å velge Trygg fjerning av maskinvare helt til høyre på oppgavelinjen i Windows. Deretter velger du PC-kortet. For å vise ikonet Trygg fjerning av maskinvare, velger du ikonet Vis skjulte ikoner på oppgavelinjen.
- 2. Trykk på PC-kortutløseren for å løse ut PC-kortet. Du kan måtte trykke to ganger på PC-kortutløseren: én gang for å løse ut knappen, og én gang for å løse ut PC-kortet.
- 3. Trekk kortet forsiktig ut **②**.

Et PC-kort som er satt inn i maskinen, bruker strøm selv når det ikke er i bruk. For å spare strøm bør du stoppe eller ta ut PC-kort når du ikke bruker dem.

SD-kort

Hva er et SD-kort?

SD-kort (SD = Secure Digital) er uttagbare små lagringsenheter som brukes for å lagre data og for å utveksle data med andre enheter, for eksempel håndholdte maskiner (PDA-er), kameraer og andre PC-er med SD-kortspor.

Sette inn SD-kort

OBS: Slik unngår du å skade kontaktene:

- Bruk minst mulig kraft når du setter SD-kortet inn i SD-kortsporet.
- Ikke flytt eller transporter maskinen mens et SD-kort står i.

Slik setter du inn et SD-kort:

- 1. Hold kortet slik at etiketten vender opp og kontaktene vender inn mot maskinen.
- 2. Skyv kortet forsiktig på plass.

Ta ut SD-kort

OBS: For å unngå å miste data eller at maskinen henger, må du stoppe et SD-kort før du tar det ut.

Slik tar du ut et SD-kort:

- 1. Lukk eventuelle filer og programmer som benytter SD-kortet.
- 2. Stopp PC-kortet ved først å velge **Trygg fjerning av maskinvare** helt til høyre på oppgavelinjen i Windows. Deretter velger du SD-kortet. For å vise ikonet Trygg fjerning av maskinvare, velger du ikonet **Vis skjulte ikoner** på oppgavelinjen.
- 3. Trykk forsiktig på SD-kortet for å løse det ut **1** og deretter skyve SD-kortet ut av sporet **2**.

Minnemoduler

Hva er en minnemodul?

ADVARSEL: Minnebrønnen er den eneste interne brønnen du har tilgang til i maskinen. Alle andre områder som du trenger verktøy for å få tilgang til, bør bare åpnes av en servicepartner.

Maskinen har to minnemodulbrønner.

- Minneutvidelsesbrønnen er plassert på undersiden av maskinen.
- Hovedminnebrønnen er plassert under tastaturet.

Du kan oppgradere minnekapasiteten i maskinen ved å installere en ekstra minnemodul i utvidelsessporet, eller ved å oppgradere den eksisterende minnemodulen i hovedminnesporet.

Minneutvidelsesbrønn

ADVARSEL: Hvis du ikke kobler fra strømmen og tar ut batteriet før du installerer minnemoduler, kan du skade maskinen og få støt.

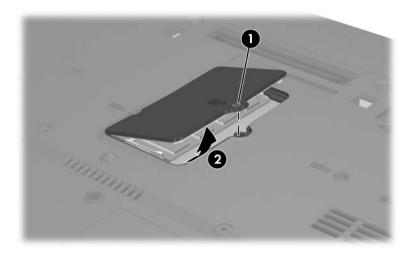

OBS: Elektrostatiske utladninger kan skade elektroniske komponenter. Før du tar ut eller installerer komponenter, må du sørge for å bli kvitt all statisk elektrisitet ved å ta på en jordet metallgjenstand. Flere opplysninger finner du i håndboken *Opplysninger om forskrifter og sikkerhet* på CD-en *Notebook Documentation* (Maskindokumentasjon).

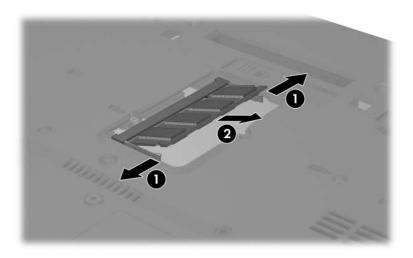
Slik setter du inn eller oppgraderer en minnemodul i minneutvidelsessporet:

- Lagre det du arbeider med, og slå av maskinen. Hvis du ikke er sikker på om maskinen er avslått eller i dvalemodus, starter du maskinen og slår den av igjen ved hjelp av kommandoene i operativsystemet.
- 2. Koble fra alle eksterne enheter som er koblet til maskinen.
- 3. Trekk ut strømledningen.
- 4. Snu maskinen opp-ned.
- 5. Ta ut batteriene fra datamaskinen.

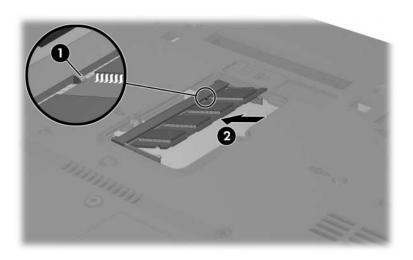
- 6. Løsne festeskruen for minnebrønndekslet **1**.
  - Skruene i minnemoduldekslet er festet permanent. Ikke forsøk å skru skruene helt ut av minnemoduldekslet.
- 7. Løft av minnebrønndekslet 2.

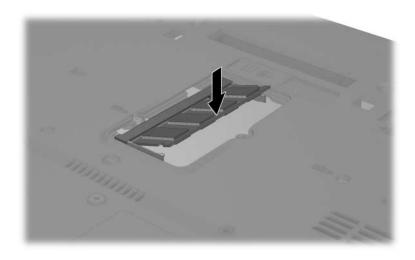
- 8. Hvis det står en minnemodul i minnesporet, tar du den ut:
  - a. Løsne festeklipsene på hver side av modulen **①**. Modulen løses ut og vipper oppover.
  - b. Ta tak i kantene av minnemodulen og trekk den forsiktig ut av minnesporet ②. Plassér minnemodulen i en anti-elektrostatisk pose.

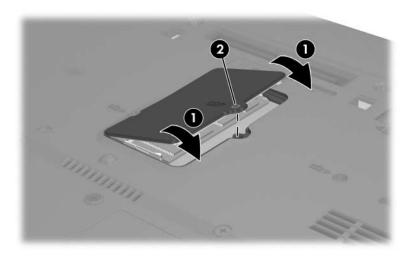
- 9. Sett inn den nye minnemodulen:
  - a. Plassér sporene på kanten av minnemodulen jevnt med sporene i minnesporet i brønnen **①**.
  - b. Hold modulen i 45-graders vinkel og trykk den på plass inn i minnesporet **②**.

c. Trykk minnemodulen nedover til festeklipsene klikker på plass.

10. Sett på plass minnebrønndekslet **1** og skru fast festeskruen for minnebrønndekslet **2**.

Hovedminnespor

ADVARSEL: Hvis du ikke kobler fra strømmen og tar ut batteriet før du installerer minnemoduler, kan du skade maskinen og få støt.

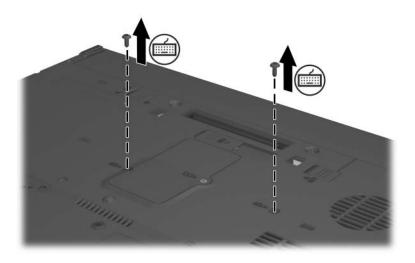

OBS: Elektrostatiske utladninger kan skade elektroniske komponenter. Før du tar ut eller installerer komponenter, må du sørge for å bli kvitt all statisk elektrisitet ved å ta på en jordet metallgjenstand. Flere opplysninger finner du i håndboken *Opplysninger om forskrifter og sikkerhet* på CD-en *Notebook Documentation* (Maskindokumentasjon).

Slik setter du inn en minnemodul i hovedminnesporet:

- 1. Lagre det du arbeider med, og slå av maskinen. Hvis du ikke er sikker på om maskinen er avslått eller i dvalemodus, starter du maskinen og slår den av igjen ved hjelp av kommandoene i operativsystemet.
- 2. Koble fra alle eksterne enheter som er koblet til maskinen.
- 3. Trekk ut strømledningen.
- 4. Ta ut batteriene fra datamaskinen.

5. Skru ut de to tastaturfesteskruene på undersiden av maskinen. Du ser et tastaturikon ved siden av hver av tastaturfesteskruene.

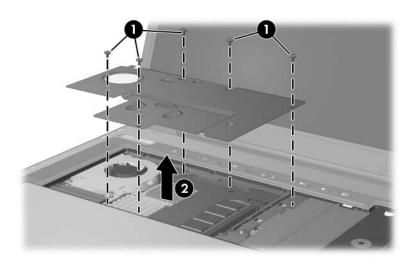

6. Snu maskinen rette veien, og åpne den.

- 7. Skyv de fire tastaturfestene bort fra tastaturet **1**.
- 8. Løft opp den øvre kanten av tastaturet og vipp tastaturet fremover til det hviler mot den fremre kanten av maskinen ②. Ta av tastaturet.

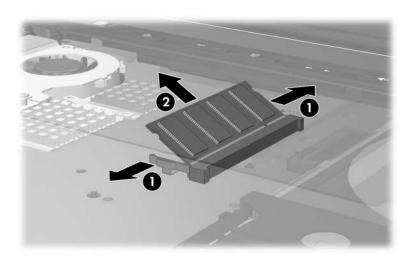

- 9. Skru ut skruene fra tastaturstøtten **1**.
- 10. Løft tastaturstøtten ut av maskinen 2.

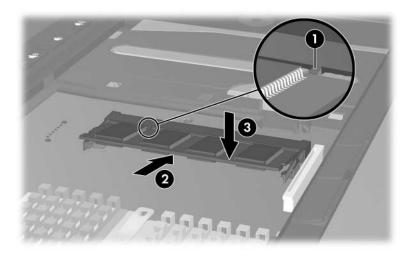

11. Ta minnemodulen ut av minnesporet:

- a. Løsne festeklipsene **①** på hver side av modulen. Modulen løses ut og vipper oppover.
- b. Ta tak i kanten av minnemodulen **②** og trekk den forsiktig ut mens du holder den i 45-graders vinkel.

- 12. Sett den nye minnemodulen inn i minnesporet:
  - a. Plassér sporene på kanten av minnemodulen **1** jevnt med sporene i minnesporet.
  - b. Skyv minnemodulen inn i 45-graders vinkel til den er på plass **2**.
  - c. Skyv modulen nedover **3** til festeklipsene klikker på plass.

- 13. Sett tastaturstøtten på plass igjen.
- 14. Vipp tastaturet tilbake og skyv tastaturfestene tilbake på plass.
- 15. Skru tastaturfesteskruene på undersiden av maskinen på plass igjen.
- 16. Sett tilbake batteriene i maskinen.
- 17. Koble til eksterne enheter og koble datamaskinen til strømnettet.
- 18. Start maskinen på nytt.

Dvalemodusfil

Når du installerer mer minne, blir også plassen på harddisken som er reservert for dvalefilen, utvidet.

Hvis det skulle oppstå problemer med dvalemodus etter at du har installert mer minne, bør du kontrollere at det er nok ledig plass på harddisken til en større dvalemodusfil.

Slik viser du hvor m	nye minne det er i maskinen:
☐ Velg Start > Ko System > katego	ntrollpanel > Ytelse og vedlikehold > orien Generelt.
– eller –	
☐ Trykk på fn+esc.	

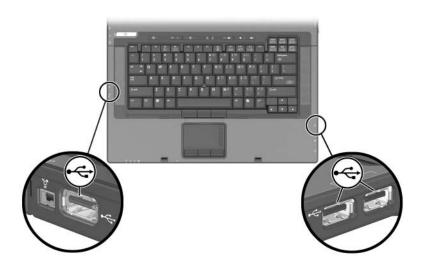
- Slik ser du hvor mye ledig plass det er på harddisken:
  - a. Dobbeltklikk på ikonet **Min datamaskin** på skrivebordet i Windows.
  - b. Velg harddisken. På statuslinjen nederst i vinduet ser du opplysninger om ledig plass på disken.
- Slik sjekker du plassbehovet til dvalemodusfilen:
  - » Velg Start > Kontrollpanel > Ytelse og vedlikehold > Strømalternativer > kategorien Dvalemodus.

USB-enheter

Hva er USB?

USB (Universal Serial Bus) er et maskinvaregrensesnitt som kan brukes for å koble enheter som USB-tastatur, mus, skriver, skanner og hub til datamaskinen.

Maskinen har tre standard USB-kontakter som støtter USB 1.1- og USB 2.0-enheter.

Koble til USB-enheter

Slik bruker du en USB-enhet:

» Koble enheten til én av de tre USB-kontaktene på maskinen.

USB-huber kan kobles til en USB-kontakt på maskinen eller på en eventuell forankringsenhet. Huber kan brukes for å koble til flere USB-enheter.

- Huber med egen strømforsyning må kobles til en ekstern strømkilde.
- Huber uten egen strømforsyning må enten kobles til en USB-kontakt på maskinen eller til en kontakt på en hub med egen strømforsyning.

Operativsystem og programvare

USB-enheter fungerer stort sett som andre enheter, med ett unntak: Som standard fungerer ikke USB-enheter uten at et operativsystem som støtter USB, er installert på maskinen.

Noen USB-enheter kan kreve at du installerer ekstra programvare. Denne programvaren leveres vanligvis sammen med enheten. Flere opplysninger og installasjonsveiledning finner du i dokumentasjonen for enheten.

Bruk av eldre USB

Du må aktivere støtte for eldre USB hvis du vil:

- Bruke et USB-tastatur, en USB-mus eller en USB-hub som er koblet til en USB-kontakt på maskinen, under oppstarten av maskinen eller i et ikke-Windows-program.
- Starte maskinen fra en eventuell ekstern MultiBay.

Slik aktiverer du støtte for eldre USB:

- 1. Slå på maskinen eller start den på nytt.
- 2. Trykk på **f10** når meldingen "F10 = ROM Based Setup" vises i nederste venstre hjørne av skjermen.
  - ☐ Trykk på **f2** hvis du vil skifte språk.
  - ☐ Trykk på f1 for å få hjelp.
- 3. Velg Avansert > Utstyrsalternativer > Bruk av eldre USB.
- 4. For å lagre innstillingene og avslutte Computer Setup velger du **Fil > Lagre endringer og avslutt**, og følger veiledningen på skjermen.

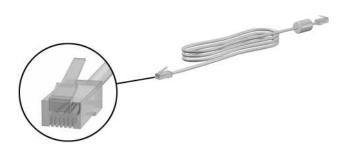
Modem og nettverk

Internt modem

ADVARSEL: Kobler du modemet til en digital PBX-linje, kan dette føre A til permanent skade på modemet. Kontaktene i digitale PBX-systemer ligner på vanlige telefonkontakter, men er ikke kompatible med modemet.

Modemledningen, som har en 6-pinners RJ-11-kontakt i hver ende, må kobles til en analog telefonlinje. i noen land må du bruke en egen modemadapter for å koble til modemet.

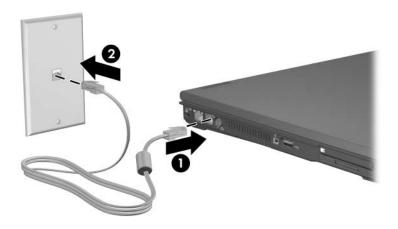
Koble til modemledningen

Slik kobler du til modemledningen:

ADVARSEL: For å unngå fare for elektrisk støt, brann eller skade på utstyret, må du ikke koble modemledningen inn i en RJ-45-kontakt (nettverkskontakt).

- Hvis modemledningen har en støyreduseringskrets, som hindrer forstyrring av TV- og radiomottak, snur du ledningen slik at enden med kretsen vender mot datamaskinen.
- 2. Koble modemledningen til RJ-11-kontakten **1** på datamaskinen.
- 3. Koble den andre enden av modemledningen til RJ-11-telefonkontakten 2.

Flere opplysninger om hvordan du bruker modemet og AT-kommandoer finner du i modemhåndbøkene på CD-en Notebook Documentation (Maskindokumentasjon).

Bruke en landspesifikk modemadapter

Telefonkontaktene varierer fra land til land. Slik kobler du modemet til en analog telefonlinje som ikke har en RJ-11-telefonkontakt:

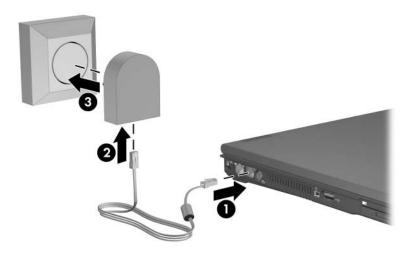

ADVARSEL: For å unngå fare for elektrisk støt, brann eller skade på utstyret, må du ikke koble modemledningen inn i en RJ-45-kontakt (nettverkskontakt).

- 1. Koble modemledningen til RJ-11-kontakten **1** på datamaskinen.
- 2. Koble den andre enden av modemledningen **2** til modemadapteren.
- 3. Plugg den landspesifikke modemadapteren **3** inn i telefonkontakten.

Telefonkontaktene og adapterne varierer fra land til land.

Velge landinnstillinger for modemet

Vise gjeldende landinnstilling

Slik ser du hvilke landinnstillinger som gjelder for modemet:

- 1. Velg Start > Kontrollpanel > Dato, klokkeslett, språk og regionale innstillinger > Innstillinger for region og språk.
- 2. Under **Plassering** ser du den gjeldende innstillingen.

Legge til flere plasseringer

OBS: Ikke slett de gjeldende landinnstillingene for modemet. For å beholde de gjeldende landinnstillingene samtidig som du klargjør modemet for bruk i andre land, legger du til en ny konfigurasjon for hvert land der du skal bruke modemet.

OBS: Hvis du velger et annet land enn det du oppholder deg i, kan dette føre til at modemet konfigureres på en måte som bryter telekommunikasjonsforskriftene for landet du oppholder deg i. Dessuten kan feil landangivelse medføre at modemet ikke fungerer korrekt.

Det interne modemet er konfigurert for bruk i landet der du har kjøpt maskinen. Når du reiser i utlandet med maskinen, kan du legge til nye plasseringer som samsvarer med standardene i andre land. Slik legger du til en landkonfigurasjon:

- 1. Velg Start > Kontrollpanel > Nettverks- og Internett-tilkoblinger > Telefon- og modemalternativer > kategorien Oppringingsregler.
- 2. Velg **Ny**-knappen og angi et navn (hjemme, jobb, etc.) for plasseringen.
- 3. Velg land eller region fra listen.
  - Listene som beskrives nedenfor, kan inneholde land som ikke støttes av modemet. Hvis du ikke velger et støttet land, brukes automatisk USA eller Storbritannia som land.
- 4. Velg $\mathbf{OK} > \mathbf{OK}$.

Løse tilkoblingsproblemer i utlandet

Hvis du får problemer med å bruke modemet utenlands, kan følgende informasjon være til hjelp:

■ Sjekk telefonlinjetypen

Modemet krever en analog telefonlinje, ikke en digital. En linje som beskrives som en PBX-linje, er vanligvis en digital linje. En telefonlinje som blir beskrevet som en datalinje, fakslinje, modemlinje eller standard telefonlinje, er antagelig en analog linje.

■ Sjekk innstillingen for puls- eller tonesignalering

Slå noen få siffer på telefonen og lytt etter klikkelyder (puls) eller toner. Deretter gjør du følgende:

- 1. Velg Start > Kontrollpanel > Nettverksog Internett-tilkoblinger > Telefon- og modemalternativer > kategorien Oppringingsregler.
- 2. Velg plassering og velg deretter **Rediger**.
- 3. Velg enten **Tone** eller **Puls** avhengig av hva du hørte på linjen.
- 4. Velg $\mathbf{OK} > \mathbf{OK}$.

■ Sjekk telefonnummeret og responsen fra modemet i den andre enden

Slå telefonnummeret på telefonen, vent til modemet i den andre enden svarer, og legg på.

■ Konfigurér modemet til å ignorere summetoner

Hvis modemet får en summetone det ikke gjenkjenner, vil det ikke ringe opp, men vise feilmeldingen "No Dial Tone" (ingen summetone). Slik konfigurerer du modemet til å ignorere alle summetoner før oppringning:

- Velg Start > Kontrollpanel > Nettverksog Internett-tilkoblinger > Telefon- og modemalternativer > kategorien Modemer.
- Velg modemet og deretter > Egenskaper > kategorien Modem.
- 3. Fjern krysset i feltet **Vent på summetone før nummeret** slås

Hvis du fortsatt får feilmeldingen "No Dial Tone":

- Velg Start > Kontrollpanel > Nettverksog Internett-tilkoblinger > Telefon- og modemalternativer > kategorien Oppringingsregler.
- 2. Velg plasseringen og deretter > **Rediger**.
- 3. Velg Land/region fra listen.
- 4. Velg Bruk > OK.
- 5. Velg **Modemer**-kategorien.
- 6. Velg modemet og deretter > **Egenskaper**.
- 7. Fjern krysset i feltet **Vent på summetone før nummeret** slås.

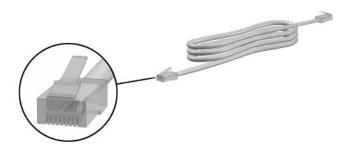
Forhåndsinstallert kommunikasjonsprogramvare

Slik bruker du den forhåndsinstallerte modemprogramvaren for terminalemulering og dataoverføring:

- 1. Velg Start > Alle programmer > Tilbehør > Kommunikasjon.
- 2. Velg dataprogram for telefaks, terminalemulering eller Veiviseren for tilkobling til Internett.

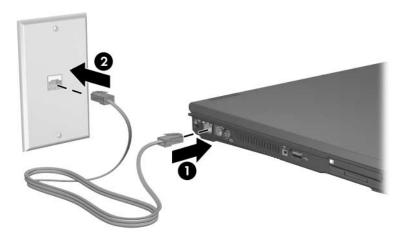
Nettverk

Nettverkskabelen har en 8-pinners RJ-45-kontakt i hver ende. Hvis nettverkskabelen har en støyreduseringskrets, som hindrer forstyrring av TV- og radiomottak, snur du kabelen slik at enden med kretsen vender mot datamaskinen.

Slik kobler du til nettverkskabelen:

- 1. Plugg nettverkskabelen inn i RJ-45-nettverkskontakten **1** på maskinen.
- 2. Koble den andre enden av kabelen til RJ-45-nettverkskontakten **2**.

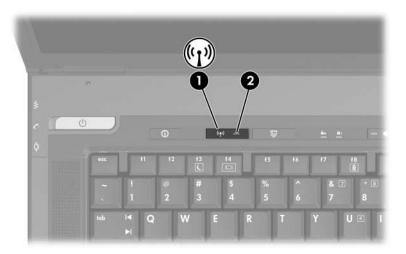
Maskinen har en egen strømsparingsfunksjon for nettverksenheter. Strømsparingsfunksjonen for nettverksenheter slår av nettverkskort når maskinen ikke er koblet til ekstern strøm og når nettverkskabelen er frakoblet. Flere opplysninger finner du i "Bruke strømsparing for nettverk" i Kapittel 2, "Strøm".

Trådløst nettverk (kun på enkelte modeller)

Hvis maskinen har en innebygget trådløs enhet, for eksempel et 802.11-nettverkskort eller en trådløs Bluetooth-enhet, har du en trådløs bærbar maskin.

- Med en trådløs maskin med en 802.11-enhet kan du koble deg til trådløse nettverk hos bedrifter, hjemme og på offentlige steder. Slik trådløse nettverk omfatter trådløse lokalnett (WLAN) og trådløse soner, ofte kalt "hotspots". Trådløse soner er trådløse tilgangspunkter som er tilgjengelige på offentlige steder, for eksempel på flyplasser, restauranter, kaféer, hoteller og universiteter.
- Bluetooth er et såkalt WPAN (Wireless Personal Area Network trådløst personlig nettverk) som du kan bruke for å koble sammen Bluetooth-aktiverte enheter. Du kan koble til andre Bluetooth-enheter via en av de mange ulike Bluetooth-tjenestene.

Maskinen har en egen knapp som du kan bruke for å slå på eller av de trådløse 802.11- og Bluetooth-enhetene. En egen trådløslampe viser om de trådløse enhetene er slått på eller av. Illustrasjonen viser plasseringen av trådløsknappen og **1** og trådløslampen **2**.

I tillegg til trådløsknappen og trådløslampen, har maskinen programvare som gjør at du kan slå de trådløse enhetene på eller av. Tabellen nedenfor beskriver hvordan du bruker disse programmene.

Programvare	Beskrivelse
Wireless Assistant	Med dette dataprogrammet kan du slå på og av de trådløse 802.11- og Bluetooth-enhetene hver for seg. Flere opplysninger om hvordan du bruker Wireless Assistant finner du under "Slå trådløse enheter på og av" i dette kapitlet.
Computer Setup	Med Computer Setup kan de aktivere eller deaktivere de trådløse 802.11- og Bluetooth- enhetene. Flere opplysninger om hvordan du bruker Computer Setup for å styre de trådløse 802.11- og Bluetooth-enhetene finner du i Kapittel 13, "Computer Setup".

Trådløst nettverk (WLAN) (kun på enkelte modeller)

Med en trådløs 802.11-enhet kan du koble deg til et trådløst lokalnett (WLAN), som består av andre maskiner og enheter som er koblet sammen med en trådløs ruter eller et trådløst tilgangspunkt.

- I store trådløse nettverk, som et firmanettverk eller en offentlig trådløs sone, brukes vanligvis trådløse tilgangspunkter. Disse kan håndtere mange maskiner og enheter og kan skille ut kritiske nettverksfunksjoner.
- I mindre nettverk og hjemmenettverk brukes vanligvis en trådløs ruter. Den gjør at flere trådløse og kablede maskiner kan dele internettilkoblinger, skrivere og filer uten at du behøver ekstra maskinvare eller programvare. Begrepene "trådløst tilgangspunkt" og "trådløs ruter" brukes ofte om hverandre.

Maskiner med 802.11-enheter kan støtte én eller flere standarder:

- 802.11a
- 802.11b
- 802.11g

Det finnes tre vanlige typer trådløse nettverkskort:

- kun 802.11b
- 802.11b/g
- 802.11a/b/g

802.11b, den første vanlige WLAN-standarden, støtter datahastigheter på inntil 11 Mbps og opererer i 2,4 GHz frekvensområdet. 802.11g, som kom senere, bruker også 2,4 GHz-området, men støtter datahastigheter på inntil 54 Mbps. En 802.11g-enhet er kompatibel med 802.11b-enheter slik at de kan brukes i det samme nettverket. 802.11a støtter datahastigheter på inntil 54 Mbps, men bruker 5 GHz frekvensområdet. 802.11a er ikke kompatibel med 802.11b og 802.11g. Opplysninger om hvordan du finner ut hvilken type enhet du har i maskinen, finner du under "Identifisere en trådløs nettverksenhet" i dette kapitlet.

Koble den trådløse maskinen til et trådløst firmanettverk

Kontakt nettverksadministratorer eller IT-avdelingen for opplysninger og hvordan du kobler maskinen til det trådløse firmanettverket.

Koble den trådløse maskinen til en offentlig trådløs sone

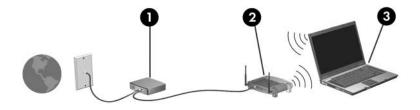
Kontakt din leverandør av internettjenester eller søk på nettet etter en liste over trådløse soner der du befinner deg. Blant nettstedene som har oversikter over offentlige trådløse soner, er Cisco Hotspot Locator, Hotspotlist og Geektools.

Når du er innen dekningsområdet for en trådløs sone, vises det en nettverksmelding nederst på skjermen. Du må sjekke prisen og tilkoblingskravene for hver trådløse sone.

Sette opp et trådløst hjemmenettverk

For å sette opp et trådløst nettverk og en internettilkobling hjemme, må du ha følgende utstyr. Illustrasjonen vises et eksempel på et trådløst hjemmenettverk som er koblet til Internett. Dette trådløse nettverket benytter:

- Et bredbåndsmodem (enten DSL eller kabel) og høyhastighetstilgang til Internett fra en internettleverandør **①**.
- En trådløs ruter (må kjøpes separat) ②.
- En trådløs bærbar maskin **3**.

Ved behov kan du koble flere trådløse eller kablede datamaskiner til nettverket for å få tilgang til Internett.

Hvis du trenger teknisk hjelp til å installere det trådløse nettverket, kontakter du ruter-forhandleren eller din leverandør av internettjenester.

Bruke en trådløs nettverkstilkobling

Slik bruker du en trådløs nettverkstilkobling:

Kontrollér at alle nødvendige drivere for den trådløse nettverksenheten er installert, og at enheten er riktig konfigurert.

Hvis du bruker en innebygget trådløs nettverksenhet, er alle de nødvendige driverne installert og enheten er forhåndskonfigurert og klar til bruk.

- Hvis du bruker en innebygget trådløs enhet, kontrollerer du at den trådløse enheten er slått på. Trådløslampen lyser når den trådløse nettverksenheten er slått på. Hvis trådløslampen ikke lyser, slår du på den trådløse nettverksenheten. Flere opplysninger finner du under "Slå trådløse enheter på og av" i dette kapitlet.
- Kontrollér at ruteren for det trådløse hjemmenettverket er riktig konfigurert. Les opplysningene i ruterdokumentasjonen for veiledninger.

Dekningsområdet for tilkoblingene varierer avhengig av utstyret du bruker og av eventuell interferens fra ulike veggtyper og andre elektroniske enheter.

Slik finner du mer informasjon om hvordan du bruker en trådløs nettverkstilkobling:

- Les informasjonen fra din leverandør av internettjenester og dokumentasjonen som leveres sammen med den trådløse ruteren og andre trådløse nettverksenheter.
- Les opplysningene og bruk koblingene som du finner i Start > Hjelp og støtte.
- Les dokumentasjonen som leveres sammen med datamaskinen. i håndboken Feilsøking på CD-en Notebook Documentation (Maskindokumentasjon) finner du opplysninger om problemer knyttet til trådløse enheter.

Bruke trådløse sikkerhetsfunksjoner

Når du setter opp ditt eget trådløse nettverk eller kobler deg til et eksisterende trådløst nettverk, må du alltid passe på at du bruker sikkerhetsfunksjoner for å beskytte nettverket. Hvis du ikke bruker sikkerhet på det trådløse nettverket, kan andre trådløse brukere få tilgang til datamaskinen din og kan bruke din internettilgang uten at du vet om det.

De mest vanlige sikkerhetsnivåene er WPA (Wi-Fi Protected Access) og WEP (Wired Equivalent Privacy). i tillegg til å aktivere WPA- eller WEP-kryptering på ruteren, kan du også bruke ett eller flere av følgende sikkerhetstiltak:

- Endre standard nettverksnavn (SSID) og passord.
- Bruk en brannmur.
- Velg sikkerhetsinnstillinger for nettleseren.
- Aktivér filtrering av MAC-adresser på ruteren.

Flere opplysninger om sikkerhet for trådløse nettverk finner du på HPs nettsted at http://www.hp.com/go/wireless (kun på engelsk).

Installere trådløs programvare (valgfritt)

Microsoft Windows XP støtter konfigurering av trådløse nettverk via funksjonen Zero Client Configuration. HP leverer et eget program for konfigurering av trådløst nettverk som du må (Cisco Compatible Extensions). Med Cisco-kompatible utvidelser kan trådløse enheter bruke Cicso-baserte trådløse nettverk.

Identifisere en trådløs nettverksenhet

For å kunne installere HPs WLAN-programvare for en innebygd trådløs nettverksenhet, må du vite navnet på den innebygde trådløse enheten. Slik finner du ut hvilken trådløs nettverksenhet som er installert:

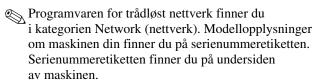
- 1. Vis navnene på alle trådløse nettverksenheter i datamaskinen:
  - a. Velg **Start > Min datamaskin**.
  - b. Høyreklikk i vinduet Min datamaskin.
  - c. Velg **Egenskaper** > kategorien **Maskinvare** > **Enhetsbehandling** > **Nettverkskort**.
- I listen som vises, ser du navnet på den trådløse nettverksenheten:
  - ☐ Beskrivelsen av trådløse nettverkskort inneholder ofte ordene wireless LAN, WLAN, eller 802.11.
  - ☐ Hvis det ikke vises noe trådløst nettverkskort i listen, har enten maskinen ikke noen innebygd trådløs nettverksenhet, eller så er driveren for den trådløse nettverksenheten ikke riktig installert.

Programvare og dokumentasjon for trådløst nettverk (WLAN)

Programvaren for trådløst nettverk er forhåndslastet på maskinen og kan installeres via Software Setup (Oppsett av programvare). Slik installerer du programvaren for trådløst nettverk:

» Velg Start > Alle programmer > Software Setup (Oppsett av programvare). Deretter f
ølger du veiledningen p
å skjermen. N
år du blir bedt om å velge hvilken programvare du vil installere, krysser du av for programmene du vil installere. Programvaren for trådløst nettverk er også tilgjengelig som en SoftPaq på HPs nettsted. For å laste ned og installere SoftPaq-en følger du en av disse fremgangsmåtene:

- Velg Start > Hjelp og støtte.
- eller –
- Gå til HPs nettsted på http://www.hp.com/support:
  - a. Velg språk og område.
  - b. Kryss av i feltet **Last ned drivere og programvare**.
  - c. Skriv opplysninger om maskinmodellen din og følg veiledningen på nettstedet.

Slik viser du dokumentasjonen for programvaren for trådløst nettverk:

- 1. Installér programvaren for trådløst nettverk som beskrevet tidligere i dette kapitlet.
- 2. Åpne programmet.
- 3. Velg **Help** (Hjelp) på menylinjen.

Feilsøke trådløse enheter

Opplysninger om hvordan du feilsøker trådløse nettverk finner du ved å gå til HPs nettsted på http://www.hp.com/go/wireless (kun på engelsk), eller ved å lese dokumentasjonen som leveres sammen med maskinen.

Bluetooth (kun på enkelte modeller)

Bluetooth-enheten gir trådløs kommunikasjon over korte avstander og kan erstatte fysisk kabling som vanligvis brukes for å koble sammen elektroniske enheter som:

- Aksesspunkter for nettverk.
- Datamaskiner (skrivebords-PC-er, bærbare PC-er, PDA-er).
- Telefoner (mobiltelefoner, trådløse telefoner, smarttelefoner).
- Bildeenheter (skrivere, kameraer).
- Lydenheter (hodetelefoner, høyttalere).

Hver slik klasse av enheter har egne ikoner i programmet Bluetooth for Windows slik at de er lette å kjenne igjen og å skille fra andre klasser.

Programvaren Bluetooth for Windows inneholder følgende funksjoner:

- PIM-overføring (PIM = Personal Information Management) Sender og mottar informasjonsfiler som visittkort, kalenderoppføringer, notater og meldinger til og fra en annen Bluetooth-maskin eller enhet.
- PIM-synkronisering Synkroniserer PIM-data mellom en datamaskin, PDA eller mobiltelefon via Bluetooth.
- Filoverføring Sender og mottar filer til og fra en annen Bluetooth-datamaskin.
- Nettverkstilgang (Personal Area Networking Profile) Gjør at to eller flere Bluetooth-enheter kan lage et ad-hoc-nettverk. Gir en Bluetooth-enhet muligheten til å koble seg til et eksternt nettverk via et tilgangspunkt. Aksesspunktene kan være tradisjonelle LAN-tilgangspunkter eller grupper av ad-hoc-nettverk som representerer enheter som kun er koblet til hverandre.
- Ekstern pålogging Kobler Bluetooth-enheter til Internett.

- Bluetooth serieport Overfører data via Bluetoothforbindelsen ved hjelp av en virtuell COM-port.
- Håndfri Gjør at en håndfrienhet eller en bærbar PC som brukes som håndfrienhet, kan opprette en trådløs tilkobling til en mobiltelefon og fungere som lydenhet for Bluetooth-mobiltelefonen.
- Grunnleggende bildebehandling Gir en trådløs tilkobling mellom et Bluetooth-aktivert kamera og andre Bluetooth-enheter. Du kan få tilgang til kameraet fra en bærbar PC, og du kan overføre bildene fra kameraet til PC-en for lagring eller utskrift.
- HID (Human Interface Device) Gir en trådløs tilkobling til andre Bluetooth-enheter, for eksempel tastatur, pekeenhet, spillenheter og eksterne overvåkingsenheter.
- Faks Gir en Bluetooth-tilkobling som gjør at en bærbar PC kan sende eller motta telefaks via en Bluetooth-mobiltelefon eller et Bluetooth-modem.
- Hodesett Gir en trådløs tilkobling mellom et hodesett og en bærbar PC eller en mobiltelefon. Hodesettet fungerer som lydenhet for den andre enheten.

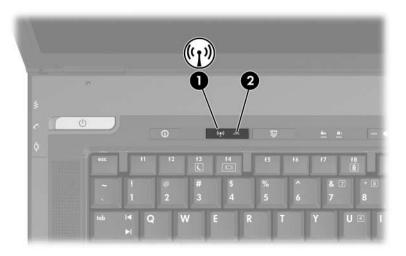
Flere opplysninger om hvordan du bruker Bluetooth sammen med den bærbare PC-en finner du på platen *Wireless Documentation* (Trådløs dokumentasjon) som leveres sammen med maskinen.

Slå trådløse enheter på og av

Med trådløsknappen **1** og programmet Wireless Assistant kan du aktivere og deaktivere trådløse 802.11- og Bluetooth-enheter. Som standard slås trådløse 802.11- og Bluetooth-enheter og trådløslampen **2** seg på når du slår på maskinen.

Å slå på en trådløs enhet oppretter ikke automatisk et trådløst nettverk, og kobler deg ikke automatisk til et trådløst nettverk. Opplysninger om hvordan du setter opp et trådløst nettverk finner du under "Trådløst nettverk (WLAN) (kun på enkelte modeller)" i dette kapitlet.

De trådløse 802.11- og Bluetooth-enhetene kan være:

- Aktivert
- Deaktivert

Du kan aktivere eller deaktivere de trådløse enhetene i Computer Setup. Opplysninger om hvordan du bruker Computer Setup for å styre de trådløse 802.11- og Bluetooth-enhetene finner du under Kapittel 13, "Computer Setup". Du kan også aktivere eller deaktivere de trådløse enheter med trådløsknappen.

Når de trådløse enhetene er aktivert i Computer Setup og med trådløsknappen, kan du bruke programmet Wireless Assistant for å slå på og av enhetene hver for seg. Hvis de trådløse enhetene er deaktivert, må du aktivere dem før du kan slå dem på eller av med Wireless Assistant.

For å vise statusen for de trådløse enhetene plasserer du markøren over **Wireless Assistant**-ikonet helt til høyre på oppgavelinjen, eller du åpner Wireless Assistant ved å dobbeltklikke på ikonet. Wireless Assistant viser statusen for enhetene som på, av eller deaktivert. Wireless Assistant viser også om enhetene er aktivert eller deaktivert i Computer Setup.

Slik får du flere opplysninger om Wireless Assistant:

- 1. Åpne Wireless Assistant ved å dobbeltklikk på ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows.
- 2. Klikk på hjelpeknappen.

De kan ikke bruke trådløsknappen eller Wireless Assistant for å styre de trådløse enhetene hvis de er deaktivert i Computer Setup.

Slå på enhetene

Hvis	Og	Gjør du slik	
 Wireless Assistant viser at både det trådløse nettverkskortet og Bluetooth er avslått Trådløslampen er avslått 	Du vil slå på én eller begge enhetene	1. Høyreklikk på Wireless Assistant-ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows. 2. Velg enheten(e) du vil slå på. Hvis de trådløse enhetene er slått av, vil begge enhetene bli deaktivert hvis du trykker på trådløsknappen. Du kan ikke slå på enhetene med denne knappen.	
 Wireless Assistant viser at både det trådløse nettverkskortet og Bluetooth er deaktivert* Trådløslampen er avslått 	Du vil slå på én eller begge enhetene	 Trykk på trådløsknappen. Enhetene vil bli aktivert, og vil være enten påslått eller avslått avhengig av om de var påslått eller avslått da de ble deaktivert. Hvis de trådløse enhetene er avslått, høyreklikker du på Wireless Assistant-ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows. Velg enheten(e) du vil slå på. 	
 Wireless Assistant viser at én enhet er påslått og at den andre enheten er avslått Trådløslampen lyser 	Du vil slå på én eller begge enhetene	1. Høyreklikk på Wireless Assistant-ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows. 2. Velg enheten(e) du vil slå på.	

*Hvis ikke begge de trådløse enhetene er påslått når du deaktiverer dem, vil de få samme status (på eller av) hvis du aktiverer dem ved å trykke på trådløsknappen én gang til. Du kan ikke slå på begge enhetene ved å trykke på denne knappen.

Hvis du vil at de trådløse enhetene skal slås på når du slår på maskinen, må du slå dem på før du slår av maskinen eller før du starter den på nytt.

Slå av eller deaktivere enhetene

Hvis	Og	Gjør du slik
 Wireless Assistant viser at både det trådløse nettverkskortet og Bluetooth er påslått Trådløslampen lyser 	Du vil deaktivere begge enhetene	Trykk på trådløsknappen.
	Du vil slå av én eller begge enhetene	Høyreklikk på Wireless Assistant- ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows.
		Velg enheten(e) du vil slå av.
 Wireless Assistant viser at både det trådløse nettverkskortet og Bluetooth er avslått Trådløslampen er avslått 	Du vil deaktivere begge enhetene	Trykk på trådløsknappen.
■ Wireless Assistant viser at én enhet er	Du vil deaktivere begge enhetene	Trykk på trådløsknappen.
påslått og at den andre enheten er avslått* ■ Trådløslampen lyser	Du vil slå av begge enhetene.	 Høyreklikk på Wireless Assistant- ikonet helt til høyre på oppgavelinjen i Windows. Velg enheten(e) du vil slå av.

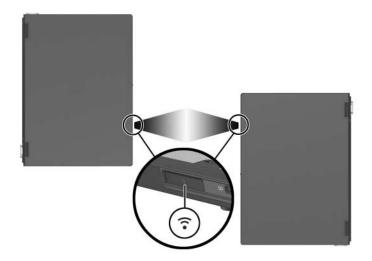
^{*}Hvis ikke begge de trådløse enhetene er påslått når du deaktiverer dem, vil de få samme status (på eller av) hvis du aktiverer dem ved å trykke på trådløsknappen én gang til. Du kan ikke slå på begge enhetene ved å trykke på denne knappen.

Infrarød kommunikasjon

Maskinen er IrDA-kompatibel og kan kommunisere med andre IrDA-kompatible enheter.

Infrarødporten støtter både lavhastighetsforbindelser på inntil 115 kilobits per sekund (Kbps) og høyhastighetsforbindelser på inntil 4 megabits per sekund (Mbps). Ytelsen for infrarødtilkoblinger kan variere avhengig av ytelsen til de enkelte enhetene, avstanden mellom infrarødenhetene og hvilken programvare som brukes.

Infrarøde signaler sendes som en usynlig stråle av infrarødt lys og krever fri sikt mellom enhetene som kommuniserer.

Sette opp en infrarød overføring

Flere opplysninger om hvordan du bruker infrarødprogramvare finner du i hjelpetekstene for operativsystemet.

Slik setter du opp infrarøde enheter for overføring:

- Klargjør infrarødportene på begge enhetene for overføring.
- Plassér enhetene slik at infrarødportene vender mot hverandre og avstanden mellom dem er mindre enn én meter.
- Snu portene slik at de vender direkte mot hverandre. Fordi maksimal vinkel er 30 grader, må hver av portene ikke vende fra hverandre med mer enn 15 grader.
- Pass på at portene ikke utsettes for direkte sollys, blinkende kraftig lys eller fluorescerende lys.
- Pass på at signaler fra fjernkontroller eller andre trådløse enheter, som hodetelefoner, ikke peker mot portene.
- Under overføringen må du ikke flytte på noen av enhetene og ikke bryte den frie sikten mellom enhetene.

Bruke ventemodus sammen med infrarød

Ventemodus er ikke kompatibel med infrarød overføring. Hvis maskinen er i ventemodus, kan du ikke starte en infrarød overføring. Hvis ventemodus starter mens en infrarød overføring pågår, stopper overføringen. For å avslutte ventemodus trykker du på strøm/ventemodus-knappen. Overføringen fortsetter når maskinen går ut av ventemodus. Det er ikke sikkert at eventuelle programmer som benyttet den infrarøde overføringen da ventemodus ble startet, fortsetter der de ble avbrutt. Hvis for eksempel et program var i gang med en utskrift da ventemodus ble startet, starter overføringen igjen når ventemodus avsluttes, men det er ikke sikkert at utskriftsjobben gjenopptas.

Mobile Printing

Med Mobile Printing for Notebooks (mobil utskrift for bærbare maskiner) kan du skrive ut til alle PostScript-aktiverte nettverkskrivere fra HP, selv om den bærbare maskinen ikke har den nødvendige skriverdriveren.

Slik skriver du ut med Mobile Printing (mobil utskrift):

- 1. Velg **Fil > Skriv ut** i programmet du vil skrive ut fra.
- 2. Velg **Mobile Printing** fra listen over skrivere.
- 3. Velg Skriv ut.
- 4. Skriv IP-adressen eller nettverksbanen til skriveren.
- 5. Velg Skriv ut.

Flere opplysninger om hvordan du laster ned og bruker Mobile Printing finner du på HPs nettsted på http://www.hp.com/go/mobileprinting.

Sikkerhet

Sikkerhetsfunksjoner

Sikkerhetsløsningene er forebyggende tiltak. Funksjonene gir ingen garanti for at produktet ikke blir ødelagt eller stjålet.

Sikkerhetsfunksjonene på maskinen kan beskytte maskinen, personlig informasjon og data mot ulike typer sikkerhetsrisikoer. Avhengig av hvilket miljø du arbeider i, kan noen av sikkerhetsfunksjonene være overflødige.

I tillegg til sikkerhetsfunksjonene i Windows-operativsystemet, kan sikkerhetsfunksjonene som beskrives i tabellen nedenfor, være nyttige å ta i bruk.

De fleste av disse sikkerhetsfunksjonene konfigurerer du i Computer Setup. Flere opplysninger finner du i Kapittel 13, "Computer Setup" i denne håndboken.

For å beskytte deg mot	Bruk denne sikkerhetsfunksjonen
Uautorisert bruk av maskinen	■ Oppstartpassord* ■ HP ProtectTools Security Manager Flere opplysninger finner du under "HP ProtectTools Embedded Security Manager (kun på enkelte modeller)" i dette kapitlet.
Uautorisert bruk av Computer Setup-programmet (f10)	HP-administratorpassord*
Uautorisert tilgang til en harddisk	DriveLock*
Uautorisert oppstart fra CD, diskett eller nettverkskort	Utstyrssikkerhet*
Uautorisert tilgang til	■ Smartkort
en brukerkonto i Windows	Et smartkort kan lagre både bruker- passordet og administratorpassordet i Windows. Derfor må du bruke både smartkortet og PIN-koden for smartkortet for å få tilgang til kontoen.
	■ Credential Manager for ProtectTools
	Flere opplysninger finner du under "Credential Manager for ProtectTools" i dette kapitlet.
	Denne funksjonen er bare støttet på enkelte smartkortlesere.

*Denne sikkerhetsfunksjonen konfigureres i Computer Setup. Computer Setup-programmet er et ikke-Windows-program som du starter ved å trykke på **f10** mens maskinen starter eller omstartes. i dette kapitlet finner du opplysninger om hvordan du bruker Computer Setup-programmet for å velge sikkerhetsinnstillinger. Opplysninger om hvordan du viser systeminformasjon og bruker andre Computer Setup-funksjoner, finner du i Kapittel 13, "Computer Setup".

(Fortsetter)

For å beskytte deg mot	Bruk denne sikkerhetsfunksjonen
Uautorisert tilgang til data	■ HP-administratorpassord
	■ Windows-brannmur
	■ Windows-oppdateringer
	■ HP ProtectTools Security Manager
	Flere opplysninger finner du under "HP ProtectTools Embedded Security Manager (kun på enkelte modeller)" i dette kapitlet.
Uautorisert tilgang til BIOS-innstillingene og annen identifiseringsinformasjon	HP-administratorpassord
Tyveri av maskinen	Tyverisikringskabel (tilleggsutstyr)
	Flere opplysninger om hvordan du bruker tyverisikringskabelen finner du unde "Tyverisikringskabel" i dette kapitlet.

Sikkerhetsinnstillinger i Computer Setup

De fleste sikkerhetsinnstillingene finner du i Computer Setup. Siden Computer Setup ikke er et Windows-program, kan du ikke bruke pekeenhetene på maskinen mens du bruker programmet. Når du bruker Computer Setup, må du benytte tastaturet for å navigere og velge.

Opplysninger om hvordan du bruker Computer Setup finner du i Kapittel 13, "Computer Setup".

Passord

De fleste sikkerhetsfunksjonene bruker passord. Når du velger et passord, bør du skrive det ned og oppbevare det på et trygt sted og ikke sammen med maskinen.

- Hvis du glemmer oppstartpassordet og HP-administratorpassordet, kan du ikke starte maskinen eller avslutte dvalemodus. Kontakt kundestøtte eller en servicepartner for flere opplysninger.
- Hvis du glemmer HP-administratorpassordet, kan du ikke starte Computer Setup.
- Hvis du glemmer DriveLock-brukerpassordet, men husker hovedpassordet, kan du oppheve DriveLock-beskyttelsen av stasjonen.

Flere opplysninger finner du under "DriveLock" i dette kapitlet.

HP- og Windows-passord

HPs sikkerhetsfunksjoner og sikkerhetsfunksjonene i Windowsoperativsystemet fungerer uavhengig av hverandre. Hvis du for eksempel har deaktivert en enhet i Computer Setup, kan du ikke aktivere den i Windows.

Noen passord brukes i HP-programvare og andre i Windowsoperativsystemet. HP-passord og Windows-passord er også uavhengige av hverandre. Tabellen nedenfor viser de ulike passordene som brukes av HP og Windows, og hvilke funksjoner de har.

Opplysninger om andre Windows-passord, for eksempel passord for skjermsparere, finner du ved å velge **Start > Hjelp og støtte**.

HP-passord	Funksjon
HP-administratorpassord	Beskytter tilgang til Computer Setup.
Oppstartpassord	Du må oppgi dette passordet for å få tilgang til maskinen når du starter maskinen, og når du omstarter maskinen.
Hovedpassord for DriveLock	Brukes av HP-administratoren for å få tilgang til disker og stasjoner som er beskyttet med DriveLock, og for å oppheve DriveLock- beskyttelsen av disken eller stasjonen.
Brukerpassord for DriveLock	Brukes av brukere for å få tilgang til disker og stasjoner som er beskyttet med DriveLock.
PIN-kode for smartkort	Brukes for å autentisere bruk av smartkort. Oppstartpassordet og HP-administratorpassordet kan lagres på smartkort hvis en eventuell smartkortleser støtter denne funksjonaliteten. Du må først aktivere sikkerhetsfunksjonen for smartkort i Computer Setup. Deretter aktiverer du en PIN-kode i HP ProtectTools Security Manager (kun på enkelte modeller). Flere opplysninger finner du under "HP ProtectTools Embedded Security Manager (kun på enkelte modeller)" i dette kapitlet.

Windows-passord	Funksjon
Administratorpassord*	Beskytter tilgangen til maskinen på Windows-administratornivå.
Brukerpassord*	Beskytter tilgangen til maskinen når du avslutter ventemodus.
*Opplysninger om hvord	an du bruker et Windows-administratorpassord og

et Windows-brukerpassord, finner du ved å velge Start > Hjelp og støtte.

Retningslinjer for HP-passord og Windows-passord

HP- og Windows-passord kan ikke brukes om hverandre. Du må oppgi et HP-passord når du blir bedt om et HP-passord, og et Windows-passord når du blir spurt om et Windows-passord. For eksempel:

- Hvis du har valgt et oppstartpassord, må du oppgi oppstartpassordet (ikke et Windows-passord) når maskinen starter, eller når du avslutter dvalemodus.
- Hvis du velger at Windows skal be om passord før ventemodus avsluttes, må du oppgi Windows-passordet (ikke oppstartpassordet) for å avslutte ventemodus.

De ulike HP-passordene og Windows-passordene kan være like, med følgende forutsetninger:

- HP-passord kan bestå av en kombinasjon av inntil 32 bokstaver og tall og skiller ikke mellom store og små bokstaver.
- HP-passord må bestemmes og oppgis med de samme tastene. Hvis du for eksempel bestemmer passordet med de normale talltastene, kan du ikke oppgi passordet med tastene på det innebygde numeriske tastaturet.

Opplysninger om det numeriske tastaturet finner du i Kapittel 3, "Pekeenheter og tastatur".

Selv om du kan bruke samme tekst i de ulike passordene, fungerer HP- og Windows-passordene uavhengig av hverandre. Selv om du bruker samme tekst for et HP-passord og et Windows-passord, må du bestemme HP-passordet i Computer Setup og Windows-passordet i operativsystemet.

Selv om navnene er like, har HP-administratorpassord og Windows-administratorpassord ulike funksjoner. Du kan for eksempel ikke bruke et Windows-administratorpassord for å få tilgang til Computer Setup, og et HP-administratorpassord gir deg ikke tilgang som Windows-administrator til innholdet på maskinen. Du kan bruke den samme teksten til begge passordene.

HP-administratorpassord

Et HP-administratorpassord beskytter konfigurasjonsinnstillingene og systemidentifiseringsopplysningene i Computer Setup. Når du har bestemt passordet, må du oppgi det for å starte Computer Setup.

HP-administratorpassord:

- Er ikke det samme som et Windows administratorpassord, selv om de kan bestå av det samme ordet eller de samme tegnene.
- Vises ikke når det bestemmes, oppgis, endres eller slettes.
- Må bestemmes og oppgis med de samme tastene. Hvis du for eksempel bestemmer HP-passordet med de normale talltastene, kan du ikke oppgi passordet med tastene på det innebygde numeriske tastaturet.
- Kan bestå av en kombinasjon av inntil 32 bokstaver og tall og skiller ikke mellom store og små bokstaver.

Bestemme HP-administratorpassord

HP-administratorpassord bestemmes, endres eller slettes i Computer Setup.

Slik bestemmer du passordet:

- 1. Slå av maskinen. Hvis du ikke er sikker på om maskinen er avslått eller i dvalemodus, starter du maskinen ved å trykker på strøm/ventemodus-knappen. Deretter slår du den av igjen ved hjelp av kommandoene i operativsystemet.
- 2. Pass på at harddisken er satt inn i selve maskinen, og ikke i en eventuell forankringsenhet eller i en ekstern MultiBay.
- 3. For å starte Computer Setup slår du på maskinen eller starter den på nytt. Trykk på f10 når meldingen "F10 = ROM Based Setup" vises i nederste venstre hjørne av skjermen.
  □ Trykk på f2 hvis du vil skifte språk.
- 4. Bruk piltastene for å velge **Sikkerhet > Administratorpassord** og trykk på **enter**.

☐ Trykk på f1 for å få hjelp.

- ☐ For å bestemme et HP-administratorpassord skriver du passordet i feltet Nytt passord og i Bekreft nytt passord. Deretter trykker du på f10.
- ☐ For å endre et HP-administratorpassord skriver du det gjeldende passordet i feltet Gammelt passord og skriver det nye passordet i feltet Nytt passord og Bekreft nytt passord. Deretter trykker du på f10.
- ☐ For å slette et HP-administratorpassord skriver du det gjeldende passordet i feltet Gammelt passord, og trykker på **110**.
- 5. For å lagre innstillingene og avslutte Computer Setup, bruker du piltastene og velger **Fil > Lagre endringer og avslutt**. Følg veiledningen på skjermen.

Innstillingene lagres når du avslutter Computer Setup og tas i bruk når maskinen starter på nytt.

Oppgi HP-administratorpassord

Når du blir bedt om å oppgi passord for administratorpassordet, skriver du inn passordet med de samme tastene du brukte da du valgte passordet, og trykker på enter. Etter tre mislykkede forsøk på å skrive inn HP-administratorpassordet, må du starte maskinen på nytt for å prøve igjen.

Oppstartpassord

Et oppstartpassord beskytter mot uautorisert bruk av maskinen. Når du har bestemt et oppstartpassord, må du oppgi passordet hver gang maskinen slås på eller startes på nytt. Oppstartpassord:

- Vises ikke når det bestemmes, oppgis, endres eller slettes.
- Må bestemmes og oppgis med de samme tastene. Eksempel: hvis du bestemmer passordet med de normale talltastene, kan du ikke oppgi passordet med tastene på det numeriske tastaturet.
- Kan bestå av en kombinasjon av inntil 32 bokstaver og tall og skiller ikke mellom store og små bokstaver.

Bestemme oppstartpassord

Oppstartpassord bestemmes, endres eller slettes i Computer Setup. Slik bestemmer du passordet:

- Slå av maskinen. Hvis du ikke er sikker på om maskinen er avslått eller i dvalemodus, starter du maskinen ved å trykker på strøm/ventemodus-knappen. Deretter slår du den av igjen ved hjelp av kommandoene i operativsystemet.
- 2. Pass på at harddisken er satt inn i selve maskinen, og ikke i en eventuell forankringsenhet eller i en ekstern MultiBay.

3.	dei	r å starte Computer Setup slår du på maskinen eller starter n på nytt. Trykk på f10 når meldingen "F10 = ROM Based tup" vises i nederste venstre hjørne av skjermen.
		Trykk på f2 hvis du vil skifte språk. Trykk på f1 for å få hjelp.
4.		uk piltastene for å velge Sikkerhet > Oppstartpassord . eretter trykker du på enter .
		For å bestemme et oppstartpassord skriver du passordet i feltet Nytt passord og i Bekreft nytt passord . Deretter trykker du på f10 .
		For å endre et oppstartpassord skriver du det gjeldende passordet i feltet Gammelt passord og skriver det nye passordet i feltet Nytt passord og Bekreft nytt passord . Deretter trykker du på f10 .
		For å slette et oppstartpassord skriver du det gjeldende passordet i feltet Gammelt passord , og trykker på f10 .
5.	Fo	r å lagre innstillingene og avslutte Computer Setup, bruker

du piltastene og velger Fil > Lagre endringer og avslutt.

Oppgi oppstartpassord

Følg veiledningen på skjermen.

Når du blir bedt om det, skriver du inn passordet og trykker på **enter**. Etter tre mislykkede forsøk på å skrive inn passordet, må du starte maskinen på nytt for å prøve igjen.

Be om oppstartpassord ved omstart

Du kan bestemme at maskinen skal be om oppstartpassord hver gang den startes på nytt. Denne funksjonen kan du aktivere eller deaktivere i Computer Setup:

- 1. Slå av maskinen. Hvis du ikke er sikker på om maskinen er avslått eller i dvalemodus, starter du maskinen ved å trykker på strøm/ventemodus-knappen. Deretter slår du den av igjen ved hjelp av kommandoene i operativsystemet.
- 2. Pass på at harddisken er satt inn i selve maskinen, og ikke i en eventuell forankringsenhet eller i en ekstern MultiBay.
- 3. For å starte Computer Setup slår du på maskinen eller starter den på nytt. Trykk på **f10** når meldingen "F10 = ROM Based Setup" vises i nederste venstre hjørne av skjermen.
  - ☐ Trykk på f2 hvis du vil skifte språk.
  - ☐ Trykk på f1 for å få hjelp.
- 4. Bruk piltastene for å velge **Sikkerhet** > **Passord-alternativer** > **Krev passord ved omstart**.
- 5. Velg Aktiver eller Deaktiver i feltet og trykk på enter.
- 6. For å lagre innstillingene og avslutte Computer Setup, bruker du piltastene og velger **Fil > Lagre endringer og avslutt**. Følg veiledningen på skjermen.

Innstillingene lagres når du avslutter Computer Setup og tas i bruk når maskinen starter på nytt.

DriveLock

OBS: Hvis du glemmer både brukerpassordet og hovedpassordet for DriveLock, låses harddisken permanent og kan ikke lenger brukes.

DriveLock hindrer uautorisert tilgang til innholdet på harddisken. Når du har beskyttet en disk eller stasjon med DriveLock, må du oppgi DriveLock-passordet for å få tilgang til disken eller stasjonen. Disken eller stasjonen må være satt inn i selve maskinen, ikke i en eventuell forankringsenhet eller ekstern MultiBay, for at du skal få tilgang til den med DriveLock-passordene.

DriveLock har et brukerpassord og et hovedpassord:

- Du får tilgang til en harddisk som er beskyttet med DriveLock, enten med brukerpassordet eller hovedpassordet.
- Et bruker- eller hovedpassord kan bare fjernes ved at du opphever DriveLock-beskyttelsen av disken eller stasjonen. DriveLock-beskyttelsen av en disk eller stasjon kan bare oppheves med hovedpassordet.
- Eieren av brukerpassordet bør være den som bruker disken til daglig. Eieren av hovedpassordet kan være en systemadministrator eller den som bruker disken til daglig.
- Brukerpassordet og hovedpassordet kan være de samme.

Når du starter maskinen fra en harddisk som er beskyttet med DriveLock, og oppstart- og DriveLock-passordene er identiske, vil du kun bli bedt om å oppstartpassordet og ikke både DriveLock-passordet og oppstartpassordet.

Bestemme et DriveLock-passord

Slik viser du DriveLock-innstillingene i Computer Setup:

- Slå av maskinen. Hvis du ikke er sikker på om maskinen er avslått eller i dvalemodus, starter du maskinen ved å trykker på strøm/ventemodus-knappen. Deretter slår du den av igjen ved hjelp av kommandoene i operativsystemet.
- 2. Pass på at harddisken er satt inn i selve maskinen, og ikke i en eventuell forankringsenhet eller i en ekstern MultiBay.
- For å starte Computer Setup slår du på maskinen (ikke omstart). Trykk på f10 når meldingen "F10 = ROM Based Setup" vises i nederste venstre hjørne av skjermen.
  - ☐ Trykk på **f2** hvis du vil skifte språk.
  - ☐ Trykk på f1 for å få hjelp.
- 4. Bruk piltastene for å velge **Sikkerhet > DriveLock-passord** og trykk på **enter**.
- 5. Velg harddiskplasseringen, og trykk på f10.
- 6. Velg Aktiver i feltet Beskyttelse og trykk på f10.
- 7. Les advarselen. Trykk på **f10** for å fortsette.
- 8. Skriv brukerpassordet i feltet **Nytt passord** og i **Bekreft nytt passord**. Deretter trykker du på **f10**.
- 9. Skriv hovedpassordet i feltet **Nytt passord** og i **Bekreft nytt passord**. Deretter trykker du på **f10**.
- 10. For å bekrefte DriveLock-beskyttelse av den valgte disken, skriver du DriveLock i bekreftelsefeltet og trykker på **f10**.
- 11. For å lagre DriveLock-innstillingene velger du **Fil** > **Lagre endringer og avslutt**. Følg veiledningen på skjermen.

Innstillingene lagres når du avslutter Computer Setup og tas i bruk når maskinen starter på nytt.

Oppgi et DriveLock-passord

- 1. Pass på at harddisken er satt inn i selve maskinen, og ikke i en eventuell forankringsenhet eller i en ekstern MultiBay.
- Når du blir spurt om DriveLock-passord, skriver du inn enten brukerpassordet eller hovedpassordet, med de samme tastene som du brukte da du bestemte passordet, og trykker på enter.

Etter to mislykkede forsøk på å skrive inn passordet, må du starte maskinen på nytt for å prøve igjen.

Be om DriveLock-passord ved omstart

Du kan bestemme at maskinen skal be om DriveLock-passord hver gang den startes på nytt. Denne funksjonen kan du aktivere eller deaktivere i Computer Setup:

- 1. Slå av maskinen. Hvis du ikke er sikker på om maskinen er avslått eller i dvalemodus, starter du maskinen ved å trykker på strøm/ventemodus-knappen. Deretter slår du den av igjen ved hjelp av kommandoene i operativsystemet.
- 2. Pass på at harddisken er satt inn i selve maskinen, og ikke i en eventuell forankringsenhet eller i en ekstern MultiBay.
- 3. For å starte Computer Setup slår du på maskinen eller starter den på nytt. Trykk på f10 når meldingen "F10 = ROM Based Setup" vises i nederste venstre hjørne av skjermen.
  - ☐ Trykk på f2 hvis du vil skifte språk.
  - ☐ Trykk på f1 for å få hjelp.

- 4. Bruk piltastene for å velge **Sikkerhet** > **Passord-alternativer** > **Krev passord ved omstart**.
- 5. Velg Aktiver eller Deaktiver i feltet og trykk på enter.
- 6. For å lagre innstillingene og avslutte Computer Setup, bruker du piltastene og velger **Fil > Lagre endringer og avslutt**. Følg veiledningen på skjermen.

Endre et DriveLock-passord

Slik viser du DriveLock-innstillingene i Computer Setup:

- Slå av maskinen. Hvis du ikke er sikker på om maskinen er avslått eller i dvalemodus, starter du maskinen ved å trykker på strøm/ventemodus-knappen. Deretter slår du den av igjen ved hjelp av kommandoene i operativsystemet.
- 2. Pass på at harddisken er satt inn i selve maskinen, og ikke i en eventuell forankringsenhet eller i en ekstern MultiBay.
- 3. For å starte Computer Setup slår du på maskinen (ikke omstart). Trykk på **f10** når meldingen "F10 = ROM Based Setup" vises i nederste venstre hjørne av skjermen.
  - ☐ Trykk på **f2** hvis du vil skifte språk.
  - ☐ Trykk på f1 for å få hjelp.
- 4. Bruk piltastene for å velge **Sikkerhet > DriveLock-passord** og trykk på **enter**.
- 5. Bruk piltastene for å velge harddiskplassering og trykk på **f10**.

- 6. Bruk piltastene for å velge feltet for passordet du vil endre. Deretter skriver du det gjeldende passordet i feltet Gammelt passord og skriver det nye passordet i feltene Nytt passord og Bekreft nytt passord. Deretter trykker du på f10.
- 7. For å lagre innstillingene bruker du piltastene for å velge **Fil > Lagre endringer og avslutt** og følger veiledningen på skjermen.

Oppheve DriveLock-beskyttelse

Slik viser du DriveLock-innstillingene i Computer Setup:

- Slå av maskinen. Hvis du ikke er sikker på om maskinen er avslått eller i dvalemodus, starter du maskinen ved å trykker på strøm/ventemodus-knappen. Deretter slår du den av igjen ved hjelp av kommandoene i operativsystemet.
- 2. Pass på at harddisken er satt inn i selve maskinen, og ikke i en eventuell forankringsenhet eller i en ekstern MultiBay.
- 3. For å starte Computer Setup slår du på maskinen. Trykk på **110** når meldingen "F10 = ROM Based Setup" vises i nederste venstre hjørne av skjermen.
  - ☐ Trykk på **f2** hvis du vil skifte språk.
  - ☐ Trykk på f1 for å få hjelp.
- 4. Bruk piltastene for å velge **Sikkerhet > DriveLock-passord** og trykk på **enter**.
- 5. Bruk piltastene for å velge harddiskplassering og trykk på f10.

- 6. Velg Deaktiver i feltet Beskyttelse og trykk på f10.
- 7. Skriv inn det hovedpassordet i feltet **Gammelt passord**. Deretter trykker du på **f10**.
- 8. For å lagre innstillingene og avslutte Computer Setup, bruker du piltastene og velger **Fil > Lagre endringer og avslutt**. Følg veiledningen på skjermen.

Deaktivere en enhet

Fra menyen Utstyrssikkerhet i Computer Setup kan du helt eller delvis deaktivere de fleste porter og stasjoner.

Slik deaktiverer eller aktiverer du maskinkomponenter i Computer Setup:

- Slå av maskinen. Hvis du ikke er sikker på om maskinen er avslått eller i dvalemodus, starter du maskinen ved å trykker på strøm/ventemodus-knappen. Deretter slår du den av igjen ved hjelp av kommandoene i operativsystemet.
- 2. Pass på at harddisken er satt inn i selve maskinen, og ikke i en eventuell forankringsenhet eller i en ekstern MultiBay.
- 3. For å starte Computer Setup slår du på maskinen eller starter den på nytt. Trykk på **f10** når meldingen "F10 = ROM Based Setup" vises i nederste venstre hjørne av skjermen.
  - ☐ Trykk på **f2** hvis du vil skifte språk.
  - ☐ Trykk på f1 for å få hjelp.
- 4. Velg **Sikkerhet > Utstyrssikkerhet** og angi innstillinger.
- 5. Trykk på f10 for å bekrefte innstillingene.
- 6. For å lagre innstillingene velger du **Fil > Lagre endringer og avslutt**. Følg veiledningen på skjermen.

Innstillingene lagres når du avslutter Computer Setup og tas i bruk når maskinen starter på nytt.

Systeminformasjon

Systeminformasjon viser detaljopplysninger om maskinen og om batteriet. Avsnittene nedenfor beskriver hvordan du hindrer andre brukere fra å se systeminformasjonen og hvordan du konfigurerer alternativene for systeminformasjon i Computer Setup.

Ved hjelp av menyen **Systeminformasjon** kan du:

- Vise eller oppgi datamaskinens serienummer, verdikode og eierkode.
- Vise serienummeret for et batteri.

For å hindre at andre får tilgang til disse opplysningene, må du bruke et HP-administratorpassord. Flere opplysninger finner du under "Bestemme HP-administratorpassord" tidligere i dette kapitlet.

Slik velger du alternativer for systeminformasjon:

- 1. Slå av maskinen. Hvis du ikke er sikker på om maskinen er avslått eller i dvalemodus, starter du maskinen ved å trykker på strøm/ventemodus-knappen. Deretter slår du den av igjen ved hjelp av kommandoene i operativsystemet.
- 2. Pass på at harddisken er satt inn i selve maskinen, og ikke i en eventuell forankringsenhet eller i en ekstern MultiBay.
- Åpne Computer Setup ved å trykke på f10 når meldingen "F10 = ROM Based Setup" vises i nederste venstre hjørne av skjermen.
  - ☐ Trykk på f2 hvis du vil skifte språk.
  - ☐ Trykk på f1 for å få hjelp.

- 4. Vis eller bestem innstillinger:
  - ☐ For å vise generell systeminformasjon velger du Fil > Systeminformasjon.
  - ☐ For å vise eller bestemme identifiseringsopplysninger for systemkomponenter velger du **Sikkerhet** > **Systemidentifikasjon**.
- 5. Trykk på **f10** for å bekrefte informasjonen eller innstillingene.
- 6. For å lagre innstillingene bruker du piltastene for å velge Fil > Lagre endringer og avslutt og følger veiledningen på skjermen.

Antivirusprogrammer

Når du bruker datamaskinen til epost, på Internett eller i et nettverk, utsetter du maskinen for fare for angrep av datavirus. Datavirus kan føre til at operativsystemet eller dataprogrammer ikke lenger fungerer, eller at de ikke fungerer som normalt.

Antivirusprogramvare kan oppdage de fleste typer virus, ødelegge dem, og ofte reparere eventuelle skader som virusene har forårsaket. For at beskyttelsen skal fungere mot nye virus, må du sørge for å oppdatere antivirus-programvaren.

Antivirusprogrammet Norton AntiVirus er forhåndsinstallert på maskinen. Slik viser du informasjon om hvordan du bruker Norton AntiVirus:

» Velg Start > Alle programmer > Norton AntiVirus > Hjelp og støtte.

Slik finner du mer informasjon om datavirus:

- 1. Velg Start > Hjelp og støtte.
- 2. Skriv virus i Søk-feltet.
- 3. Trykk på enter.

Brannmurprogram

Når du bruker maskinen til epost eller for å få tilgang til et nettverk eller Internett, kan andre få tilgang til informasjon om deg, om maskinen og til dataene på maskinen. En brannmur overvåker all datatrafikk til og fra maskinen, og har funksjoner som gjør at du kan loggføre og rapportere aktiviteter, bestemme automatiske varsler og konfigurere hvordan brannmuren skal fungere. Vi anbefaler sterkt at du benytter et brannmurprogram for å beskytte maskinen og personvernet ditt.

Den innebygde Windows-brannmuren er tilgjengelig på maskinen. Slik finner du ut mer om denne brannmuren:

- 1. Velg Start > Kontrollpanel > Nettverks- og Internett-tilkoblinger > Windows-brannmur.
- 2. Velg kategorien Generelt.
  - ☐ Hvis du vil lære mer om Windows-brannmuren, velger du koblingen Hva mer bør jeg vite om Windows-brannmuren?
  - ☐ Hvis du vil deaktivere Windows-brannmuren, velger du av (anbefales ikke).
  - ☐ Hvis du vil aktivere Windows-brannmuren, velger du På (anbefales).
- 3. Velg OK.

En brannmur kan i noen tilfeller sperre tilgangen til Internettspill, påvirke deling av filer og skrivere i et nettverk eller blokkere vedlegg til epost. Hvis du bruker Windows-brannmur, får du et sikkerhetsvarsel første gangen et program forsøker å koble seg til maskinen din. Sikkerhetsvarslet gjør at du kan konfigurere brannmurtillatelsen for programmet.

- Hvis du vil tillate at programmet kobler seg til maskinen, velger du **Fjern blokkering av dette programmet**. Programmet legges til i unntakslisten og vil ikke blir blokkert av Windows-brannmuren.
- Hvis du vil blokkere programmet permanent, velger du Fortsett blokkering av dette programmet. Windowsbrannmuren vil blokkere programmet hver gang det forsøker å koble seg til maskinen.
- Hvis du vil blokkere programmet midlertidig, velger du Fotsett blokkering av dette programmet, men spør meg igjen senere. Neste gang programmet forsøker å koble seg til maskinen, vil du få et nytt sikkerhetsvarsel.

Slik legger du til et program manuelt på unntakslisten slik at det ikke blir blokkert av brannmuren:

- 1. Velg Start > Kontrollpanel > Nettverks- og Internett-tilkoblinger > Windows-brannmur.
- 2. Velg Unntak-kategorien.
- 3. Velg **Legg til program** og legg inn informasjon om programmet.
- 4. Velg **OK**. Programmet legges til i unntakslisten og vil ikke blir blokkert av Windows-brannmuren.

Hvis du bruker en annen brannmur og ønsker at et blokkert program skal kunne koble seg til midlertidig

- Slå av brannmuren, utfør oppgaven og slå på brannmuren igjen.
- Du kan løse problemet permanent ved å omkonfigurere brannmuren. Les dokumentasjonen for brannmuren eller kontakt brannmurleverandøren.

Kritiske sikkerhetsoppdateringer for Windows XP

OBS: Det oppdages stadig nye datavirus, og vi anbefaler at du installerer alle kritiske oppdateringer straks du får et varsel fra Microsoft. Du bør også kjøre Windows Update minst én gang i måneden for å installere de nyeste anbefalte oppdateringene fra Microsoft.

En egen plate, *Critical Security Updates for Windows XP* (Kritiske sikkerhetsoppdateringer for Windows XP), kan være levert sammen med maskinen. Denne platen inneholder oppdateringer som har kommet til etter at maskinen ble konfigurert. Microsoft oppdaterer operativsystemet fortløpende og gjør oppdateringene tilgjengelig på sitt nettsted.

Slik oppdaterer du maskinen med platen *Critical Security Updates for Windows XP* (Kritiske sikkerhetsoppdateringer for Windows XP):

- 1. Sett inn platen i stasjonen. Installeringsprogrammet starter automatisk
- 2. Følg veiledningen på skjermen for å installere alle oppdateringene. Dette kan ta noen få minutter.
- 3. Ta ut platen.

Bruke smartkortleseren (kun på enkelte modeller)

Noen maskinmodeller har en innebygget smartkortleser. På disse modellene er driveren for smartkortleseren forhåndsinstallert. Du behøver ikke installere noen drivere selv.

Smartkortleseren brukes sammen med industristandard smartkort, små plastkort på størrelse med et kredittkort. Smartkortene har en mikrobrikke som inneholder minnet og en mikroprosessor. På samme måte som PC-er, har smartkortene et operativsystem og de har sikkerhetsfunksjoner for å forhindre misbruk.

Du må oppgi en PIN-kode for å få tilgang til innholdet på mikrobrikken. For å få tilgang til en PC som er beskyttet med smartkort, må du både ha riktig smartkort og du må kunne PIN-koden.

Smartkort er tilgjengelig fra mange produsenter og tjenesteleverandører. Smartkort kan for eksempel brukes til funksjoner som sikrer tilgang til brukerkontoer i Windows eller for å gi sikre online transaksjoner. Hva du kan kan bruke et kort til, avhenger både av selve smartkortet og av smartkortprogrammet du benytter.

I tillegg kan du også bruke et personlig digitalt sertifikat sammen med smartkortleseren. Det forutsetter at det personlige digitale sertifikatet og programvaren du kjøper, overholder Microsofts PC/SC-smartkortstandard.

Beskytte smartkortleseren

På enkelte maskinmodeller kan du benytte programmet HP ProtectTools Smart Card Security Manager for å beskytte tilgangen til smartkortleseren. Med dette programmet kan du begrense uautorisert tilgang til smartkortet og til smartkortleseren.

Du kan lese mer om ProtectTools og laste ned programmet ved å gå til HPs nettsted på http://www.hp.com/products/security. Informasjonen er kun tilgjengelig på engelsk.

Opplysninger om hvordan du bruker HP ProtectTools Smart Card Security Manager finner du i hjelpetekstene i programmet.

Sette inn et smartkort

Slik setter du inn et smartkort:

- 1. Snu smartkortet med etikettsiden opp og slik at pilene på kortet peker mot datamaskinen.
- 2. Skyv kortet forsiktig på plass inn i smartkortlesersporet.

3. Følg veiledningen på skjermen for å logge deg inn på maskinen ved hjelp av PIN-koden for smartkortet.

Ta ut et smartkort

For å ta ut et smartkort tar du tak i kantene av smartkortet og trekker det ut av smartkortlesersporet.

HP ProtectTools Embedded Security Manager (kun på enkelte modeller)

Maskinen leveres med programmet HP ProtectTools Security Manager forhåndsinstallert. Du har tilgang til programmet via kontrollpanelet i Microsoft Windows. Programmet har sikkerhetsfunksjoner som er laget for å beskytte mot uautorisert tilgang til maskinen, nettverket og kritiske data. Tilleggsmodulene for HP ProtectTools Security Manager inkluderer:

- Embedded Security for ProtectTools
- Credential Manager for ProtectTools
- BIOS Configuration for ProtectTools
- Smart Card Security for ProtectTools

Avhengig av maskinmodellen kan tilleggsmodulene være forhåndsinstallert, forhåndslastet eller måtte lastes med fra HPs nettsted. Flere opplysninger finner du på http://www.hp.com.

Embedded Security for ProtectTools

Maskinen må ha en innebygget sikkerhetsbrikke for å kunne benytte Embedded Security for ProtectTools.

Embedded Security for ProtectTools har sikkerhetsfunksjoner som beskytter mot uautorisert tilgang til brukerdata, som for eksempel:

- Administrative funksjoner, som eierskap og behandling av passord.
- Brukerfunksjoner, som brukerpåmeldinger og behandling av brukerpassord.
- Konfigurering av innstillinger, inkludert oppsett av forbedret Microsoft EFS og Personal Secure Drive for å beskytte brukerdata.
- Vedlikeholdsfunksjoner, for eksempel sikkerhetskopiering og gjenoppretting av nøkkelhierarkiet.
- Støtte for tredjepartsapplikasjoner (som Microsoft Outlook og Internet Explorer) for bruk av beskyttede digitale sertifikater sammen med innebygget sikkerhet.

En eventuell innebygget sikkerhetsbrikke fungerer sammen med og muliggjør andre sikkerhetsfunksjoner i HP ProtectTools Security Manager. For eksempel kan Credential Manager for ProtectTools bruke den innebygde brikken til autentisering når brukere logger seg på Windows. På enkelte modeller vil den innebygde sikkerhetsbrikken også muliggjøre forbedret BIOS-sikkerhet via BIOS Configuration for ProtectTools.

Flere opplysninger finner du i hjelpetekstene for Embedded Security for ProtectTools eller i håndboken *HP ProtectTools Embedded Security Guide* på CD-en *Notebook Documentation* (Maskindokumentasjon).

Credential Manager for ProtectTools

Credential Manager for ProtectTools har sikkerhetsfunksjoner som beskytter mot uautorisert tilgang til maskinen, blant annet:

- Alternativer til passord når du logger inn på Microsoft Windows, for eksempel å kunne bruke et smartkort for å logge deg inn på Windows.
- Påloggingsfunksjoner som automatisk husker påloggingsinformasjon for nettsteder, programmer og beskyttede nettverksressurser.
- Støtte for andre sikkerhetsenheter, for eksempel smartkort og biometriske fingeravtrykkslesere.

Flere opplysninger om Credential Manager for ProtectTools finner du i hjelpetekstene for programmet.

BIOS Configuration for ProtectTools

BIOS Configuration for ProtectTools gir tilgang til BIOSsikkerhet og konfigurasjonsinnstillinger fra programmet HP ProtectTools Security Manager. Dette gir brukere bedre tilgang til sikkerhetsfunksjoner som styres av system-BIOS.

Med BIOS Configuration for ProtectTools kan du:

- Behandle oppstartspassord og administratorpassord.
- Konfigurere autentiseringsfunksjoner for oppstart, for eksempel smartkortpassord og oppstartpassord.
- Aktivere eller deaktivere maskinvarefunksjoner, som for eksempel oppstart fra CD-ROM.
- Konfigurere oppstartsalternativer, blant annet deaktivere muligheten for å starte fra andre harddisker enn hovedharddisken.

Mange av funksjonene i BIOS Configuration for ProtectTools er også tilgjengelig i Computer Setup. Kapittel 13, "Computer Setup" har flere opplysninger.

Flere opplysninger om BIOS Configuration for ProtectTools finner du i hjelpetekstene for programmet.

Smart Card Security for ProtectTools

Med Smart Card Security for ProtectTools kan du:

- Få tilgang til sikkerhetsfunksjoner for smartkort. Sikkerhetsfunksjonene støttes av et eventuelt HP ProtectTools Smart Card og en eventuell støttet smartkortleser, som HP PC Card Smart Card Reader.
- Initialisere et eventuelt HP ProtectTools Smart Card slik at det kan brukes sammen med Credential Manager for ProtectTools.
- Arbeide med BIOS for å aktivere eventuell smartkortautentisering, og for å konfigurere egne smartkort for en administrator og en bruker. Dette gjør at brukeren må sette inn smartkortet og eventuelt også oppgi en PIN-kode, før operativsystemet starter.
  - Flere opplysninger om BIOS-sikkerhet finner du i Kapittel 13, "Computer Setup".
- Bestemme og endre passordet som brukes for å autentisere brukere at et eventuelt smartkort.
- Ta sikkerhetskopier av og gjenopprette påloggingsopplysningene som er lagret på et smartkort.

Flere opplysninger om Smart Card Security for ProtectTools finner du i hjelpetekstene for programmet.

Tyverisikringskabel

For å redusere risikoen for at maskinen skal bli stjålet kan du benytte en tyverisikringskabel (må kjøpes separat).

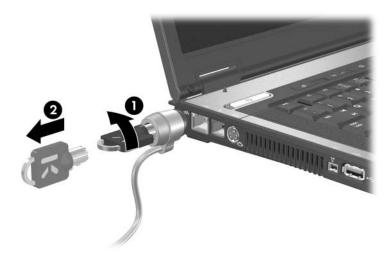
Sikkerhetsløsningene er forebyggende tiltak. Funksjonene gir ingen garanti for at produktet ikke blir ødelagt eller stjålet.

Slik fester du en eventuell tyverisikringskabel:

- 1. Legg kabelen i en løkke rundt en fastmontert gjenstand (for eksempel et skrivebord).
- 2. Sett tyverisikringslåsen inn i tyverisikringssporet på maskinen.

3. Vri nøkkelen mot urviseren **①**, ta ut nøkkelen **②** og oppbevar nøkkelen på et trygt sted.

Følg trinnene ovenfor i motsatt rekkefølge for å koble fra tyverisikringskabelen.

Computer Setup

Computer Setup er forhåndsinstallert, ROM-basert program som kan brukes selv om operativsystemet ikke starter. Hvis operativsystemet fungerer, starter maskinen operativsystemet på nytt når du avslutter Computer Setup.

Du kan ikke bruke pekeenhetene i Computer Setup. Du må bruke tastaturet for å navigere og velge.

Et eksternt tastatur som er koblet til via USB, kan kun brukes i Computer Setup hvis støtte for eldre USB er aktivert. Flere opplysninger om USB finner du i Kapittel 9, "USB-enheter".

Bruke Computer Setup

Du har tilgang til all informasjon og alle innstillingene i Computer Setup via menyene Fil, Sikkerhet, Verktøy og Avansert:

sta "F	r å starte Computer Setup slår du på maskinen eller rter den på nytt. Trykk på f10 når meldingen $10 = \text{ROM Based Setup}^{"}$ vises i nederste venstre orne av skjermen.
	Trykk på f2 hvis du vil skifte språk.
	Trykk på f1 for å få hjelp.
	For å gå tilbake til menyen i Computer Setup, trykker du på esc .
2. Ve	lg menyen Fil, Sikkerhet, Verktøy eller Avansert.
	r å avslutte Computer Setup, velger du en av disse stodene:
	For å avbryte uten å lagre eventuelle endringer du har gjort, bruker du piltastene for å velge Fil > Forkast endringer og avslutt . Deretter følger du veiledningen på skjermen.
	For å avslutte Computer Setup og lagre innstillingene du har endret, bruker du piltastene for å velge Fil > Lagre endringer og avslutt . Deretter følger du veiledningen på skjermen.
	ingene lagres når du avslutter Computer Setup og tas når maskinen starter på nytt.

Standardinnstillinger i Computer Setup

Slik gjenoppretter du alle innstillingene i Computer Setup til de opprinnelige fabrikkinnstillingene:

- For å starte Computer Setup slår du på maskinen eller starter den på nytt. Trykk på f10 når meldingen "F10 = ROM Based Setup" vises i nederste venstre hjørne av skjermen.
   Trykk på f2 hvis du vil skifte språk.
   Trykk på f1 for å få hjelp.
- 2. Bruk piltastene for å velge **Fil > Hent standardverdier**.
- 3. Kryss av i feltet **Hent standardverdier**.
- 4. Trykk på **f10** for å bekrefte at du vil gjenopprette fabrikkinnstillingene.
- 5. Velg **Fil > Lagre endringer og avslutt** og følg veiledningen på skjermen.

Når maskinen starter på nytt, vil fabrikkinnstillingene være i bruk, men eventuelle identifiseringsopplysninger du har lagt inn, vil fremdeles være intakte.

Innstillinger som gjelder passord og sikkerhet, endres ikke når du går tilbake til fabrikkinnstillingene.

Menyene i Computer Setup

Tabellene nedenfor gir en oversikt over menyvalgene i Computer Setup.

Fil-menyen

Velg	Når du vil gjøre dette
Systeminformasjon	■ Vise identifikasjonsinformasjon om datamaskinen og eventuelle batterier i maskinen.
	■ Vise spesifikasjonsinformasjon om prosessoren, minne- og cache-størrelsen, skjermdriveren, tastaturkontrolleren og om system-ROM.
Lagre til diskett	Lagre systemkonfigurasjonen på en diskett.
Hent fra diskett	Gjenopprette systemkonfigurasjonen fra en diskett.
Hent standardverdier	Erstatte konfigurasjonsinstillingene i Computer Setup med fabrikkinnstillingene. Identifikasjonsinformasjonen beholdes.
Forkast endringer og avslutt	Oppheve endringene du har gjort i den gjeldende økten. Deretter avslutte programmet og starte maskinen på nytt.
Lagre endringer og avslutt	Lagre endringene du har gjort i den gjeldende økten. Deretter avslutte programmet og starte maskinen på nytt. Endringene du har lagret, vil bli brukt når maskinen starter på nytt.

Sikkerhet-menyen

Velg	Når du vil gjøre dette
Administratorpassord	Bestemme, endre eller slette HP-administratorpassordet.
Oppstartpassord	Bestemme, endre eller slette oppstartpassordet.
Passordalternativer	■ Aktivere/deaktivere sterk sikkerhet.
	Aktivere/deaktivere bruk av passord ved omstart.
DriveLock-passord	Aktivere/deaktivere DriveLock, endre bruker- eller hovedpassord for DriveLock.
	DriveLock-innstillingene er bare tilgjengelige når du starter Computer Setup ved å slå på datamaskinen (ikke ved å starte den på nytt).
Smartkortsikkerhet	Aktivere/deaktivere støtte for smartkort ved oppstart.
	Denne funksjonen er bare støttet på enkelte smartkortlesere.

(Fortsetter)

Velg	Når du vil gjøre dette
Innebygget sikkerhet	Aktivere/deaktivere den innebygde sikkerhetsbrikken.
	Tilbakestille den innebygde sikkerhets- brikken til fabrikkinnstillingene.
	■ Tilbakestille godkjenningsinformasjon.
	 Aktivere/deaktivere automatisk DriveLock.
	■ Tilbakestille godkjenningsinformasjon.
	Innstillingene er kun tilgjengelige hvis maskinen er utstyrt med en innebygget sikkerhetsbrikke.
Utstyrssikkerhet	■ Aktivere/deaktivere enheter i maskinen.
	Aktivere et nettverkskort for bruk i fleroppstart (MultiBoot).
Systemidentifikasjon	Oppgi brukerdefinerte identifiseringsopplysninger.

Verktøy-menyen

Velg	Når du vil gjøre dette
Alternativer for harddiskselvtest	Kjøre en rask eller en omfattende selvtest av en harddisk i maskinen.
Batteriinformasjon	Viser informasjon om hovedbatteriet eller et eventuelt reisebatteri.
Minnetest	Kjøre en selvtest av minnemodulene i maskinen.
	Vise informasjon om minnemodulene i maskinen.

Avansert-menyen

Velg	Når du vil gjøre dette
Språk (eller trykk på f2)	Skifte språk i Computer Setup.
Oppstartsalternativer	Velge antallet sekunders forsinkelse for f10 og f12.
	 Aktivere/deaktivere fleroppstart (MultiBoot), som bestemmer en oppstartsekvens som kan inkludere de fleste oppstartbare enheter og medier i systemet. Flere opplysninger finner du under Vedlegg B, "Fleroppstart (MultiBoot)". Bestemme oppstartrekkefølgen.

(Fortsetter)

Velq Når du vil gjøre dette Utstyrsalternativer Aktivere/deaktivere flere standard pekeenheter ved oppstart. Vela **Deaktiver** dersom du vil at maskinen bare skal støtte én pekeenhet, vanligvis ikke-standard, ved oppstart. ■ Velge parallellport-modus: EPP (Enhanced Parallel Port), standard, toveis eller ECP (Enhanced Capabilities Port). ■ Aktivere/deaktivere bruk av eldre USB (USB-legacy) for USB-tastatur, USB-mus og USB-huber. Når støtte for eldre USB er aktivert: Fungerer et USB-tastatur, en USB-mus og en USB-hub selv når Windows-operativsystemet ikke er startet. Kan maskinen starte fra en oppstartbar harddisk, diskett, eller en CD-R, CD-RW eller DVD satt inn i en stasjon som er koblet til maskinen eller en eventuell forankringsenhet via USB. ■ Bytte om funksjonene til **fn**-tasten og den venstre ctrl-tasten. ■ Aktivere/deaktivere strømsparingsmodus for nettverk. ■ Bestemme om viften alltid skal være på når maskinen er koblet til strømnettet. ■ Aktivere/deaktivere Intel SpeedStep. ■ Aktivere/deaktivere LAN/WLAN-skifting. Aktivere/deaktivere Bluetooth og WLAN. Innstillingene for Bluetooth og WLAN (trådløst nettverk) er bare tilgjengelig hvis maskinen har en Bluetooth- enhet eller en trådløs nettverksenhet.

Oppdatere og gjenopprette programvare

Programvareoppdateringer

For å sikre best mulig ytelse og at maskinen er kompatibel med nyere teknologi, anbefaler HP at du installerer de nyeste versjonene av HP-programvare etter hvert som de blir tilgjengelig.

Slik oppdaterer du HP-programvare:

1. Før du starter oppdateringen, finner du frem opplysninger om maskintype, serie eller familie og modell for maskinen din. Flere opplysninger finner du under "Vise opplysninger om maskinen" i dette kapitlet. Før du oppdaterer system-ROM, finner du frem opplysninger (via Computer Setup) om hvilke ROM-versjoner som allerede er installert på maskinen.

OBS: Hvis maskinen er koblet til et nettverk, anbefaler vi at du kontakter nettverksadministratoren før du installerer programvareoppdateringer, spesielt system-ROM-oppdateringer.

- 2. Du finner oppdateringene via ditt lokale HP-nettsted eller på platen *Support Software* (Støtteprogramvare), som må kjøpes separat.
- 3. Last ned og installér oppdateringene.

System-ROM i maskinen inneholder BIOS. BIOS starter operativsystemet, bestemmer hvordan maskinen skal samhandle med maskinvareenhetene og sørger for dataoverføring mellom maskinvareenhetene, blant annet klokkeslett og dato.

Anskaffe platen Support Software

Platen *Support Software* (Støtteprogramvare) inneholder programvareoppdateringer fra HP og installasjonsveiledninger for disse. På platen finner du enhetsdrivere, ROM-oppdateringer og hjelpeprogrammer.

Når du vil kjøpe den gjeldende versjonen av platen *Support Software*, eller kjøpe et abonnement som gir deg både gjeldende og fremtidige versjoner av platen, går du til HPs nettsted på http://www.hp.com.

Vise opplysninger om maskinen

For å få tilgang til oppdateringene for maskinen, må du ha følgende informasjon:

- *Produktkategorien* er Notebook (Bærbar).
- *Produktfamilien* og *serienummeret* er trykket på kanten av skjermen.
- *Modellopplysninger* finner du på serienummeretiketten på undersiden av maskinen.

For å finne ut om de tilgjengelige ROM-oppdateringene er nyere enn ROM-versjonen som er installert på maskinen din, må du vite hvilken versjon av system-ROM som er installert på maskinen.

Du kan vise ROM-informasjon ved å trykke på **fn+esc** eller ved å gå til Computer Setup. Opplysninger om hvordan du bruker Computer Setup finner du i Kapittel 13, "Computer Setup".

Slik viser du ROM-opplysninger i Computer Setup:

- 1. Slå på maskinen eller start den på nytt. Trykk på **f10** når meldingen "F10 = ROM Based Setup" vises i nederste venstre hjørne av skjermen.
  - ☐ Trykk på **f2** for å skifte språk.
  - ☐ Trykk på f1 for å få hjelp.
- 2. Bruk piltastene for å velge **Fil > Systeminformasjon**. Deretter trykker du på **enter**.
  - Du ser ROM-opplysningene.
- 3. For å avbryte Computer Setup uten å endre innstillinger, bruker du piltastene for å velge **Fil > Forkast endringer og avslutt** og følger veiledningen på skjermen.
  - Etter at Computer Setup er lukket, starter maskinen på nytt og Windows starter.

Programvareoppdateringer og HPs nettsted

Det meste av programvaren på HPs nettsted er pakket i komprimerte filer som kalles *SoftPaqs*. Noen ROM-oppdateringer kan være pakket i komprimerte filer kalt *ROMPaqs*.

De fleste nedlastingene inneholder filen Readme.txt som har opplysninger om installering og feilsøking. Readme.txt-filene i en ROMPaq er kun tilgjengelig på engelsk.

Laste ned en ROM-oppdatering

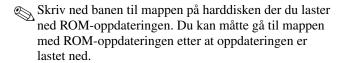
OBS: For å unngå skader på maskinen eller en mislykket installering, bør du kun laste ned og installere ROM-oppdateringer mens maskinen er koblet til en pålitelig ekstern strømkilde via strømadapteren. Ikke last ned eller installér en ROM-oppdatering mens maskinen kjører på batteristrøm, er koblet til en forankringsenhet eller er koblet til en annen strømkilde enn strømnettet. Under nedlastingen og installeringen:

- Ikke koble maskinen fra strømnettet.
- Ikke slå av maskinen eller start ventemodus eller dvalemodus.
- Ikke sett inn, ta ut eller koble til eller fra enheter, kabler eller ledninger.

Slik laster du ned en ROM-oppdatering:

- Gå til siden på HPs nettsted som har programvare for maskinen din.
  - ☐ Velg **Start > Hjelp og støtte** og velg en av koblingene for oppdatering av programvare.
  - eller –
  - ☐ Gå til HPs nettsted på http://www.hp.com/support.

- 2. Følg veiledningen på skjermen for å velge maskinen din og finne frem til ROM-oppdateringen du vil laste ned.
- 3. På nedlastingsområdet:
  - a. Finn ROM-oppdateringen som er nyere enn ROM-versjonen som er installert i maskinen.
     Skriv ned datoen eller navnet på oppdateringen.
     Disse opplysningene kan være nyttige for å identifisere oppdateringen senere etter at den er lastet ned til harddisken.
  - b. Følg veiledningen på skjermen for å laste ned oppdateringen til harddisken.

Installere en ROM-oppdatering

OBS: Hvis maskinen er koblet til et nettverk, anbefaler vi at du kontakter nettverksadministratoren før du installerer programvareoppdateringer, spesielt system-ROM-oppdateringer.

Det er ulike fremgangsmåter for å installere de ulike typene ROM-oppdateringer. Følg eventuelle veiledninger som vises på skjermen etter at nedlastingen er fullført. Hvis det ikke vises noen veiledninger:

- 1. Åpne Microsoft® Windows® Utforsker ved å velge **Start > Alle programmer > Tilbehør > Windows Utforsker**.
- 2. I den venstre delen av Windows Utforsker-vinduet klikker du på **Min datamaskin** og så din lokale harddisk. Harddisken heter vanligvis Lokal disk (C:).
- 3. Åpne mappen på harddisken der du lastet ned oppdateringen.
  - Følg banen du noterte før du startet nedlastingen av oppdateringen.
- 4. Dobbeltklikk på filen som har filtypen .exe (for eksempel filnavn.exe).
  - ROM-installeringen starter.
- 5. Følg veiledningen på skjermen for å fullføre installeringen.

Når du får en melding på skjermen om at installeringen er fullført, kan du slette nedlastingspakken fra harddisken.

Laste ned andre HP-programmer

Slik laster du ned og installerer andre programmer:

- 1. Gå til siden på HPs nettsted som har programvare for maskinen din.
  - ☐ Velg **Start > Hjelp og støtte** og velg en av koblingene for oppdatering av programvare.
  - eller -
  - ☐ Gå til HPs nettsted på http://www.hp.com/support og klikk på **Download drivers and software** (Last ned drivere og programvare) for å laste ned programmer for maskinmodellen din.
- 2. Følg veiledningen på skjermen for å finne frem til programvaren som du vil laste ned.
- Velg programvaren du vil laste ned, og følg nedlastingsveiledningen på nettstedet. Skriv ned banen til mappen på harddisken der du laster ned programvaren. Du kan måtte gå til mappen med programvaren etter at programvaren er lastet ned.
- 4. Når nedlastingen er ferdig, åpner du Windows Utforsker ved å velge **Start > Alle programmer > Tilbehør > Windows Utforsker**.
- 5. I den venstre delen av **Windows Utforsker**-vinduet velger du **Min datamaskin**. Deretter velger du den lokale harddisken (vanligvis stasjon C) og så mappen du lastet ned programvaren til.
- 6. I mappen velger du navnet eller nummeret på programvarepakken.
- 7. Dobbeltklikk på filen som har filtypen .exe (for eksempel filnavn.exe). Installeringen starter.
- 8. Følg veiledningen på skjermen for å fullføre installeringen.

Systemgjenoppretting

Du kan gjenopprette systemet på flere måter. Med platene *Application and Driver Recovery* (Gjenoppretting av drivere) og *Operating System* (Operativsystem) kan du gjenopprette eller reparere maskinen uten å miste data. Med platen *Operating System* (Operativsystem) kan du også installere operativsystemet på nytt.

Best resultat får du ved å forsøke å gjenopprette funksjonaliteten ved bruke fremgangsmåtene nedenfor *i den rekkefølgen de er beskrevet*.

Beskytte dataene

Hvis du installerer ny programvare eller nye enheter på maskinen, kan det føre til at systemet blir ustabilt. For å ta vare på dokumentene dine bør du lagre personlige dokumenter i mappen Mine dokumenter, og så sikkerhetskopiere innholdet i mappen med jevne mellomrom.

Altiris Local Recovery

Altiris Local Recovery er et forhåndslastet program som beskytter filene på maskinen ved å lagre kopier av filene i såkalte *snapshots*. Hvis filer på maskinen blir slettet eller ødelagt ved et uhell, kan du enkelt gjenopprette filene selv. Du kan også tilbakestille hele filsystemet til en tidligere tilstand.

Altiris Local Recovery beskytter filene ved å lage sikkerhetskopier av filene i en skjult Altiris-partisjon. Når du installerer programvaren, vil veiviseren Recovery Agent Partition Wizard hjelpe deg å opprette gjenopprettingspartisjonen. Etter at partisjonen er opprettet, starter maskinen på nytt og lager et første snapshot (bilde) av filsystemet. Etter at snapshotet er laget, starter maskinen på nytt og snapshotet gjøres tilgjengelig for gjenoppretting via Windows.

Local Recovery installeres med standard tidsinnstillinger slik at det automatisk lages snapshots av filene med jevne mellomrom. Du kan selv endre tidsinnstillingene for snapshots. Flere opplysninger finner du i hjelpetekstene for Altiris Local Recovery.

Du har tilgang til snapshotene i mappen Altiris Recovery Agent:

- Høyreklikk på Altiris Recovery Agent-ikonet på skrivebordet i Windows.
- 2. Klikk på **Open** (Åpne).

Slik gjenoppretter du et av snapshotene i listen:

» Dra snapshotfilen til riktig plassering på harddisken.

Flere opplysninger om hvordan du konfigurerer og bruker Altiris Local Recovery finner du ved å gå til HPs nettsted på http://www.hp.com/go/easydeploy, eller ved å åpne programmet og velge **Help** (Hjelp) på menylinjen.

Bruke gjenopprettingspunkter

Systemgjenoppretting er en funksjon i operativsystemet som gjør at du kan oppheve uønskede endringer i programvaren på maskinen. Dette gjør du ved å gjenopprette programvaren til et tidligere tidspunkt, et *gjenopprettingspunkt*, da programvaren fungerte som den skulle.

Maskinen lager gjenopprettingspunkter med jevne mellomrom og kan lage gjenopprettingspunkter automatisk når du endrer personlige innstillinger eller når du installerer ny programvare eller maskinvare.

Du kan også lage gjenopprettingspunkter manuelt som en ekstra sikkerhet. Vi anbefaler at du lager et gjenopprettingspunkt:

- Før du legger til, eller gjør store endringer i, programvare eller maskinvare.
- Med jevne mellomrom når systemet fungerer optimalt.

Når du gjenoppretter ved hjelp av et gjenopprettingspunkt, endrer du ikke datafiler. Hvis du for eksempel gjenoppretter systemprogramvaren til et tidligere tidspunkt, endres ikke dokumenter eller epost som du har lagret etter dette tidspunktet. Du kan gjøre om alle systemgjenopprettinger.

Lage et gjenopprettingspunkt

- 1. Velg Start > Hjelp og støtte.
- 2. Velg **Systemgjenoppretting**. Vinduet **Systemgjenoppretting** vises.
- 3. Velg **Opprette et gjenopprettingspunkt** og klikk på **Neste**.
- 4. Følg veiledningen på skjermen.

Gjenopprette maskinen med et gjenopprettingspunkt

- 1. Velg Start > Hjelp og støtte.
- 2. Velg **Systemgjenoppretting.** Vinduet Systemgjenoppretting vises.
- 3. Velg **Gjenopprett datamaskinen min til et tidligere tidspunkt** og klikk på **Neste**.
- 4. Følg veiledningen på skjermen.

Reparere eller installere programmer på nytt

Alle forhåndsinstallerte eller forhåndslastede programmer på maskinen kan repareres eller reinstalleres med de medfølgende programvareplatene.

Hvis du ikke har reinstallert operativsystemet, kan du også reparere eller reinstallere noen forhåndslastede programmer fra harddisken, for eksempel programmene som er tilgjengelig via Software Setup (Oppsett av programvare). Du starter programmet Software Setup ved å velge **Start > Alle programmer > Software Setup** (Oppsett av programvare).

Ved å reinstallere programmer kan du reparere eller erstatte ødelagte eller slettede systemfiler i programmet.

- I de fleste tilfeller: Hvis programmet du skal reparere eller reinstallere, fremdeles er installert på maskinen, vil reinstalleringen ikke påvirke innstillingene du har valgt i programmet.
- I alle tilfeller: Hvis et program er slettet fra maskinen, vil reinstalleringen gjenopprette programmet med standardinnstillinger, men eventuelle endringer du har gjort i innstillingene, vil ikke bli gjenopprettet.

Reinstallere programmer fra harddisken

Slik reinstallerer du et forhåndslastet program fra harddisken:

» Velg Start > Alle programmer > Software Setup, (Oppsett av programvare). Deretter f
ølger du veiledningen på skjermen. Når du blir bedt om å velge hvilken programvare du vil installere, krysser du av for programmene du vil installere.

Reparere operativsystemet

For å reparere operativsystemet uten å slette dine personlige data, bruker du platen *Operating System* (Operativsystem) som ble levert sammen med maskinen:

- 1. Koble maskinen til ekstern strøm og slå på maskinen.
- 2. Sett umiddelbart *Operating System*-platen inn i maskinen.
- 3. Trykk på strøm/ventemodus-knappen i minst 5 sekunder for å slå av maskinen.
- 4. Trykk på strøm/ventemodus-knappen igjen for å starte datamaskinen.
- 5. Når du blir bedt om det, trykker du på en tast for å starte fra platen. Etter noen få minutter ser du Installeringsveiviseren.

Du skal ikke trykke på **E** (trinn 8 i denne fremgangsmåten) før du har fullført trinn 6 og 7.

- 6. Trykk på **enter** for å fortsette. Vinduet med lisensavtalen vises.
- 7. Trykk på **f8** for å godta avtalen og fortsette. Installeringsvinduet vises.
- 8. Trykk på **E** for å reparere den valgte Windows-installasjonen. Repareringen starter. Denne prosessen tar mellom 1 og 2 timer. Maskinen starter Windows på nytt etter at repareringen er fullført.

Installere operativsystemet på nytt

OBS: Hvis du vil ta vare på data du har lagt inn, og programmer du har installert, tar du sikkerhetskopier av dataene før du installerer operativsystemet på nytt. I Windows Hjelp og støtte finner du flere opplysninger om hvordan du lager sikkerhetskopier. Velg **Start > Hjelp og støtte** og skriv "sikkerhetskopi" i Søk-feltet.

Under reinstalleringen kan du bli bedt om å oppgi produktnøkkelen. Den finner du på Microsofts ekthetssertifikat (Certificate of Authenticity) som er festet på undersiden av maskinen.

Hvis du ikke klarer å reparere maskinen, kan det være en løsning å installere operativsystemet på nytt.

Slik installerer du operativsystemet på nytt:

- 1. Koble maskinen til strømnettet ved hjelp av strømadapteren og slå på maskinen.
- 2. Sett umiddelbart *Operating System*-platen inn i maskinen.
- 3. Trykk på strøm/ventemodus-knappen i minst 5 sekunder for å slå av maskinen.
- Trykk på strøm/ventemodus-knappen igjen for å starte datamaskinen.
- 5. Når du blir bedt om det, trykker du på en tast for å starte fra platen. Etter noen få minutter ser du Installeringsveiviseren.
- 6. Trykk på **enter** for å fortsette. Vinduet med lisensavtalen vises.
- 7. Trykk på **f8** for å godta avtalen og fortsette. Installeringsvinduet vises.
- 8. Trykk på **esc** for å installere operativsystemet på nytt uten å reparere.
- 9. Trykk **enter** for å sette opp operativsystemet.

- 10. Trykk på I for å fortsette installasjonen med denne partisjonen.
- 11. Velg Formater partisjonen med NTFS-filsystem (Hurtig) og trykk på enter.

OBS: Formateringen vil slette alle filene på disken.

12. Trykk på **F** for å formatere stasjonen. Installeringen starter. Denne prosessen tar mellom 1 og 2 timer. Maskinen starter Windows på nytt etter at prosessen er fullført.

Installere drivere og andre programmer på nytt

Etter at operativsystemet er installert på nytt, må du også installere driverne på nytt.

For å installere driverne på nytt bruker du platen *Application* and *Driver Recovery* (Gjenoppretting av programmer og drivere) som ble levert sammen med maskinen:

- 1. Mens Windows kjører, setter du CD-en *Application* and *Driver Recovery* inn i den optiske stasjonen.
  - Hvis autokjør ikke er aktivert, velger du **Start > Kjør**. Deretter skriver du D:\SWSETUP\APPINSTL\SETUP.EXE (der D er stasjonsbokstaven for den optiske stasjonen).
- 2. Følg veiledningen på skjermen for å installere driverne.

Etter at driverne er installert på nytt, må du installere eventuell annen programvare som du ønsker å bruke på maskinen. Følg installasjonsveiledningene som leveres sammen med programvaren.

Vedlikeholde maskinen

ADVARSEL: Koble alltid maskinen fra strømnettet og koble fra alle eksterne enheter før du rengjør maskinen eller noen av komponentene.

ADVARSEL: Ikke bruk flytende rengjøringsmidler eller annen væske på maskinen, skjermen eller tastaturet. Væske og rengjøringsmidler kan føre til permanent skade på kabinettet og på interne komponenter.

Datamaskinen er et slitesterkt produkt. Følg disse retningslinjene for at den skal beholde ytelsen og vare lengst mulig:

- Transportér og oppbevar maskinen i en bæreveske.
  - For å unngå at skjermen skades, bør du ikke sette noe oppå maskinen, selv når den ligger i bærevesken.
- Unngå å utsette maskinen og tastaturet for væske og høy fuktighet slik at du unngår kostbare reparasjoner.
  - For å redusere faren for støt og skade på interne komponenter, må du passe på å ikke søle væske på tastaturet.
- Pass på at maskinen ikke utsettes for direkte sollys, ekstreme temperaturer eller ultrafiolett lys i lengre perioder.

■ Plassér maskinen på en fast, plan overflate når du skal bruke den. Pass på at luftespaltene, som kjøler ned de interne komponentene, ikke er sperret.

For å unngå at maskinen overopphetes, passer du på at luftespaltene ikke sperres. Pass på at ikke harde overflater, for eksempel en skriver, eller myke overflater, for eksempel en duk, sperrer for luftespaltene.

- Hvis maskinen ikke skal brukes på en uke eller mer, bør du slå den av.
- Hvis datamaskinen skal være frakoblet ekstern strømkilde i mer enn to uker:
  - ☐ Slå av maskinen.
  - ☐ Ta ut alle batterier, og lagre dem på et tørt og kjølig sted.

Temperatur

ADVARSEL: Maskinen er laget for å kunne kjøre krevende programmer ved høy hastighet. Det er derfor normalt at maskinen kjennes varm ut når den brukes sammenhengende over lengre perioder. For å unngå ubehag eller eventuelle brannskader, unngår du å sperre for luftespaltene på maskinen og å arbeide med maskinen liggende i fanget i lengre perioder. Denne håndboken overholder temperaturgrenseverdiene for brukertilgjengelige overflater som definert av den internasjonale standarden for IT-sikkerhet (IEC 60950).

Tastatur

OBS: Ikke utsett tastaturet for væske. Væske kan føre til permanent skade på tastaturet. Ikke bruk en vanlig støvsuger for å rengjøre tastaturet. Dette kan føre til at tastaturet blir skitnere i stedet for renere.

Støv, lodotter og andre urenheter kan føre til at tastaturet ikke fungerer som det skal. Rengjør tastaturet jevnlig ved hjelp av en boks med trykkluft med påmontert forlengelsesrør og blås den komprimerte luften rundt og mellom tastene.

Skjerm

OBS: Ikke sprut vann, rengjøringsmidler eller kjemikalier på skjermen. Dette kan ført til permanent skade på maskinen.

For å fjerne flekker og støv tørker du av skjermen med en myk, lofri klut som er fuktet med vann. Du kan også bruke antistatisk skjermrens eller antistatiske våtservietter.

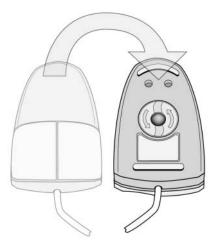
Styrepute

En skitten styrepute kan føre til at markøren hopper ujevnt på skjermen. For å unngå dette problemet bør du vaske hendene ofte når du arbeider med maskinen, og rengjøre styreputen med en fuktig klut.

Rengjøre en eventuell ekstern mus

Ved å rengjøre en eventuell ekstern mus jevnlig unngår du eventuelle problemer med at musepekeren beveger seg ujevnt. Slik rengjør du en ekstern mus:

1. Snu musen opp-ned og drei forsiktig beskyttelsesplaten mot urviseren til den løsner. På noen mus er det en pil som viser hvilken retning du skal dreie platen.

2. Ta ut ballen og rengjør den med en antistatisk våtserviett eller en myk klut som ikke loer.

3. Bruk trykkluft for å rengjøre musen eller bruk en liten pensel (ikke bomull) for å løsne urenheter og støv.

4. Sett på plass ballen og platen.

Reise og transport

Klargjøre maskinen for reise og transport

Slik klargjør du maskinen for reiser og transport:

- 1. Ta sikkerhetskopi av dataene dine.
- 2. Ta ut alle CD-er, DVD-er, disketter, plater og PC-kort.
- 3. Slå av og koble fra alle eksterne enheter.
- 4. Slå av datamaskinen.
- Hvis maskinen skal være koblet fra ekstern strømkilde i mer enn to uker, bør du ta ut alle batterier og lagre dem på et tørt og kjølig sted.
- 6. Ved forsendelse av maskinen bør du pakke den i originalemballasjen eller tilsvarende beskyttende emballasje og merke den "Forsiktig. Datautstyr", "FRAGILE" eller lignende.

Tips for å bruke maskinen på reiser

- Ta med en sikkerhetskopi av det du skal arbeide med. Oppbevar sikkerhetskopien på et annet sted enn maskinen.
- Hvis du reiser med fly, tar du med maskinen som håndbagasje. Ikke sjekk den inn sammen med annen bagasje.
- med magnetfelt.

  Apparatene som skanner håndbagasje før ombordstigning

Ikke utsett maskinen eller disketter for sikkerhetssluser

- Apparatene som skanner håndbagasje før ombordstigning på fly bruker røntgenstråler og skader ikke datamaskinen eller disketter.
- ☐ Sikkerhetsporten som du går igjennom og håndskannerne som sikkerhetspersonalet bruker skaper magnetfelt og kan skade maskin og disketter.
- Hvis du planlegger å bruke maskinen på en flytur, bør du kontakte flyselskapet på forhånd og kontrollere om det er tillatt å bruke maskinen ombord. Flyselskapet avgjør om det er tillatt å bruke maskinen ombord på flyet.
- Hvis maskinen inneholder en GSM-enhet, for eksempel en GPRS-multiportmodul, må du slå av GSM-enheten på maskinen før du går ombord på flyet og sørge for at den er avslått også hvis du bruker selve maskinen i løpet av flyturen.
- Hvis du skal reise internasjonalt:
  - □ Kontakt kundestøtte for opplysninger om hvilke strømledninger og adaptere du får bruk for på de ulike stedene der du skal bruke maskinen. Nettspenning, nettfrekvens og kontakter kan variere fra land til land. Slå opp i heftet Worldwide Telephone Numbers (kun på engelsk) for å finne nummeret til kundestøtte.
  - For å unngå fare for elektrisk støt, brann eller skade på utstyret, må du ikke koble spenningsomformere for husholdningsutstyr til datamaskinen.
  - ☐ Sjekk tollbestemmelsene for datautstyr for hvert land du planlegger å besøke.

Spesifikasjoner

Driftsmiljø

Opplysningene om driftsmiljø i tabellen nedenfor kan være til hjelp hvis du planlegger å bruke eller transportere maskinen i ekstreme miljøforhold.

Faktor	Metrisk	Amerikansk.
Temperatur		
Ved bruk (ikke skriving til optisk plate)	0°C til 35°C	32°F til 95°F
Ved bruk (skriving til optisk plate)	5°C til 35°C	41°F til 95°F
Ikke i bruk	-20°C til 60°C	-4°F til 140°F
Luftfuktighet (ikke-kondenserende)		
Ved bruk	10% til 90%	10% til 90%
Ikke i bruk	5% til 95%	5% til 95%
Maks. høyde over havet (uten trykkabin)		
Ved bruk (14,7 til 10,1 psia)	-15 m til 3 048 m	-50 fot til 10 000 fot
Ikke i bruk (14,7 til 4,4 psia)	-15 m til 12 192 m	-50 fot til 40 000 fot

Strømforsyning

Strømopplysningene i denne delen kan være nyttige hvis du skal bruke maskinen i utlandet.

Denne maskinen kjøres på likestrøm som den kan få fra en vekselstrømkilde eller fra en likestrømkilde. Selv om maskinen kan kjøres fra en frittstående likestrømkilde, anbefaler vi sterkt av maskinen kun kjøres ved hjelp av en vekselstrømadapter eller likestrømledning levert eller godkjent av HP.

Maskinen kan kjøres på likestrøm innen disse spesifikasjonene:

Strømforsyning	Spesifikasjon
Driftsspenning	19 V likestrøm ved 4,74 A - 90 W
Driftsstrøm	4,74 A

Produktet er utformet for IT-strømsystemer i Norge med fase-til-fase-spenning ikke over 230 Vrms.

Fleroppstart (MultiBoot)

Et oppstartbart medium eller nettverkskort inneholder filene som kreves for at maskinen skal kunne starte og fungere på riktig måte. MultiBoot-programmet, som er deaktivert som standard, gjør at du kan identifisere enheter og bestemme i hvilken rekkefølge maskinen skal forsøke å starte fra disse.

Oppstartbare enheter omfatter optiske plater som CD-er eller DVD-er, oppstartbare disketter eller et nettverkskort.

Noen enheter, blant annet USB-enheter og nettverkskort, må aktiveres i Computer Setup før de kan inkluderes i oppstartrekkefølgen. Flere opplysninger finner du under "Oppstartbare enheter i Computer Setup" i dette kapitlet.

Standard oppstartsrekkefølge

Som standard når det er flere enn én oppstartbar enhet i maskinen, vil maskinen velge oppstartsenhet ved å søke etter enheter i en forhåndsdefinert rekkefølge.

Ved hver oppstart ser maskinen etter oppstartbare stasjon A-enheter først. Hvis den ikke finner en oppstartbar stasjon A-enhet, søker den etter oppstartbare stasjon C-enheter. Stasjon A-enheter omfatter optiske stasjoner og diskettstasjoner. Stasjon C-enheter omfatter optiske stasjoner og hovedharddisker.

Hovedharddisken kan kun starte som stasjon C. Nettverkskortet har ikke en egen stasjonsbokstav.

En optisk stasjon (CD/DVD) kan starte enten som stasjon A eller som stasjon C, avhengig av formatet på platen. De fleste oppstartbare plater starter som stasjon A. Hvis du har en plate som starter som stasjon C, vil maskinen starte fra diskett-stasjonen før den starter fra platen.

Som standard velger maskinen oppstartsenhet ved å søke etter oppstartbare enheter i en forhåndsdefinert sekvens.

Du kan endre rekkefølgen som maskinen bruker for å søke etter oppstartsenheter, ved å aktivere fleroppstart (MultiBoot) og bestemme en ny oppstartrekkefølge (også kalt *bootrekkefølgen*). Eller du kan bruke Hurtigoppstart (MultiBoot Express) for å bestemme at maskinen skal spørre deg om oppstartsenhet hver gang du starter maskinen eller foretar en omstart.

Listen nedenfor beskriver standardrekkefølgen for tildeling av stasjonsnumrene. Den faktiske oppstartrekkefølgen avhenger av konfigurasjonen av maskinen.

- Standardsekvens for enheter som starter som stasjon A:
  - a. En optisk stasjon i MultiBay-brønnen i en eventuell forankringsenhet eller i en ekstern MultiBay som inneholder en plate som starter som stasjon A.
  - b. En optisk stasjon i MultiBay II-brønnen i maskinen som inneholder en plate som starter som stasjon A
  - c. En diskettstasjon i en eventuell forankringsenhet eller i en ekstern MultiBay.
- Standardsekvens for enheter som starter som stasjon C:
  - a. En optisk stasjon i MultiBay-brønnen i en eventuell forankringsenhet eller i en ekstern MultiBay som inneholder en plate som starter som stasjon C.
  - b. En optisk stasjon i MultiBay II-brønnen i maskinen som inneholder en plate som starter som stasjon C.
  - c. Harddisken i hovedharddiskbrønnen i maskinen.
  - d. En harddisk i MultiBay-en i en eventuell forankringsenhet eller i en ekstern MultiBay.

Siden det ikke er knyttet noen stasjonsbokstav til nettverkskortet, påvirker ikke oppstartrekkefølgen av nettverkskortet stasjonsbokstavene for de andre enhetene.

Oppstartbare enheter i Computer Setup

Maskinen kan kun starte fra en USB-enhet eller et nettverkskort som er aktivert for inkludering i fleroppstart (MultiBoot).

Slik aktiverer du en enhet for bruk i fleroppstart (MultiBoot):

1.	For å starte Computer Setup slår du på maskinen eller starter den på nytt. Trykk på f10 når meldingen "F10 = ROM Based Setup" vises i nederste venstre hjørne av skjermen.
	☐ Trykk på f2 hvis du vil skifte språk.
	☐ Trykk på f1 for å få hjelp.
2.	For å aktivere oppstartbare medier i USB-stasjoner eller i stasjoner som er satt inn i en eventuell forankringsenhet, bruker du piltastene for å velge Avansert > Utstyrsalternativer > Bruk av eldre USB .
	– eller –
	For å aktivere et nettverkskort, velger du Sikkerhet >

For å aktivere et nettverkskort, velger du **Sikkerhet** > **Utstyrssikkerhet** > **Oppstart fra internt nettverkskort**.

3. For å lagre innstillingene og avslutte Computer Setup, bruker du piltastene og velger **Fil > Lagre endringer og avslutt**. Deretter følger du veiledningen på skjermen.

Innstillingene lagres når du avslutter Computer Setup og tas i bruk når maskinen starter på nytt.

For å koble en maskin med et internt nettverkskort til en PXEeller RPL-server ved oppstart uten å bruke fleroppstart, trykker du raskt på **f12** når meldingen Network Service Boot vises i nederste høyre hjørne av skjermen.

Før du endrer innstillingene for fleroppstart

Før du endrer oppstartrekkefølgen bør du lese gjennom følgende:

- Når maskinen starter på nytt etter at du har endret oppstartrekkefølgen, vil den kun benytte den første enheten av hver stasjonstype (unntatt optiske enheter).
  - Et eksempel kan være at maskinen er koblet til en eventuell forankringsenhet (kun enkelte modeller) som inneholder en harddisk. Harddisken vises i oppstartsrekkefølgen i Computer Setup som "USB-harddisk". Hvis denne disken plasseres foran hovedharddisken i oppstartsrekkefølgen, og hvis maskinen ikke klarer å starte fra disken i forankringsenheten, vil den ikke forsøke å starte fra hovedharddisken. i stedet forsøker den å starte fra neste type enhet i oppstartsrekkefølgen (diskett, optisk stasjon eller nettverkskort). Men hvis du har to optiske enheter og maskinen ikke kan starte fra den første (enten fordi den ikke inneholder noen plate, eller fordi platen ikke er oppstartbar), vil maskinen forsøke å starte fra den andre optiske enheten.
- Endring av oppstartrekkefølgen endrer også tilordningen av diskbokstaver. Hvis du for eksempel starter fra en optisk stasjon med en plate som starter som stasjon C, blir den optiske stasjonen stasjon C, mens harddisken i harddiskbrønnen blir stasjon D.
- Oppstart fra et nettverkskort påvirker ikke stasjonsbokstavene siden det ikke er noen stasjonsbokstav knyttet til nettverkskortet.
- Stasjoner i en eventuell forankringsenhet behandles som eksterne USB-enheter i oppstartrekkefølgen, og må aktiveres i Computer Setup.

Innstillinger for fleroppstart (MultiBoot)

Du kan bruke fleroppstart på to måter:

- Velg en ny standard oppstartrekkefølge som skal benyttes hver gang maskinen starter.
- Lag variable oppstartrekkefølger med Hurtigoppstart. Med denne funksjonen vil du bli bedt om å velge oppstartsenhet hver gang maskinen starter.

Velge en ny standard oppstartrekkefølge

Slik velger du en fast oppstartrekkefølge som maskinen skal bruke hver gang den startes eller omstartes med Computer Setup:

- 1. For å starte Computer Setup slår du på maskinen eller starter den på nytt. Trykk på **f10** når meldingen "F10 = ROM Based Setup" vises i nederste venstre hjørne av skjermen.
  - ☐ Trykk på **f2** hvis du vil skifte språk.
  - ☐ Trykk på f1 for å få hjelp.
- 2. Bruk piltastene for å velge **Avansert** > **Oppstartsalternativer** og trykk på **enter**.
- 3. Velg **Aktiver** i feltet Fleroppstart.
- 4. Velg ønsket oppstartrekkefølge i feltene Oppstartsrekkefølge.
- 5. For å lagre innstillingene og avslutte Computer Setup, bruker du piltastene og velger **Fil > Lagre endringer og avslutt**. Deretter følger du veiledningen på skjermen.

Innstillingene lagres når du avslutter Computer Setup og tas i bruk når maskinen starter på nytt.

Velge Hurtigoppstart

Slik bestemmer du at maskinen skal be deg oppgi oppstartsenhet hver gang maskinen startes eller omstartes med Computer Setup:

- 1. For å starte Computer Setup slår du på maskinen eller starter den på nytt. Trykk på **f10** når meldingen "F10 = ROM Based Setup" vises i nederste venstre hjørne av skjermen.
  - ☐ Trykk på **f2** hvis du vil skifte språk.
  - ☐ Trykk på f1 for å få hjelp.
- 2. Bruk piltastene for å velge **Avansert** > **Oppstartsalternativer** og trykk på **enter**.
- 3. I feltet Forsinkelse for hurtigoppstart (sekunder) velger du i hvor mange sekunder menyen for å velge oppstartsenhet skal vises før maskinen automatisk bruker de gjeldende fleroppstart-innstillingene. Hvis du velger 0, vises ikke menyen for hurtigoppstart.
- 4. For å lagre innstillingene og avslutte Computer Setup, bruker du piltastene og velger **Fil > Lagre endringer og avslutt**. Deretter følger du veiledningen på skjermen.

Innstillingene lagres når du avslutter Computer Setup og tas i bruk når maskinen starter på nytt.

Velge oppstartsenhet med Hurtigoppstart

Når hurtigoppstartsmenyen vises under oppstarten:

- Velg oppstartsenhet fra menyen innen tidsfristen og trykk på **enter**.
- For å forhindre at maskinen automatisk bruker de gjeldende fleroppstart-innstillingene, trykker du på en hvilken som helst tast innen tidsfristen. Maskinen vil ikke starte før du velger en oppstartsenhet og trykker på enter.
- Hvis du vil at maskinen skal starte i henhold til de gjeldende MultiBoot-innstillingene, venter du til tidsfristen utløper.

HP-klientadministrasjon

Klientadministrasjon gir deg standardbaserte løsninger for å administrere ulike klienter, som stasjonære PC-er, arbeidsstasjoner og bærbare PC-er, i nettverksmiljøer.

Hovedfunksjonene for klientadministrasjon er:

- Distribusjon av programvare-image.
- Fjerninstallering av systemprogramvare.
- Vedlikehold og oppdatering av programvare.
- ROM-oppdateringer.
- Sporing og sikring av datautstyr (maskinvaren og programvaren som er installert på maskinen).
- Feilvarsling og gjenoppretting av systemprogramvare og maskinvarekomponenter.

Støtten for de ulike funksjonene som beskrives i dette kapitlet, varierer avhengig av maskinmodell og/eller av hvilken versjon av administrasjonsprogramvaren som er installert på maskinen.

Konfigurasjon og distribusjon

HP-maskinene leveres med et forhåndsinstallert programvareimage. Det første programvare-imaget konfigureres under det første oppsettet av maskinen. Etter en rask "utpakking" av programvaren er maskinen klar til å tas i bruk.

Du kan utplassere (distribuere) et tilpasset programvare-image ved å:

- Installere flere programmer etter at du har pakket ut det forhåndsinstallerte programvare-imaget.
- Bruke verktøy for programvaredistribusjon, for eksempel Altiris Deployment Solutions, for å erstatte den forhåndsinstallerte programvaren med et tilpasset programvare-image.
- Bruke disk-kloning for å kopiere innholdet fra én harddisk til en annen.

Hvilken distribusjonsmetode du bør bruke, avhenger av det tekniske miljøet og av andre arbeidsprosesser. På HPs nettsted på http://www.hp.com/go/pcsolutions finner du flere opplysninger om hvordan du velger den beste distribusjonsmetoden.

Systemgjenopprettingplatene, Computer Setup og andre systemfunksjoner hjelper deg også med gjenoppretting av systemprogramvare, konfigurasjonsstyring, feilsøking og strømstyring.

Vedlikeholde og oppdatere programvare

HP har flere verktøy for å administrere og oppdatere programvare på klient-PC-er:

- HP Client Manager Software
- Altiris PC Transplant Pro
- System Software Manager

HP Client Manager Software

HP Client Manager Software (HP CMS) kombinerer HPs teknologi for intelligent administrasjon med Altiris-programvare. HP CMS gir deg førsteklasses administrasjon av HP-enheter. Du får blant annet:

- Detaljert oversikter for administrasjon av maskinvarekomponenter.
- *Helsesjekk for PC* gir deg overvåking og diagnose av eventuelle problemer.
- Web-baserte rapporter med forretningskritiske opplysninger, for eksempel oversikt over maskiner med temperaturvarsler eller minnevarsler.
- Fjernoppdatering av systemprogramvare som enhetsdrivere og ROM BIOS.

Du kan legge til ekstra funksjonalitet hvis HP CMS brukes sammen med programvare fra Altiris Solutions (kjøpes separat). Flere opplysninger finner du under "Altiris PC Transplant Pro" i dette kapitlet.

Flere opplysninger om HP Client Manager finner du på HPs nettsted på: http://www.hp.com/go/easydeploy.

Når HP Client Manager Software (installert på en klientmaskin) brukes sammen med programvare fra Altiris Solution (installert på en administratormaskin), gir HP CMS flere administrasjonsfunksjoner. HP Client Manager gir sentralisert administrasjon av maskinvare for HP-klientenheter innen følgende områder:

Inventarlister og administrasjon av eiendeler
☐ Administrasjon av programvarelisenser
☐ Sporing og rapportering av datamaskiner
☐ Sporing av leasingavtaler og faste eiendeler
Distribusjon og migrering av systemprogramvare
☐ Windows 2000/XP-migrering
☐ Systemdistribusjon
☐ Migrering av brukerinnstillinger
Help Desk og problemløsning
☐ Administrasjon av henvendelser til Help Desk
☐ Ekstern feilsøking
☐ Ekstern problemløsning
☐ Klientgjenoppretting
Administrasjon av programvare og drift
☐ Løpende klientadministrasjon
☐ Distribusjon av systemprogramvare fra HP
☐ Selvkorrigerende programmer (evne til å oppdage og korrigere enkelte programproblemer)

Programvare fra Altiris Solutions gir deg brukervennlig programvaredistribusjon. På enkelte maskinmodeller leveres en Altiris- administrasjonsagent som en del av den forhåndslastede programvaren. Denne agenten kan kommunisere med programvare fra Altiris Solutions for full utplassering av ny maskinvare eller migrering av brukere til et nytt operativsystem ved hjelp av egne veivisere.

Hvis Altiris Solutions-programvare brukes sammen med System Software Manager eller HP Client Manager, kan administratorer også oppdatere ROM BIOS og enhetsdrivere fra en sentral maskin.

Flere opplysninger finner du på HPs nettsted på http://www.hp.com/go/easydeploy.

Altiris PC Transplant Pro

Med Altiris PC Transplant Pro kan du ta vare på gamle innstillinger, preferanser og data og raskt og enkelt flytte dem til et nytt miljø.

Flere opplysninger finner du på HPs nettsted på http://www.hp.com/go/easydeploy.

System Software Manager

Med System Software Manager (SSM) kan du fjernoppdatere systemprogramvare på flere systemer samtidig. Ved kjøring på en klientmaskin vil SSM finne ut av maskinvareversjoner og programvareversjoner, og så oppdatere programvaren fra et sentralt fillager. Driverversjonene som er støttet av SSM, er merket med et eget ikon på HPs nettsted for nedlasting av drivere og på platen *Support Software* (Støtteprogramvare). For å laste ned programmet eller få mer informasjon om SSM, går du til HPs nettsted på http://www.hp.com/go/ssm.

Register

administratorpassord. Se passord antivirusprogramvare 12–20 applikasjoner. Se programvare autokjør 4–9, 4–10 avslutte dvalemodus 2–12 avslutte ventemodus 2–11 B batteri, hoved lade 2–23 oversikt 2–19 plassering 1–15 sette inn 2–20 ta ut 2–21 batteri, reise 2–19 batteri, serienummer 12–18 batteribrønn, hovedbatteri 1–13 batterier gjenvinne 2–35 kalibrere 2–28 lade 2–23, 2–28, 2–31 lade ut 2–23, 2–29	lav batterispenning 2–25 oppbevare 2–18, 2–34 oppladingssekvens 2–22 oversikt 2–18 plassering 3–10 sjekke ladenivå 2–24 spare strøm 2–32 strømsparing for nettverk 2–33 temperatur ved lagring 2–34 typer 2–19 utladingssekvens 2–22 vise ladenivå 2–24 batterifeste 1–14 batteriladenivå tolke 2–25 vise 2–24 vise nøyaktig 2–24 batterilampe 1–2, 2–2, 2–22 batteristrøm kjøre maskinen på 2–18 Se også batterier batteriutløser 1–13 beskytte data 14–8
1 1 ' C '	BIOS Configuration for
ladeinformasjon, direktetast 3–7, 3–10	BIOS Configuration for ProtectTools 12–30 Bluetooth 11–10

Bluetooth-etikett 1–16	velge innstillinger 12–4
brannmur for	Verktøy-menyen 13–7
Internett-tilkobling 12–21	vise ROM-opplysninger
brannmurprogramvare 12–21	med 14–2
bruk av eldre USB 9-3, 13-1	Credential Manager for
brukerpassord. Se passord	ProtectTools 12–29
bryter, skjerm 1–5	D
brønner	dempeknapp 4–4
harddisk 1–13	direktetaster
minne 8–1	eksterne tastaturer 3–11
minnemodul 1–14	
Se også rom	endre strøm-
bytte visning	innstillinger 2–13
mellom skjermer 3–7, 3–9	hurtigreferanse 3–7 oversikt 3–6
c	
_	skifte visning 3–9
caps lock-lampe 1–2 CD-er	disker og stasjoner
	flyplass-sikkerhet 5–2
sette inn 5–14	legge til 5–1
ta ut 5–16	transport 5–2
vise innhold 5–17	typer 5–1
CD-RW. Se CD-er	vedlikehold 5–2
Computer Setup	stasjoner
Avansert-menyen 13–7	Se også CD-er; DVD-er;
bruk av eldre	harddisk
USB 9-3, 13-1	DriveLock 12–12
endre språk 13–2	drivere, PC-kort 6–1
Fil-menyen 13–4	dvalemodus
gjenopprette standard-	aktivere 2–6
innstillinger 13–3	avslutte 2–12
maskininformasjon 14–2	dvalemodusfil 8–13
navigere 9–3	gjenopprette 1–6, 2–2
Sikkerhet-menyen 13–5	krav til diskplass 8–13
slik bruker du 13–1	oversikt 2–6
starte 13–1	starte 2–7, 2–12
systeminformasjon 12-18	starte fra 2–12

dvalemodusfil 8–13	fjernsyn, koble til 4–5
DVD-er	flyplass-sikkerhet 5–2
sette inn 5–14	fn -tast 1–7, 3–12
ta ut 5–15, 5–16	forankringsenhet
vise innhold 5–17	bruk av eldre USB 13-8
DVD-soneinnstillinger 4–10	identifikasjons-
DVD-stasjon	informasjon 13–4
sette inn DVD 5-14	forankringskontakt 1–14
ta ut DVD 5-15	funksjonstaster
DVI-D 3–9	bruke 3–12
E	plassering 1–7
eiermerke 12–18	G
ekthetsertifikat 1–16	gjenopprettingspunkter 14–10
elektrostatisk utlading 5–2	H
Embedded Security for	= =
ProtectTools 12–28	harddiskbrønn 1–13 harddisker
etiketter	DriveLock-
Bluetooth 1–16	
Microsoft	beskyttelse 12–12 installere
ekthetsertifikat 1–16	hovedharddisk 5–4
modem-	
godkjenninger 1–16	installere i MultiBay II 5–9 hodetelefoner 4–3
regulerings-	
opplysninger 1–16	hodetelefonutgang bruke 4–3
serviceetikett 1–16	
trådløssertifisering 1–16	plassering 1–10, 4–2
trådløst nettverk	HP-administratorpassord 12–7
(WLAN) 1–16	hub, USB 9–2
F	høyde over havet A–1
-	høyttalere, interne 4–1, 4–3
feilsøking	I
låst maskin 1–6, 2–2	IDE-lampe 1–2, 5–3
reiser, tilkoblings-	Info Center 3–21
problemer 10–5	Info Center-knapp 1–6, 3–15

lav batterispenning dvalemodus, kan ikke avslutte 2–27 ekstern strøm 2–26 ingen tilgjengelig strømkilde 2–27 ladet batteri 2–27 varsling 2–25 LCD 3–9 ledning modem 1–15, 10–1 ledning, strøm Se også kabler luftespalte 1–12, 1–13 luftfuktighet A–1 lyddempingslampe 1–2 lydfunksjoner 4–1 lydinngang, mikrofon bruke 4–3 plassering 1–10, 4–2 lydkabel 4–5 lydutgang, hodetelefoner bruke 4–3 plassering 1–10, 4–2 lysføler direktetast 3–7, 3–10, 3–19 slå på og av 3–19 lysstyrke 3–7, 3–10	maskinvareinformasjon, direktetast 3–10 Microsoft ekthetsertifikat (Certificate of Authenticity) 1–16 mikrofon, intern 1–10, 4–2 mikrofoner 4–3 mikrofonkontakt bruke 4–3 plassering 1–10, 4–2 minnebrønn 1–14, 8–1 minnemoduler legge til 8–2 oppgradere 8–1, 8–7 oversikt 8–1 ta ut 8–4 modem koble til 10–2 landinnstillinger 10–4, 10–5 programvare 10–7 summetoner 10–6 tilkoblingsproblemer 10–5 modem- adapter 1–15, 10–1, 10–3 modemgodkjenninger 1–16 modemledning
direktetast 3-7, 3-10, 3-19	adapter 1-15, 10-1, 10-3
lysstyrke 3–7, 3–10 lås hovedbatterifeste 1–14 hovedbatteriutløser 1–13 skjerm 1–8	
Se også knapper; skjermbryter låst maskin 1–6, 2–2	

MultiBay II installere harddisker 5–9 installere optiske stasjoner 5–12 plassering 1–10 MultiBay, ekstern 9–3 mus, egenskaper 3–5 N nettverkskabel	optisk plate. Se CD-er; DVD-er optisk stasjon sette inn 5–12 sette inn plate 5–14 ta ut 5–13 ta ut plater 5–16 Se også CD-er; stasjoner; DVD-er ordne vinduer 3–20
koble til 10–8 oversikt 10–7	P
Norton AntiVirus 12–20 num lk-tast 3–12 num lock, slå av 3–14 num lock-lampe 1–2, 3–12 numerisk tastatur, eksternt aktivere eller deaktivere num lock 3–14 bruke 3–14 oversikt 3–11, 3–14 nødavslutning 2–13 Når 2–18	passord HP-administrator 12–7 sikkerhet 2–15 PC-kort drivere 6–1 oversikt 6–1 programvare 6–1 sette inn 6–2 spesifikasjoner 6–1 stoppe 6–4 strømsparing 6–4 ta ut 6–4 PC-kortspor 1–12
operativsystem 12–21 avslutte 2–10 Microsoft ekthetsertifikat (Certificate of Authenticity) 1–16 passord 12–5 produktnøkkel 1–16 sikkerhet 12–1 oppdatere programvare 14–1 opphavsrett 4–8 oppstartpassord. <i>Se</i> passord	pekeenhet, innstillinger 3–5 pekepinne bruke 3–4 plassering 1–3, 3–2 skifte hette 3–4 pekepinneknapper 1–3, 3–2 plate, optisk. Se CD-er; DVD-er plugger. Se også kontakter; porter

porter	prosessorytelse 2–16
1394 1–12	ProtectTools Smart Card
infrarød 1–8	Security Manager 12–25
seriell 1–10	puls/tone-oppringing 10-5
skjerm, ekstern 1–9	Q
Se også kontakter; plugger	Quick Launch
presentasjonsmodus	_
innstillinger 3–18	Buttons-programmet innstillinger 3–18
oversikt 3–17	vise ikon
presentasjonsmodus-	på oppgavelinjen 3–16
knapp 1–6, 3–15, 3–17	åpne 3–16
produktnavn og nummer,	Quick Launch-knapper 3–15
datamaskin 1–16	
produktnøkkel 1–16	R
programvare	RAM (random access
antivirus 12–20	memory) 8–13
brannmur 12–3, 12–21	reise med datamaskinen
installere 4–9	miljøspesifikasjoner A–2
modem 10–7	modem-
PC-kort 6–1	godkjenninger 1–16
sikkerhetsfunksjoner 12–1	temperatur
støtte 4–8	for batterier 2–34
USB-enheter 9–2	trådløssertifisering 1–16
versjonsinformasjon,	reisebatteri 2–19
direktetast 3–10	reisebatterikontakt 1–14
programvareopp-	RJ-11-kontakt 1–11
dateringer 14–1	RJ-45-kontakt 1–11
identifisere	rom.
programvarepakker 14–4	<i>Se også</i> brønner
oppdatere system-ROM fra	ROMPaq 14–4
Internett 14–4	rulleområde
ROMPaq 14–4	på styrepute 1–4, 3–3
SoftPaq 14–4	rullepreferanser 3–5
vise system-ROM-	
versjon 14–2	

smartkortleser
bruke 12–24
plassering 1–12
SoftPaq 14–4
Sonic RecordNow! 4–8
spesifikasjoner
driftsmiljø A–1
strømforsyning A–2
spor
PC-kort 1–12
SD-kort 1–12, 7–1
smartkortleser 1–12
tyverisikringskabel 1–11
spor for
tyverisikringskabel 1–11
starte dvalemodus 2–12
stasjonsmedier,
flyplasskontroll 5–2
strøm 2–18
batterisparing 2–32, 6–4
skifte strømkilde 2–18
Se også batterier;
dvalemodus; avslutning
ventemodus
strøm/ventemodus 1–6, 2–2
strøm/ventemodus-
lampe 1–1, 2–1, 2–3
strømadapter 1–15
strømalternativer 2–14
strømforsyning A–2
strøminnstillinger 2–9, 2–13
strømkilder 2–4
strømkontakt 1–9
strømledning 1–15
<i>Se også</i> kabler

strømmåler-ikon 2–14	oversikt 3–11
strømoppsett 2–15, 2–16	plassering 1–7
strømsparing for nettverk 2–33	skifte funksjon 3–13
styrepute 3–2	tastatur, eksternt 3–11
avslutte ventemodus 2–11	tastatur, USB 9–2
bruke 3–3	taster
plassering 1–3	fn 1–7, 3–12
trykking 3–5	funksjon 1–7
styrepute, rulleområde 1–4	num lk 3–12
styreputeknapper 1–3, 3–2	numerisk 1-7, 3-11
styretpute, rulleområde 3–3	programtast 1–7
summetoner 10–6	Windows-logo 1–7
Support Software 14–1	Se også knapper;
S-Video 3–9	skjermbryter
S-Video-ledning	telefonlinjetype 10–5
koble til 4–6	temperatur
oversikt 4–5	batterier 2–34
S-Video-utgang 1–12	spesifikasjoner A–1
koble til en enhet 4–6	terminalemulering 10–7
oversikt 4–5	tilkoblingsproblemer,
system-	modem 10-5
informasjon 12–3, 12–18	1394-port 1–12
direktetast 3–7, 3–10	trådløsknapp 1–6, 11–12
system-ROM (read only	trådløslampe 1–1
memory)	trådløssertifisering 1–16
definisjon 14–1	trådløst nettverk (WLAN)
vise gjeldende	bruke 11–6
versjon 14–2	feilsøking 11–9
т	koble til 11–4
talltastatur. <i>Se</i> numerisk	plassering
tastatur, eksternt; numerisk	11–1, 11–3, 11–8
tastatur, innebygget	programvare 11–8
talltaster	tyverisikringskabel 12–32
aktivere og deaktivere 3–13	
bruke 3–12, 3–13	

U	W
USB-enheter 9–2, 9–3	Windows Media Player 4–8
bruke 9–2	Windows-
oversikt 9–1	administratorpassord.
programvare 9–2	Se passord
støtte for eldre 9–3	Windows-
USB-huber 9–2	brannmur 12-3, 12-21
USB-kontakter	Windows-brukerpassord.
koble til 9–2	Se passord
plassering 1–10, 1–12, 9–1	Windows-logotast 1–7
V	Windows-programtast 1–7
ventemodus 2–13 avslutte 1–6, 2–2, 2–11 direktetast 3–7, 3–8 oversikt 2–5 starte 2–7, 2–11 unngå ved bruk av infrarød 11–17 verdikode 12–18 VGA 3–9 virus, antivirus- programvare 12–20 vise opplysninger om maskinen 14–2 visittkortholder 1–13 volumknapper 1–6, 4–1, 4–4	WinDVD Creator. Se InterVideo WinDVD Creator Plus 4–9 WLAN-etikett 1–16